

aplauus

Eesti Kontsert

MUUSIKAAJAKIRI
Nr 6 talv 2013

MustonenFesti
väljapaistvad
külalised:

**Miša Maiski,
Krzysztof
Penderecki,
Gidon
Kremer**

**Muusikaline
rännak
mööda
Eestimaad**

**Melomaan
Toomas
Hendrik
Ilves**

**Mart
Juur &
Andrus
Kivirähk**
pühadest
ja muusikast

**Annely
Peebo**
ema, kes laulab

Audi hybrid

Homsest maailmast hoolides.

Audi A8 hybrid

Audi A6 hybrid

Audi Q5 hybrid quattro®

Audi Tallinn Paldiski mnt 100a **Telefon:** 611 2000 **E-mail:** tallinn@audi.ee

Audi Kuressaare Tallinna tn 61a **Telefon:** 453 0100 **E-mail:** kuressaare@audi.ee

Audi Pärnu Tallinna mnt 87e **Telefon:** 444 7130 **E-mail:** parnu@audi.ee

Audi Q5 hybrid quattro (180 kW/245 hj);
keskmise kütusekulu: 6,9 L/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 159 g/km

Audi A6 hybrid (180 kW/245 hj);
keskmise kütusekulu: 6,2 L/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 145 g/km

Audi A8 hybrid (180 kW/245 hj);
keskmise kütusekulu: 6,3 L/100 km;
keskmise CO₂ emissioon: 147 g/km

Muusikalisest talvest helisevasse kevadesse

Aastanumbri vahetumiseni on nüüd, kui hea lugeja värsket Aplausi esmakordselt käes hoiab, jäänud mõned tunnid ja minutid. Viimsepäevakumude järel peaks kõlama erilise värskusega Sibeliuse, Kõrvitsa jt klassikute helendid uusaastakontserdil, kus ERSO ja Ellerheina ees on maailmamainega muusikud Eestist – Paavo Järvi – ning Saksamaalt – Christian Tetzlaff ja Tanja Tetzlaff.

Ent lumisest talvest libiseme ajakirjanumbriga kenasti varakevadesse välja. Alati välja müüdnud sündmusega avaneb talvest kevadesse suunduv veerandaasta Eesti Kontserdi (EK) hooajaks: 146 kontserti 40 paigas, pluss üle saja koolikontserdi. Juba on paistmas MustonenFest, kus tuttavate suurkujude Krzysztof Penderecki ja Gidon Kremeri kõrval esineb praegu karismaatilisemaid soliste rahvusvahelises muusikaelus, tšellist Miša Maiski. Nädal edasi ning saabub Prantsusmaa kolme parima orkestri hulka kuuluv Orchestre National du Capitole de Toulouse, mida juhatab Berliini Saksa SO peadirigent Tughan Sokiev, solistiks nimekas Elisabeth Leonskaja.

Huvipakkuvate Eesti interpreetide kontsertide loetelu täidaks lehekülgi ja kirjeldus raamatu. Kindlasti on põnevad enneolematud ühisesinemised: SaxEst kõrvuti Vox Clamantisega või Weekend Guitar Trio juubelikontserdid, kus elektrikitarride trio põimub omapärase Una Corda ja džässtrioga Kerikmäe-Rommel-Ruben. Suursündmusteks lastekontsertide seas on Engelbert Humperdincki ooperi „Hans ja Grete“ lavastatud kontsertettekannet ja Rootsi ansambli Komodo löökpilliteater Kabaré Kalabalik.

Julge hüppe meediaajastusse sooritab EK konkurssifestival, toimudes esmakordselt tele- ja raadiosündmusena „Con Brio – Klassikatähed 2013.“ Otseülekannetes stuudiost ja kontserdisaalist pannakse noorte solistide tase, leidlikkus ja vaprus proovile voorudes nagu „Virtuoosne tulevärk“, „Unustamatu meloodia“, „Koos superstaariga“.

Ajaga kaasaskäik on EK-le elutähtis. Kultuurriigi kontserdielu alustala, suurim Eesti interpreetide tööandja, tipporkestrite ja -solistide maaletooja, arvukate festivalide kodu või toetaja, klassikalise muusika levitaja üle Eesti, tulemuspõhises arvestuses ka muusikaekspordi ja loomemajanduse liidreid. Saavutused, veel enam, vastutus ja missioon! Selget arenguruumi on koostöös programmalikult, repertuaaripildi mõtestatult ja aktuaalsuses, info ja meedia vallas, sündmuste formaatides ja tehnilises teostuses.

Et igal kontserdil leiduks kordumatu sära!

Madis Kolk,

Eesti Kontserdi peaproductsent

8

6 Uut muusikamaailmas

8 Intervjuu: kahe poja ema Anneli Peebo laulab maailmalavadel

12 Pärnu kontserdimaja tähistas sünnipäeva

14 Mart Juur ja Andrus Kivirähk pühadest ja muusikast

16 Kuidas muusikat maale viia: tutvustame projekti „Muusika Eestimaale“

20 Pianist Age Juurikas esineb Eesti eri paigus

24 Fotograaf Peeter Langovits püüdis Hortus Musicuse pildile

28 Artisti portree: lauljanna Pirjo Püvi

32

32 Melomaan Toomas Hendrik Ilves - muusikajuttu presidendiga

36 MustonenFest 2013 toob maailmanimed: Penderecki, Kremeri ja Maiski

36

43 Uued plaadid

44 Kuhu lähed, Eesti džäss? Eesti parimad saksofonistid

48 Muusikaline Prantsusmaa

52 RAM reisis Itaalias ja Venemaal

54 Sündmuste galerii

56 Sündmuste galerii

57 Nõuanne: kuidas kinkida muusikaelamusi?

58 Lava taga: millega tegeleb orelimeister?

60 Dirigendi lugu: Ellerheina uus peadirigent Ingrid Kõrvits

62 Kontserdikava: Eesti Kontserdi kava 2013 varakevadel

Ajakirja Aplaus annab välja Eesti Kontsert
Tootja: Profimeedia
Toimetamine: Kristel Kossar
Reklaam: Nordicom, tel: 56 66 77 70
Trükk: Kroonpress

Hennessy

177
AASTAT

SUUREPÄRASEID
KONTSERDIELAMUSI

HENNESSY JA EESTI KONTSERDI
UUSAASTAKONTSERDID 1997-2013

!!! Eesti Kontsert

Paavo Järvi pälvis mitu kõrget rahvusvahelist autasu

Prantsusmaa kultuuri- ja kommunikatsiooniminister Aurélie Filippetti andis Eesti dirigendile Paavo Järville **Prantsuse kunstide ja kirjanduse ordeni komandöri kraadi** (*Commandeur de l'ordre des Arts et des Lettres*). Järvi pälvis aumärgi seoses Pariisis ja Pariisi regioonis 2011. aasta oktoobris ja novembris aset leidnud Eesti kultuurfestivaliga „Estonie tonique“ ning sellega tunnustatakse Järvit panuse eest Prantsuse ja Eesti kultuurisuhete arendamiseks.

Paavo Järvi arvukasse auhinnanimistuse lisandus novembri lõpus ka Saksamaal Hanau linna ja Paul Hindemithi Ühingu väärikas **Hindemith-Preis** – auhind, mille

varem pälvinud näiteks ilmakeelne La Scala operi muusikadirektor, tippdirigent Daniel Barenboim (kes, nagu Järvi, on olnud ka Orchestre de Paris' peadirigent) ning millega tunnustatakse laureaadi panust muusikakultuuri arengusse. „Olen enda jaoks väga selgeks mõelnud, millist uut muusikat kavva võtan. Ühena vähestest rahvusvahelisel areenil tegutsevatest eesti dirigentidest on mul kohustus ja au esitada eesti muusikat, see on mulle tähtis,“ sõnas Järvi. „Kui mul on võimalik teha kontsert Frankfurtis, Viinis või New Yorgis ning kavva võtta ka mõni uus teos, võtan eesti autori teose, et propageerida eesti muusikat.“

Berliinis peeti Beethoveni-maratonit

Novembris sai Saksamaa pealinn Berliin erilise muusikasündmuse osaliseks – kuulsas Konzerthausis kõlas sealse orkestri Konzerthausorchester Berlin uuepeadirigendi Iván Fischeri ametisse asumise puhuks 12 tundi *non-stop* Ludwig van Beethoveni muusikat. 1952. aastal asutatud orkester, mis varasemalt

Iván Fischer

tegutses Ida-Berliinis Berliini sümfooniaorkestri nime all, kuulub Saksamaa hinnatuid muusikakollektiivide hulka. Vastne peadirigent sõnas, et tema soov oli maratonkontserdiga tuua publiku ette Beethoveni keeruline ja mitmetahuline elutöö – kella 11st ennelõunal kuni hilisõhtuni esitas orkester koos külalisartistidega 35 lühikava autori loomingust, klaverisonaatidest sümfooniateni. Uus peadirigent Iván Fischer, kes juhatab muusikasündmuse finaalis Beethoveni sümfooniaid, plaanib maratonkontserdi traditsiooniks muuta. „Mul mõlgub mõttes juba üheksa või kümme heliloojat,“ tunnistas ta.

Filharmoonia Kammerkoor esitab filmimuusikat

Algava aasta 22. ja 23. jaanuaril esineb Eesti Filharmoonia Kammerkoor koos Philip Glassi Ensemble'i ja Põhja-Hollandi Sümfooniaorkestriga dirigent Michael Reismani juhatusel Hollandis Groningenis De Oosterpoorti kultuurikeskuses. Ettekandele tuleb Philip Glassi kirjutatud muusika, mis on loodud Godfrey Reggio kultusfilmile „Koyaanisqatsi!“ EFK jaoks on see esmakordne koostöö tänapäeva ühe olulisema ja muusikamaailma enim mõjutanud helilooja Philip Glassi ja tema loodud ansambliga. Kutse selles projektis osaleda tuli EFK-le pärast edukaid kontserte 2012. aasta veebruaris Groningenis De Oosterpoortis.

Noorte interpretide konkurs „Con Brio“ jätkab telekonkursina

1991. aastal Eesti Kontserdi poolt ellu kutsutud noorte interpretide konkurss-festivali „Con Brio“ järglane, telekonkurs „Con Brio – Klassikatähed“ toimub 2013. aasta veebruarist aprillini Eesti Televisiooni, Klassikaraadio ja Eesti Kontserdi ühistööna.

Telekonkursile on oodatud eesti keelt kõnelevad, klassikalise muusika vallas tegutsevad noored muusikud, kes 2013. aasta 10. veebruari seisuga on vanuses 15–25 aastat. Uuele telekonkursile oodatud mitte ainult noored solistid, vaid ka instrumentalistid ja ka vokalistid täpsemat eriala määratlemata.

Repertuaar on vaba, võistluse eesmärgiks on luua noortele muusikutele, võimalus end nii tõelises kontserdiõhkonnas kui ka telestuudios proovile panna; anda laiemale avalikkusele ülevaade Eesti noorte muusikute paremiskust. Telekonkursile eelneb video eelvoor, kus osalejate poolt korraldajatele saadetud

või internetti üles laetud videote põhjal valitakse välja kuni 15 edasipääsevat kandidaati. Neid hindab muusikaavalikkusele tuntud inimestest koosnev žürii, kes valib välja kaheksa lõppvõistlusele pääsejat.

Telekonkurs koosneb kuuest voorust: viiest stuudiovooru otsesest ETV stuudios ning ühest kontsertvoorst Estonia kontserdisaal, mille kannab üle Klassikaraadio. Konkursi lõpetab finalistide kontsert koos ERSO-ga Estonia kontserdisaal, mille kannavad üle Klassikaraadio ja Eesti Televisioon. Konkursi võitjatele panevad välja auhinnad Eesti Kontsert, Eesti Muusikaakadeemia, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Televisioon ja Klassikaraadio.

Konkursi reglemendi ja konkursi ajakavaga saab tutvuda Eesti Kontserdi kodulehel www.concert.ee. Konkursil osaleda soovija peab 10. veebruariks 2013 täitma veebipõhise ankeedi, mis on kättesaadav Eesti Rahvusringhäälingu kodulehel alates 7. jaanuarist 2013, aadressil www.err.ee.

New Yorgi Filharmoonikud alustavad koostööd Hiinaga

Maailma üks tipporkestreid, New Yorgi Filharmoonikud sõlmis hiljuti nelja-aastase koostööleppe Shanghai sümfooniaorkestriga. Koostöö eesmärgiks on mõlemapoolsete loominguliste suhete arendamine, Shanghais luuakse sealsete muusikute tarvis ka orkestriakadeemia, mida juhendavad New Yorgi Filharmoonikute liikmed. Samuti annab tipporkester Shanghais mitmeid kontserte 2017–2018 hooajal. Orkest-

riakadeemia alustab tööd loodetavasti juba 2014. aastal ning Shanghai sümfooniaorkestri direktori Long Yu sõnul saab see olema orkestrimuusika arengut soodustavaks teguriks kogu Aasias. New Yorgi Filharmoonikud sõidavad esmakordselt pikemalt Shanghaisse suvel 2015, tuuri raames peaks toimuma mitmeid kontserte, meistriklasse ja seminare.

Järjest enam inimesi kuulab autos **klassikat**

Brittide hiljutine inimeste kuulamisharjumuste uuring selgitas välja, et kuigi kodune muusikakuulamine on endiselt *in*, mängib sealsetes autodes järjest enam klassikaline muusika, kirjutab gramophone.uk. Saarerii- gis läbi viidud YouGov uuringu kohaselt võtab 43% brittidest muusikakuulamise ette koduseinte vahel, kontserdisaalis eelistas muusikat kuulata 38% uuringus osalenutest, samal ajal kui autoga sõites eelistas klassikalist heliloomingut 34% vastanutest. Veel nimetati kuulamisaikadena restorani, ühistransporti või lennureisi. Uuringu kohaselt suhestus kümnest uuringus osalenust kaheksa klassikalise muusikaga ning 2020 vastanust eelistas 8% seda kuulata ka sportimise ajal, samuti nimetati seda oluliseks kohtamise ajal. Uuringu korraldajate sõnul näitavad tulemused selgelt, et klassikalisel muusikal on inimeste elus jätkuvalt oluline roll.

*Con brio,
poco a poco
accelerando.*

OLEREX
ESTI KÜTUSEFIRMA

!!!
PERSON

Annely Peebo

ema, kes laulab

Jõulude ja aastavahetuse paiku saab suurejoonelisest Viinist imeline jõuluparadiis kogu kõige sinna juurde kuuluvaga. „Viin on juba iseenesest kaunis linn, kuid jõulude ajal veel kaunimaks tehtud. Pea iga nurga peal on jõuluturge, kus viinlased armastavad aega veeta,“ räägib **metšosopran Annely Peebo – särav eesti lauljanna**, kelle koduks viimased 18 on olnud just Euroopa muusikapealinn.

Tekst: KRISTEL KOSSAR Fotod: SCANPIX

„S iin on mõnus, turvaline ja ilus elada – kaunis Viini arhitektuuri elegantsuses. Eriti ideaalne asukoht artistile, sest erinevad metropolid on paari autosõidu-tunni kaugusel.“

Viimase kümne aasta sisse on tema elus mahtunud suurim muutus – pojad Leon (6) ja Lauri (3) on Viinis sündinud, kuid räägivad saksa keele kõrval ka eesti keelt ning nii mõnedki jõululaulud on selgeks õpitud just emakeeles. „Ma ise härdun ka alati, kui eestikeelseid laule kuulen, sest minu hing ja juured on Eestis,“ nendib Viini Volksoperi solist Annely, kes vabakutselisena ka maailma lavadel üles astub.

Kuidas teie peres pühadeks valmistatakse?

Väga traditsiooniliselt – käib kuuse ja kodu ehtimine, piparkookide küpsetamine ning muidugi on täies hoos laulude ja salvide õppimine, sest selleta kingitusepakki kätte ei anta.

Tõises mõttes on aga pühadeaeg lauljatarile vist kõige tihedam?

Jõulueelne periood on väga töörohke, ja see on tänava viinud mind paljudesse riikidesse, näiteks Itaaliasse, Saksamaale, Tšehhi jm. Mul on tõises mõttes vedanud, et üht jalga pidi olen oma koduteatris ametis, kus laulan juhtivaid metšosoprani ja soprani rolle. Samas olen vabakutselisena üle poole ajast

mujal liikvel. Tuleval aastal ootab mind ees reis Pekingisse „Carmenit“ laulma – astun üles maailma ühes suurimas ooperimajas. Seejärel olen Tokyos, Palermos, Napolis, Prahas ja Berliinis – reisimist on üpris palju. Repertuaarist on praegu käsil Dvořáki, Straussi, Bizet', Wagneri jt muusika.

Viimase kümne aasta sisse su elus mahub aga suurim muutus – teie peres kasvab kaks toredat poissi.

Kõige enam on muidugi muutunud prioriteedid. Kui varem olid esikohal töö ja karjäär, siis praegu on mu elus esikohal pere ja lapsed, alles siis tuleb töö. Minu arvates on see muutus väga positiivne, sest kui vaa-

tan oma kolleegi, kel pole peret ja lapsi, ei kujuta ma ette, et ainult tööstressis elaksin. Mina tegelen laulmisega siis, kui selleks aega võtan – ülejäänud aeg kulub teistsugustele tegemistele, sest pere ja lapsed võtavad oma aja. Pere loomine ja laste sünd on palju positiivset kaasa toonud. Iseäranis raseduse periood on naissoost lauljale väga oluline, kus õpib ühteist ka tehnilise poole pealt juurde. Samuti arvan, et oskan pärast seda kogemust palju enam hinge ja isiksust jagada. Ajanappus on alati – kui tuleb, siis kõik alati korraga ja nädalas tuleb näiteks kolm korda lennata, aga need perioodid tuleb läbi ham-

Annely Peebo
nimiosalisena
"Carmenis"

Kui kuulen isamaalisi laule või eestikeelseid jõululaule, **LÄHEB SEE MULLE VÄGA HINGE.**

mustada. Pealegi peaks praegu väga õnnelik olema, kui tööd on, sest majanduskriis näpistab ka muusikaelus, Itaalias näiteks on nii mõnedki ooperimajad suletud.

Kuidas sa oma päevakava paika sätid?

Mingit väga kindlat päevaplaani mul pole. Lapsed lähevad hommikul kooli-lasteaeda, nii et see hommikupoolne aeg jääb mulle – õpin, panen kokku kavasid, kirjutan e-kirju ja organiseerin büroo tööd ning kui on proovid, siis tuleb proovi minna. Tuleb leida hea balans töö ja laste vahel.

Kuidas poegade muusikahuviga on?

Muidugi on mul hea meel, kui nad õpiksid mingit instrumenti, tunneksid heliredelit ja teaksid, kes oli Brahms või Strauss, kuid kellega nad hiljem saada tahavad, peavad nad ise otsustama. Väiksem poeg Lauri ärkab lauldes ja läheb lauluga magama, kuid on praegu veel liiga väike, et instrumenti õppida. Leon käib juba muusikakoolis klaveritunnis, muidugi ega see klaverimäng nüüd nii lemmik pole nagu tennis, jalgpall või judo, aga olen talle selgitanud, et muusika on emotsionaalselt väga tähtis. Aga kui lugu on hästi õpitud ja tuleb hästi välja, siis naudib ta seda ka ise. Minuga oli sama lugu – ema utsitas ikka muusikakooli, praegu olen talle

väga tänulik ja selle üle õnnelik, et ta seda tegi.

Detsembris tuled korraks Eestisse, järgmine külaskäik jääb juba uude aastasse. Kui palju üldse kodumaal ja siinsete lähedastega koos olla saad?

Palju seda aega kindlasti pole, aga ühenduses oleme iga päev. Mõnikord on mul Eestis rohkem teiseid tegemisi, siis saan pikemalt olla. Lapsed on suvel alati kuu aega Eestis olnud, see annab võimaluse eesti keelt õpida ja loomulikult vanavanematega koos olla, kellega nad võtavad ette kõiksugu vahvaid asju – ja see neile väga meeldib.

Laulad sa neile?

Ikka, õhtul enne magamaminekut, see neile meeldib. Jõulude eel käib muidugi usin laulude õppimine, et saaks ikka jõuluvanalt paki.

Jaanuaris oled taas Eestis, sedapuhku muinasjutuoooperi „Hans ja Grete“ kontsertettekandes. See on sulle tuttav lugu, Hansu rollis olid ka Volksoperi laval.

See on üks imetore lugu. Sellega on seotud ainult positiivsed emotsioonid. Üks meeldejäävamaid lugusid juhtus aga mu vanema poja Leoniga, kui ta oli umbes kol-

meaastane: ta tuli etendust vaatama, ja kui nõid laul Hansu ehk minu puuri pistis, kõlas üle publiku poja südantlõhestav karjatus: „Emme! Appi!“ Nii et mu mees ja poeg said kogu saali tähelepanu. (Naerab.) Etenduse nõid jättis talle sügava mulje, ja nõiakartus tekkis just sealt – meil olid pikad diskussioonid, kas nõiad ikka on päriselt olemas. Kinnitasin siis, et nad eksisteerivad ainult muinasjuttudes.

Käime „Hansu ja Gretet“ igal aastal vaatamas, olen seda palju laulnud ja mul on väga hea meel seda ka Eestis teha. Eestis teeme seda lühemas vormis, juurde räägitakse loo sisu – esitusele tulevad tuntumad laulud sellest ooperist.

Oled Viinis elanud 18 aastat. See on väga pikk aeg.

Jah, peaaegu et pool minu elust. Siin on tekkinud sõbrad, tuttavad ja töökaaslased, siin on sündinud mu lapsed, nii et mu kodu on hetkel Viin, kuid olen alati rõhutanud, et mu juured on Eestis. Kui kuulen näiteks isamaalisi laule või eestikeelseid jõululaule, läheb see mulle väga hinge. Nii et südames kannan Eestit, püüan nii tihti kui võimalik kodumaal käia ning oma lastele õpetan eesti keelt. Laulda on samuti tore just eesti keeles.

Pensionipõlves sõltub reisieelarve Sinu täna test otsustest. Ole valmis!

Säilita, mida armastad.
www.swedbank.ee/pension

NEW YORK

GUGGENHEIM

Swedbanki pensionifondide fondivalitseja on Swedbank Investeerimisfondid AS. Tutvu fondide prospektidega veebilehel www.swedbank.ee/fondid või lähimas Swedbanki kontoris. Lisainfo saamiseks pöördu Swedbanki investeerimistoe poole telefonil 613 1606 või e-posti aadressil investeerimistugi@swedbank.ee.

Kirss supluslinna tordil

Pärnu muusikaliseks keskmeks on kahtlemata **Pärnu kontserdimaja**, mis peale publiku silma ja kõrva rõõmustamise on kodusaaliks ka Pärnu Linnaorkestrile. Hea põhjus hiljuti kümnendat tegutsemisaastat tähistanud kontserdimajja õnnesoovidega külla minna ning orkestrilt plaanide kohta uurida.

Tekst: RIINA JUSSILA Fotod: SCANPIX JA ERAKOGU

Me oleme praegu põnevas punktis, kus meil on piisavalt kogemust, tarkust ja hea meeskonnatunnetus. Ülearuste asjade pärast muretsema ja tormama ei pea, kuid siin tekib teine oht – kui kõik on liiga paigas, võib saabuda üllatuskülgeline rutiin,” räägib uhke hoone direktress Marika Pärk. Selle vältimiseks tuleb kõik tegemised enda jaoks põnevaks teha ning põlvi lonti lasta ei tohi.

Ehkki suuremad ettevõtmised leiavad muinasjutuliselt armsas Pärnus aset suvel, ei möödu talvigi tegevusetu. Pärk nendib siiski, et teistel aastaegadel on kaugelt saabujaid kohale meelitada hoopis keerulisem. „Palju sõltub esinejast, pileti hinnast. Kui varasematel aastatel sõideti erinevate artistide pärast kohale teistest Eestimaa otsast, siis nüüd vaadatakse kahtlemata rohkem rahakotti. See teeb meie ülesande raskemaks – kõik laval pakutav peab olema maksimaalselt hea. Inimene, kes siia tuleb, peab siit oodatud ka kätte saama,” räägib ta.

Tegusad ka talvel

Pärnu kontserdimajas käib vilgas tegevus iga päev. Et majas tegutseb ka muusikakool, on kauni hoonega sõbraks saanud ka paljud noored pärnakad. „Muusikakoolis käijaid võib meie kontsertidel näha suhteliselt tihti. Mis saaks olla parem, kui hea artist oma kõrvaltuppa esinema tuleb!” ütleb Pärk.

Ent milline üritus saali kindla peale rahvast täis toob? Direktressi sõnul on inimeste eelistused aastatega väga palju muutunud. „Esimestel aastatel vaimustus pärnakas suurest koosseisust – oli suurvormide hiilgeaeg, kus laval oli suur orkester, palju esinejaid. Nüüdseks on see pool ammenud. Kui alustasime džässkontsertidega, pidime alati ennustama, mitu inimest saali tuleb. Nüüd on see pool saanud hoogu juurde. Pärnakas armastab palju ka koorimuusikat. Saalis on rahvas siis, kui esinemas on välisorkester, tippinterpreet meie enda orkestri ees või ERSOga käimas.” See, mida pakuti Pärnu kontserdimajas kümme aastat tagasi ja mida pakutakse praegu, erineb suuresti.

Tänavu 30. novembril kõlisesid Pärnus pokaalid ja hoones valitses samasugune pidulikkus kui kümne aasta eest. „Kontsertosas astus üles suurendatud koosseisus Pärnu Linnaorkester, solistik soprann Tatjana Petsnikova Moskvast ning dirigendiks Feliks Korobov,” meenutab Marika. Kaugelt saabunud dirigent tegi kaks päeva suurt ja toredat tööd, kuid 30. novembri hommikul juhtus midagi sellist, mida keegi oodata ei osanud. „Korobov murdis jalaluu, viidi haiglasse ja otse operatsioonile. Sünnipäevakontserdi toimumise päeval selgus, et meil pole õhtuks dirigenti! Õnneks oli Linnaorkestri dirigent Jüri Alperten tol hetkel vaba ja professionaalina tegi ta asja suurepäraselt ära,” on Pärk maestrole südamest tänulik. Direktressi sõnul on Feliks Korobov talle juba teada and-

Pärnu kontserdimaja direktor Marika Pärk.

Dirigent Jüri Alperten Pärnu Linnaorkestrit juhatamas.

nud, et terveks saades tuleb ja teeb ta toimumata jäänud kontserdi kindla peale ära.

Linnaorkester kui suur pere

Pärnu Linnaorkestri direktoril Tõiv Tiitsil jagub Jüri Alperteni kohta samuti üksnes häid sõnu ja ta ütleb, et orkestri peadirigent on kõik need aastad lihtsalt väga suurepäraselt tööd teinud. Tiits lisab, et ainuüksi see on imetlusväärne, kuidas ilmselt Euroopa väikseima aastaeelarvega orkester toimib. „Siinkohal tuleb tänusõnad öelda muusikutele, kel igapäevaleiva teenimise kõrvalt on jätkunud jõudu Pärnu orkestris jätkata. Ma ei ole selle orkestri direktori positsioonil mitte esimest, vaid teist korda ja väga hea oli tulla tagasi kohta, kus enamik inimesi on samad, kellega kunagi see orkester sai koos üles ehitatud. Kunstiline tase on aastatega mõistagi määramatult palju tõusnud,” räägib Tiits.

sertsalvestise välja anda. Kui jutt juba plaatile läks, siis räägiks ka sellest, et tulemas on DVD, millelt leiab Tauno Aintsi teose „Rändavad laulud”. Me ise loodame siiralt, et kevadeks saab see trükiküpseks. Muusikaline materjal on valmis, kuid muuga läheb veel aega. Sellel plaadil soleerivad Karin Tammaru ja Sepo Seeman, laulud on kirjutatud Madis Kalmeti tekstidele,” räägib Tiits.

Kui „Kuldne klassika” möödab, jääb orkester pikisilmi ootama uut projekti. Seda saabub juhutama Eesti juurtega, Ameerikas elav Taani dirigent Kaisa Roose. „Ta tuleb meiega tegema kontserti, kus me mängime Friedrich Gulda tšellokontserti,” seletab Tiits.

Mis on aga ühe orkestri kõige suurem rööm ja kõige suurem mure? Direktorina ei soovi Tiits kunstilise poolest väga rääkida. Ta ütleb, et tema funktsioon Pärnu Linnaorkestris on pisut teine – majandusasjad tuleb

Oskus võluda nappide vahenditega maailmalavadele **SOBILIK TULEMUS ON IMETLUSVÄÄRNE.**

Linnaorkestri uus aasta algab kuldse klassikaga – 25. jaanuaril kostitab orkester omasid ja kaugemalt saabujaid Pärnu Kontserdimajas kauni kontserdiga. „Jah, „Kuldne klassika” on selle nimi. Möödunud hooajal oli meil väga menukas kontsert Mozarti muusikast ja sel korral on meie osaks esitada kontserdisarjas Beethoveni loomingut. Ettekandele tuleb Beethoveni Kolmikkontsert (kontsert klaverile, viiulile ja tšellole orkestriga) ning teises pooles mängime sümfoonia,” selgitab Tõiv Tiits.

Pärnu Linnaorkester annab igal hooajal üle 30 kontserdi. Viimastest meeldejäävamatest ülesastumistest nimetab orkestri direktor Jaan Räätsa 80 aasta juubelkontserti. „See oli suur tunnustus, kui helilooja ise avaldas, et kuuldust võiks suisa kont-

korras hoida. „Tõsi on see, et me töötame kitsastes tingimustes. Iga orkestri direktori kohustus on leida ka eelarvevälist raha. Pärnu Linnaorkester on Eesti kõige universaalsem orkester. Meie koosseis võib esitada nii sümfoonilist muusikat, kuid me ei põlga ära ka kolme setti tantsuks. Ka selline repertuaar on meil olemas. Kui tahad ellu jääda, on vaja ka muud teha. Oleme avatud kõikidele toredatele koostööprojektidele. Oma kontorist me kedagi välja ajanud pole ja kõik ideed kuulame põnevusega ära.”

Nii nad seal Pärnus sõbralikult toimetavad. Oskus võluda nappide vahenditega maailmalavadele sobilik tulemus on imetlusväärne. Seda Pärnu kontserdimajas aga tehakse – orkester mängib ja rahvas aplodeerib. Palju aastaid ja rohkelt õnne!

Pühadest ja muusikast

Muusika ja pühad on ajast aega kokku kuulunud – jõuluaja kaaslasena on ikka olnud erinevad muusikapalad, niisamuti kuuleb vabariigi aastapäeval rohkem isamaalisi laule. Aplaus uuris, **mida arvavad pühadest ja muusikast Mart Juur ja Andrus Kivirähk.**

Fotod: ALBERT TRUUVÄÄRT/LINNALEHT JA SCANPIX

Mart Juur

Pühad on teatavasti rituaal ning rituaal koosneb kineetilisest ehk siis liikuvast tegevusest ja helitaustast ehk audiost. Nii et ilma jõululauludeta, mida küll paljud inimesed kiruvad, oleks ilmselt jällegi paljudel tunne, et midagi on justkui puudu. Jah, see võib inimesi tüüdata ning näiteks kaubanduskeskuste müüjatel, kes peavad oma tööd tegema selle pideva helitausta sees, võib küll raske olla, aga lõppude lõpuks ikkagi käivad asja juurde nii jõululaulud, päkapikud, jõuluvana, kuusk ja tuled, teismelisena ehk tõesti käib see rohkem närvidele. Paljud praegused jõululaulud olid vanasti ju näärilaulud, tekitavad nostalgiat, tuletavad meelde lapsepõlve ... kõik teavad ju neid laule, et: meil metsas sirsus kuuseke ... Teised laulud jällegi on kirikliku taustaga, seda aga ei maksaks samuti liiga tõsiselt võtta. Kui jõululaule kuulata ei taha, ei pea seda tegema. Tavainimene ei veeda ka ju päevi ostukeskustes või Raekoja platsil, et see segama hakkaks.

Mulle jõulud väga meeldivad – mäletan, kui pime oli nõukaajal jõulude ja uue aasta paiku, vähe lusti ja tramburaid. Nii et üks kord aastal pole see mingi probleem.

Isamaalisi laule ma ka spetsiaalselt ei kuula. Aga 24. veebruaril, vabariigi aastapäeval, ikka mõtled täiesti siiralt mineviku peale, jättes kõrvale kogu selle ametliku tseremoonia, kuuled Eesti hümnit, tuleb mingi helge ja tore emotsioon – Eesti riik on Eesti riik, ajalugu on ajalugu, sellega on ta nagu teravik. See on ikka nagu rituaalmuusika, vaevalt et seda kodus kuulad.

Praktiseeriva diskorina võin aga öelda, et

kui on olnud tõeliselt hea pidu – selline, kus meestel pintsakud märjad ja naistel soengud sassis –, siis seesugust pidu sobib väga hästi lõpetama mõni Alo Mattiiseni laul, kas „Eestlane olen ja eestlaseks jään” vms. Ja see ei pruugi sugugi olla läbi huumori või *camp'i*, mõned laulud lihtsalt annavad sellise laengu. Muusika jõudu ei maksa alahinnata ega mingile loole väga vastu punnida, kokkuvõttes võib see anda hoopis uut energiat, olgu siis tegemist jõululauludega või mõne isamaalise lauluga.

Mind isiklikult tüütavad hoopis saunades, spaades ja ujulates kõlavad paaniflööditöötused popmuusikast. See on kõige õudsem asi. Ma tõesti ei taha pärast kahe kilomeetri ujumist kuulata paaniflöödi versiooni mõnest heast Elton Johni loost. Küsimus pole laulu tegelikus väärtuses, vaid et popmuusika eeldab mingit meeleolu ja hetke, kuhu see võiks sobida.

Andrus Kivirähk

Ma kuulan üldse väga vähe muusikat, nii et ka pühade ajal valitseb meie kodus harilikult vaikus. Kui kaubanduskeskustes ja mujal mängivadki jõululaulud, siis mina ei pane seda eriti tähele – minu jaoks on see müra. Aga jah, ega ma jõulude ajal makki

mängima küll ei pane ja selliste lauludega plaate meil kodus polegi. Eks lapsed laulavad neid ikka lasteaias, kuid mingit traditsiooni, et pere koguneks kuuse ümber laulma, meil küll pole.

Maxeylash

tihedamad tumedamad pikemad nooremad

Maxeylash

MAINTENANCE

Soovite kauneid ripsmeid?

Pikemad, tihedamad ja tumedamad ripsmed juba nelja nädalaga! **Maxeylash** on ripsmekasvu soodustav seerum, mis toidab ripsmeid ja need muutuvad silmnähtavalt pikemaks ja tihedamaks.

Püsivalt ilusad ripsmed!

Maxeylash Maintenance on ripsmete hoolduseerum, mis sisaldab Kariibi merest pärit looduslikku koralli ekstrakti (P. Homomalla).

Loodusliku koostisega seerum sobib ka tundlikele silmadele ja neile, kes on saavutanud **Maxeylashiga** pikad ripsmed ning soovivad tulemust säilitada.

Müügil Ideaal Kosmeetika kauplustes, Ülikooli Apteekides ja paljudes ilusalongides.

Kontakt: Cayman Europe OÜ
Teaduspargi 3/1, 12618 Tallinn
facebook.com/maxeylash
Tel: 670 3737, e-post: info@maxeylash.com

www.maxeylash.com

Muusika käib mööda Eestimaad

Eesti Kontserdi projekt „Muusika Eestimaale” viib tippmuusikuid Maarjamaad mööda rändama - muusikalist külakosti tuuakse nõnda ka väiksematesse kohtadesse, kus elavad inimesed peaksid muidu sadu kilomeetreid sõitma, et muusikat nautida.

Tekst: ANNELI TARKMEEL, Kuussaare
Fotod: EESTI KONTSERT

Kuressaare kontserdipublikut rõõmustas tänavu detsembri maagilisel kuupäeval (12.12) Eesti Kontserdi programmi „Muusika Eestimaale“ raames imeilus duo Tartust. Vanemuise teatri sopran Karmen Puis ja pianist Jaanika Rand-Sirp pakkusid klassikalise muusika austajatele kontserti „Ganymedes“.

Põnev pealkiri avanes oma eheduses kontserdikava käes hoides, kus helilooja Urmas Sisask peab Jupiteri suurimat ja heledaimat kaaslast Ganymedest armastuse sümboliks. „Kosmilisele armastusele pühendatud teoses pole tegemist tunnetega kahe eri soost inimese vahel, vaid väljendustega rõõmule olemisest, suhtesse loodusega, meid ümbritsevate tähtedega, kõiksusega, Jumalaga ühtekuulumist,“ on kavalehel kirjutas Sisaski sõnad.

1995. aastal valminud laulutsükliks kasutas helilooja armastusluule suure meistri Marie Underi tekste. Omalaadne üheksast armastuslaulust koosnev mono-ooper puudutab inimesi, igaüht siiski erinevalt, sest armastus kui tunne heljub meie galaktikas miljonil erineval moel. Nii ongi Underi maist armastust ülistavad luuletused pandud teenima armastust laiemas, kosmilises mõttes.

Karmen Puisi sõnul olevat nad harjutamise käigus pärast igat lugu koos kontsertmeister Jaanikaga alati õhanud – küll on ilus, tore, huvitav eriline... „See on väga ilus muusika, väga kujundirikas, kosmiline,“ arvas Puis. Lisaks sellele veel inimlik ja lihtsalt kuulatav, sest Underi luule on ilus, teema üldinimlik ja meid kõiki kõnetav.

„Ganymedese“ noot jõudis Karmenini Eesti Kontserdi produtsendi Toivo Tuberiku kaudu, kes lubas laulutsükli talle ainult siis, kui ta seda ka esitab. „Me olime varasemalt Toivoga kohtunud ühe teise Urmas Sisaski teose ettekandel – „Mu sõna on armastus“ Toivo tekstidele – ja mulle jäi mulje, et talle sobis see, mismoodi mina Sisaski muusikat esitan,“ mõtiskles Karmen.

Laulutsükkel ise jäi terve kontserdi jaoks pisut lühikeseks, seetõttu lisati programmi Eduard Oja 1930ndatel loodud soololaulud, mis sobisid oma romantilise ja kujundliku helikeele poolest ilusti kokku pool sajandit hiljem loodud Sisaski teosega.

Sama kava on esitatud Moostes, Alatskivi ja Vastseliinas, uuel aastal jõutakse ka Põlvasse ja Tõrvasse.

„Mulle tundub, et publik on rahule jäänud,“ arvas Vanemuise ooperisolist. „Moostes oli kohal ka Urmas Sisask, kes oli rõõmus, nähes oma loomingut nõnda elavana.“

Muusikaline missioon

Mullu oktoobris alustas Eesti Kontsert klassikalise muusika elamuste pakkumise programmi, mis sai nimeks „Muusika Eestimaale“ – sisulises mõttes tähendab see muusika kui palju rõõmu ja naudingut pakkuva kunstiliigi viimist kogu Eestimaale. Programmi ta-

Toivo Tuberik

bava nime tagant kumab samuti muusikute missioon – viia kõrgmuusikakultuuri kõikidesse Eesti paikadesse ning parandada professionaalse kultuuri kättesaadavust pealinnast eemale jäävates piirkondades.

Projekti eestvedaja, Eesti Kontserdi produtsent Toivo Tuberik kutsutigi Eesti Kontserti tööle, et arendada kontserttegevust maakondades. Kui ta mõtles, kuidas võiks kontserdid inimesteni jõuda, lähtus ta juba aastaid toimunud kultuuriministeeriumi analoogprojektist „Teater maale.“ Seal võttis ta üldpõhimõtted ja mis seal salata, tuletas ka nime.

„See on Eesti Kontserdi programm, mille majandamine on neljapoolne,“ ütles Tuberik. „Peaasjalikult toetub see Eesti Kultuurkapitalile läbi helikunsti sihtkapitali ja maakondlike ekspertgruppide. Kolmandaks osapoolteks on kohalik omavalitsus kontserte korraldava kohaliku kultuuriasutuse kaudu ja neljas on Eesti Kontsert. Kaks viimast algatavad ideed, keda kutsuda esinema ja miliseid programme pakkuda.“

Tuberiku sõnul ei ole üksikute kontsertide publikuni viimine projekti põhiline eesmärk. Ennekõike keskendub „Muusika Eestimaale“ kohaliku regulaarse kontserttegevuse korraldamisele terve hooaja jooksul.

„Jälgin hoolega, et hooaja jooksul oleksid esindatud erinevad instrumendid, vokaalid, stiilid – mitmekesisus on väga oluline. Ka väljaspool pealinna soovib muusikalembene publik kuulda näha-kuulata erinevat, mida kirjul muusikamaailmal on pakkuda. Lisaks sellele on väga paljudes kohtades hea kontserdikülastatavus, mis tähendab, et suhteliselt ühed ja samad inimesed käivad kontsertidel, ja väga tihti,“ oli Tuberik ettevõtmise õigsuses veendunud – produtsendi paneb rõõmsalt naeratama näiteks asjaolu, et mõnele maakondlikule kammerkontserdile tuleb kokku isegi 120 inimest!

Paraku saab kontserte viia vaid neisse kohtadesse, kus selleks on vajalikud tehnilised tingimused. Üks väga populaarne kontserdikoht selles sarjas on olnud Abja kultuurimaja. Abjas läks sari väga hästi käima küll, kuid seal oli väga halvas seisukorras klaver. Et publiku huvi oli suur, inspireeris see kultuurimaja juhatajat Aime Hunti koostöös vallaga klaverit renoveerima. „Võib öelda, et

Muusika Eestimaale

JAANUAR

- 17. k.18 Põlva muusikakool
Karmen Puis, Jaanika Rand-Sirp
- 18. k.18 Tõrva kirik-kammersaal
Karmen Puis, Jaanika Rand-Sirp
- 18. k.19 Avinurme kultuurikeskus
Iidne tee. Anu ja Triinu Taul
- 18. k.19 Tapa kultuurikoda
Puhkpilliansambel Brassical
- 20. k.19 Haanja rahvamaja
KummaLiine Kleit. Ivi Rausi jt.
- 22. k.18 Rääpina muusikakool
Mati Palm, Piia Paemurru
- 23. k.18 Valga Muusikakool
Mati Palm, Piia Paemurru
- 24. k.19 Mustla rahvamaja
Raivo Tafenau, Jürmo Eespere
- 25. k.18 Abja kultuurimaja
Trio Sinkova- Leiten- Lend
- 25. k.19 Karksi valla kultuurikeskus
KokkuKukkumine
J.Johanson, A.Agan
- 29. k.18 Kuressaare muusikakool
Trio Sinkova-Leiten-Lend

VEEBUAR

- 1. k.19 Antsla Kultuurikeskus
Ain Varts (kitarrid)
- 5. k.19 Karksi valla kultuurikeskus
Rene Eespere autoriõhtu
- 6. k.18 Türi Kultuurimaja
Rene Eespere autoriõhtu
- 12. k.18 Põlva muusikakool
R.Eespere autoriõhtu
- 14. k.19 Otepää kultuurikeskus
Puhkpillikvintett „Estica“
- 14. k.19 Rõuge rahvamaja. Tsirkusprintsess.
- 14. k.19 Iisaku rahvamaja
Iidne tee. Anu ja Triinu Taul
- 14. k.19 Tapa kultuurikoda Ain Varts (kitarrid)
- 15. k.19 Avinurme kultuurikeskus
Eesti Rahvusmeeskoor
- 15. k.18 Tõrva kirik-kammersaal
Puhkpillikvintett „Estica“
- 21. k.18 Mooste Folgikoda
Puhkpilliansambel Brassical
- 21. k.18 Kuressaare Kultuurikeskus
Eesti Rahvusmeeskoor
- 21. k.18 Abja kultuurimaja
Age Juurikas (klaver)
- 21. k.19 Haanja rahvamaja. KokkuKukkumine.
J.Johanson, A.Agan
- 21. k.19 Valga Kultuurikeskus
Iidne tee. Anu ja Triinu Taul
- 22. k.19 Iisaku rahvamaja
Puhkpilliansambel Brassical
- 23. k.19 Tamsalu kultuurikeskus
Mati Palm, Piia Paemurru
- 26. k.18 Kuressaare Kultuurikeskus
Age Juurikas (klaver)
- 27. k.18 Valga Muusikakool
Heigo Rosin, Madis Vilgats
- 27. k.18 Türi Kultuurimaja Age Juurikas (klaver)
- 28.k.18 Vastseliina rahvamaja
Age Juurikas (klaver)

Muusika Eestimaale

MÄRTS

- 1. k.19 Tapa kultuurikoda
Heigo Rosin, Madis Vilgats
- 4. k.18 Räpina muusikakool
Age Juurikas (klaver)
- 5. k.18 Põlva muusikakool
Age Juurikas (klaver)
- 6. k.19 Kuressaare Kultuurikeskus
Valter Ojakäär 90
- 8. k.19 Mustla rahvamaja
Eesti Rahvusmeeskoor
- 8. k.19 Abja kultuurimaja
Ain Varts (kitarrid)
- 9. k.16 Rõuge rahvamaja
Puhkpilliansambel Brassical
- 10. k.16 Valga Kultuurikeskus
Valter Ojakäär 90
- 13. k.18 Kilingi-Nõmme klubi
Age Juurikas (klaver)
- 13. k.19 Antsla Kultuurikeskus
Valter Ojakäär 90
- 14. k.18 Valga Muusikakool
Age Juurikas (klaver)
- 14. k.19 Vastseliina rahvamaja
Valter Ojakäär 90
- 15. k.19 Haanja rahvamaja
Ain Varts (kitarrid)
- 17. k.18 Tamsalu kultuurikeskus
Valter Ojakäär 90
- 19. k.19 Türi Kultuurimaja
Valter Ojakäär 90
- 21. k.19 Karksi valla kultuurikeskus
Valter Ojakäär 90
- 22. k.19 Pala kultuurimaja
Iidne tee. Anu ja Triinu Taul
- 27. k.19 Tõrva kirik-kammersaal
KokkuKukkumine J.Johanson, A.Agan
- 27. k.18 Iisaku rahvamaja
Sinkova-Leiten-Lend

APRILL

- 3. k.18 Räpina muusikakool
Ain Varts (kitarrid)
- 4. k.18 Põlva muusikakool
Ain Varts (kitarrid)
- 5. k.19 Kilingi-Nõmme klubi
Hümn armastusele. Silvi Vrait.
- 7. k.13 Tamsalu kultuurikeskus
Voldemar Kuslap, H.Rebane, U.Lattikas
- 10. k.19 Karksi valla kultuurikeskus
Sigrid Kuulmann, Marko Martin
- 12. k.19 Kuressaare Kultuurikeskus
Puhkpilliansambel Brassical
- 23. k.18 Avinurme kultuurikeskus
Andrus Haav, Ralf Taal
- 24.k.18 Põlva muusikakool
Andrus Haav, Ralf Taal
- 24.k.18 Valga Muusikakool
Andrus Haav, Ralf Taal

MAI

- 25. k.19 Tamsalu kultuurikeskus
Hümn armastusele. Silvi Vrait.

Eesti Kontsert soovib programmiga seda, et kohapeal tekiks **REGULAARNE KONTSERDIELU.**

tänu programmile „Muusika Eestimaale“ on Abjas korralik kontserdivormis kabinet-tiibklaver ning selle auks korraldati ka pidulik galakontsert,” jutustab produtsent.

Vahvatest kontserdipaikadest toob Tuberik välja näiteks Põlva, Räpina ja Valga muusikakooli, kus on alati olnud täismaja publikut. Kõige erilisemaks kohaks peab ta aga Haanja rahvamaja, kuhu tuleb alati kindel ja väga südamlilik publik.

Jõuab ka saartele

Saaremaale jõudis programm esmakordselt tänavu oktoobris, kui Kuressaare muusikakoolis esines pianist Marko Martin. Kuressaare raekoja saalis mängis veidike hiljem kuulus Uruguay kitarrist Eduardo Fernandez.

„Ganymedese“ nime kandnud kontsert oli järjekorras kolmas ning Toivo Tuberik ei näe põhjust, miks programm edaspidigi ei võiks siia jõuda.

„Kuressaares on tugev kultuurikeskus, mida Villu Veski väga hästi juhatab, lisaks sellele on aga olemas kultuurikants muusikakooli näol, mis on väga oluline,” ütles Toivo, lisades, et Saaremaa kontekstis on kontserdipaikadena potentsiaali ka Orissaarel ja Kihelkonnal.

„See programm on nagu healoomuline kasvaja. Igas kvartalis tuleb kaks-kolm kontserdikohta juurde. Kus täpselt ja millises maakonnast, ei oska aga kunagi ette öelda,” mõtiskles Tuberik, kelle arvates on see ühtepidi veidike kinni juhuses, teistpidi ka kohalikus kultuuritöötajas, sest kontserte korraldatakse kohalikega kahasse.

„Eesti Kontsert soovib programmiga ennekõike seda, et kohapeal tekiks regulaarne kontserdielu. Hea publiku väljakujunemisel võivad kõik korraldajad,” leidis ta.

Toivo Tuberiku sõnadele sain kolmapäevase kontserdiõhtul kohe ka kinnitust, sest Kuressaare muusikakooli saali olid kogunenud

kõik Kuressaare kontsertidelt tuttavad näod. Pärast suurepärase muusikaõhtu muusikakooli õpetajatega vesteldes ei olnud nad kiidusõnadega kitsid.

„Ei teadnud, kellele rohkem keskenduda, kas solistile või pianistile,” leidsid nad. „Pianistil oli nii palju nüansse, mida välja mängida. Ooperipäevadest jäi Karmen Puis samuti meelde kui kindel ja huvitav solist,” meenutati suvist Saaremaa ooperifestivali, kui Vanemuise teater etendas Donizetti ooperit „Maria Stuarda“.

Meenutati ka „Muusika Eestimaale“ sarja esimest kontserti Saaremaal, kui esines Marko Martin. „Me ei suutnud uskuda, et meie klaveriga saab niisuguseid helisid välja võluda,” rääkis Kuressaare muusikakooli direktor Tarmo Berens. „Suurepärase esineja ja väga meelde jääv kontsert!”

Ajalooliseks muutis etteaste seegi, et esmakordselt Eestis mängiti verkuna Eduard Tubina esimest klaverisonaati.

Kuressaare kontserdipubliku raudvara, 82-aastane Ants Tasa käis viimati Vanemuise teatri ooperis 15 aastat tagasi. „No küll oli kena, et nende solist nüüd siia jõudis,” ütles Tasa. „Ma tundsin tema äia, kes 1960ndatel oli Leisi kooli direktor. Nii kena oli näha Tartu ilusaid muusikuid meie linnas. Tulid meelde kõik need korrad, kui Tartus üliõpilasena teatris sai käidud. See tänane kontsert oli aga kohe eriliselt ilus. Jälgisin kavast hoolega Marie Under teksti. Minu meelest oli see üks hea asi, sest kui tekstist saad aru, hakkab ka muusika selgemalt kõlama. Et mis see helilooja mõelda võis.”

Kui parafraaseerida Underi luulet, siis muusikaarmastus ei tule üleöö, vaid see on aastate hool ja valude töö. Kontserdisari „Muusika Eestimaale“ kannab Eestimaa muusikaarmastuse eest hoolt ja tasuta muusikute tehtud töö eest publiku säravate silmadega.

Uus A-klass on Eesti Aasta Auto 2013.

Mercedes-Benz

TM
EESTI AASTA AUTO 2013

CO₂-emissioon sõltuvalt tüübist 98 - 145 g / km ja keskmine kütusekulu 3,8 - 6,4 l / 100 km.

SILBERAUTO

Silberauto Eesti AS esindused: Tallinn, Järvevana tee 11, tel 626 6000 Tartu, Ringtee 61, tel 730 0720 Pärnu, Riia mnt 231a, tel 445 1990 Rakvere, Haljala tee 1, tel 660 0152 www.mercedes-benz.ee
Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto: Tallinn, Järvevana tee 11

Kontserdisarjas "Muusika Eestimaale" on tulemas:

AGE JUURIKAS (klaver)

- 21. veebruar kell 18 Abja kultuurimaja
- 26. veebruar kell 18 Kuressaare kultuurimaja
- 27. veebruar kell 18 Türi kultuurimaja
- 28. veebruar kell 18 Vastseliina rahvamaja
- 4. märts kell 18 Rääpina muusikakool
- 5. märts kell 18 Põlva muusikakool
- 6. märts kell 19 Tartu ülikooli aula
- 13. märts kell 18 Kilingi-Nõmme klubi
- 14. märts kell 18 Valga muusikakool
- 19. märts kell 19 Estonia kontserdisaal

Age Juurikas

pianist hingest ja hingega

Noor andekas pianist Age Juurikas ootab algava aasta **veebruaris ja märtsis toimuvaid kontserte**, kus ta Eestimaa eri paikades üles astub, suure põnevusega. „Jah, võib vist tõesti öelda, et lähen tuurile, sest sellist asja polegi ma varem teinud,” ütleb Age.

Tekst: RIINA JUSSILA Fotod: EESTI KONTSERT

Teda ja tema imelist klaverimänguoskust saab nautida mitmetes kaunites Maarjamaa paikades veebruari lõpust märtsi keskpaigani projekti „Muusika maale” raames.

Kuidas väiksemates paikades esineda meeldib?

See on väga meeldiv ja armas. Pisemates kohtades on alati soe ja tore vastuvõtt, kuidagi teistmoodi tunne. Õhkkond on soojem, lihtsam. Inimesed alati ootavad. Kuna nendes piirkondades üritusi nii tihti ei toimu, siis on juba ka üksainus kontsert tippsündmus.

Kui tihti ise maale puhkama satud?

Enda päris maakotta mul pole. Kui olin väike, oli mu vanematel suvila, kus käisime. Mu isapoolne suguvõsa on Võrust pärit ja seal ma võimaluse korral ka käin. Elu on kuidagi nii kiireks läinud. Et olen isikliku elu kaudu osaliselt ka välismaaga seotud (*Age elukaaslane on Hispaania hinnatud ja andekas helilooja Javier Elípe Gimeno – toim*), siis võib öelda, et käin end laadimas hoopiski Hispaanias. Satun sinna väga regulaarselt.

Kuidas see enese Eesti ja Hispaania vahel jagamine käib?

Rohkem olen ma ikka Eestis, suviti ja puhkuste ajal Hispaanias. Vahel on mul ka seal

projekte ja esinemisi ning siis tuleb seal rohkem olla. Mu põhitöökoht on siiski Eestis Muusikaakadeemias. Õnneks saan oma töögraafikut üsna palju ise sättida, ajaliseltselt on see väga paindlik ja mulle sobilik.

Veebruar on esinemiste poolest vist kõige tihedam?

Kontsertide idee tuli Toivo Tuberikult, kes on Eesti Kontserdi maakonnakontsertide korraldaja. Tema soov oli see, et võiksin mängida Modest Mussorgski „Pildid näituselt”. Arvati, et see on maakontsertide jaoks väga sobilik ja mulle meeldis see mõte. Hakkasin idee ümber kava ehitama. Arvestasin eelkõige mõistagi just Mussorgski teosega – kestab see ju pool tundi! Lisasin sinna ka Rahmaninovi muusikalised momendid, kuna mängin siiani väga palju ja regulaarselt tema loomingut. Lisasin sinna ka veidi hispaania muusikat – viimastel aastatel on mul suur huvi ilusa hispaania muusika vastu. Alustan Enrique Granadose Goyescase kahe palaga.

Oled sümfooniade keskel olnud peaaegu oma elu. Kui palju lihtsamat muusikat su ellu mahub?

Ikka mahub. Ma ei ütleks, et olen kasvanud vaid süvamuusika keskel. Minu perekond on kergema muusikalise taustaga – isa töötab Otsa-koolis kergemuusikaosakonnas, vend on džässpianist ja ema on olnud laulja. Meie

kodus ei valitsenud ranget klassikalist õhkkonda. Tallinna muusikakeskkool, eriti kesk-kooli osa tekitas minus selle tõsisema huvi. Mulle väga meeldib hea kergemuusika. Mul on omad lemmikud ja üleolevat suhtumist teiste stiilide suhtes minus pole. Jah, päris primitiivne popmuusika mulle tõesti ei meeldi. Naudin head džäss ja head poppi. Minu üheks lemmikuks on näiteks briti popp – Radiohead ja mitmed teised.

Meeldib sulle rohkem õpetaja olla või ise mängida?

Ma annan teistele edasi seda, mida ise oma elu jooksul õppinud ning enda jaoks ümber transformeerinud olen. Teen akadeemias koostööd täiskasvanud inimestega. See on vastastikune energiate ja teadmiste vahetus ning ma tõesti armastan seda. Täiesti erilisi hetki tuleb igapäevatoos pidevalt ette ja need on väga rikkastavad. Õpetamine on omamoodi peegeldav tegevus. See, kui nad mängivad tihti peale samu lugusid, mida ma ise mängin, kuidas nad neid ületavad, kuidas see õnnestub või mitte – see kõik on väga eriline. Emotsionaalseid kõrghetki jagub.

Kuidas sa lõõgastud?

Mulle meeldib kinokunst. Vaatame koos elukaaslasega väga palju filme. Meil on tekkinud väga suur kogu, mida nautida. Meeldib ka sporti teha. Kui aega on, käin jooksma. Meeldib just pika maa läbimine.

Oled suur vene heliloojate loomingu austaja. Kas on mõni helilooja, kelle teosed su repertuaarist kindlasti kunagi ei kao?

Seda ei oska öelda. Jah, kunagi andsin ma tõesti oma südame ära Rahmaninovi muusikale. Üks suuri emotsionaalseid tõukeid oligi tema muusika, mis mind aastate eest Venemaale õppima viis. Tahtsin kõige selle ilusa juurde lähemale, selle muusika lätete juurde pääseda. Eks uusi loomingulisi leide tuleb pidevalt juurde, kuid võin kindlalt öelda, et Rahmaninov ei kao minu elust küll kuhugi.

Kuidas on lood Eestis pianistide pealekasvuga – häid tegijaid jagub?

Tänane ühiskond on killustatum. Mõni aeg tagasi, ka minu enda õpingute ajal oli lähte-

Mul on omad lemmikud ja üleolevat suhtumist **TEISTE STIILIDE SUHTES MINUS POLE.**

punktiks see, et kui soovid saada pianistik, pead õppima traditsioonilise aja, tegema suuri ja keerulisi eksameid. Seda kõike selleks, et diplomi saamise hetkeks oma klaverimänguoskus võimalikult kõrgele viia. Praegu võetakse väga varakult kindel suund ja minu meelest ei pruugi see olla kõige õigem ja parem. Kui sul on puhas mänguoskus kõrge, siis spetsialiseerumist jõuab ka hiljem teha.

Sinu elukaaslane on helilooja. Kas oled ka tema loomingut esitanud?

Pisut jah. Tegu on hea muusikaga. Kaasaegset muusikat mängida on mulle paras väljakutse, eriti juhul, kui plaadiversioone pole veel olemas ja kõike saab ise luua. See on põnev ja avastusterohke, väga mõnus võimalus.

ooper teater ballett

Maailma juhtivaimad teatrimajad on lähemal kui eales varem

Metropolitan Opera, London National Theatre ja Moskva Suur Teater otseülekandes Sinu kinos.

Tekst: REIN PALOSAAR

Kui kunagi pidi maailmas tunnustatud lauljate, muusikute ja orkestrite nautimiseks sõitma mõnda suurde metropoli, siis viimasel ajal järjest enam jõuab väga nimekaid esinejaid ka siinsetele lavadele. Lisaks paljudele külalisesinejate ülesastumistele Eesti lavadel on aga juba aastaid siinsel publikul võimalus külastada ka maailmakuulsaid teatrimaju, tehes seda kodumaalt lahkumata. Sellise võimaluse on loonud kinotehnika kiire areng, mis lubab mistahes maailma otsast satelliidi vahendusel reaajas üle kanda HD (kõrgeraldusega) pildi ja 5.1. ruumilise heli kohalikele kinoekraanidele.

Esimest korda jõudis Eesti kinode ekraanidele

nidele otsepilt 2008 aasta oktoobris, kui Forum Cinemas Kinod liitusid maailma ühe juhtivaima ooperiteatri Metropolitan Opera (MET) poolt ellu kutsutud grandioosse projektiga - Emmy ja Peabody auhinnaga pärjatud ülekannetesarja The MET: Live in HD näitamiseks, mille käigus kantakse kinodesse üle maailma otseülekandes METi laupäeva päevaseid etendusi.

Aastatega on erinevate kultuurisündmuste otseülekanded siinsetes kinodes järjest tihenened ja ooperietenduste kõrval saab täna Eesti publik nautida regulaarselt nii draamateatri tippset otsepildis London National Theatre'i lavalt kui ka legendaarse Moskva SuureTeatri balletietendusi.

Ooper või teater kinosaaalis on eriline ko-

gemus, mis pakub elamusi nii andunud muusika- ja teatrisõbrale kui ka filmikunsti austajatele, sest otseülekanded kinodes on midagi tunduvalt enam kui pelgalt teatrietenduse vaatamine ekraanilt - seda võib vaadata kui sümbioosi teatrist, muusikast ja filmist, mille tekkeks on võimaluse loonud tänapäeva tipp-tehnoloogia. Meisterlik kaameratöö ja kõrgetasemeline ülekanderežiir ei vii vaatajat mitte ainult teatrisaali etendust vaatama, vaid toob satelliidi vahendusel suurele ekraanile iga väiksemagi nüansi, mis laval toimub ja mille juures vaataja saab tunda end osalisena kogu vaatamängust. Muusikasõpru paelub kindlasti ka teadmine, et nad kuulevad ooperiülekandel heli just sellises kooskõlas nagu see jõuab orkestri ees seisva dirigendi kõrvu.

Rigoletto 16.02.2013

Bajadeer 27.01.2013

Troojalased 5.01.2013

Peeter Langovits

kaameraga Muusika Aias

Hortus Musicuse muusikat kuulata on üks, seda fotodele jäädvustada hoopis teine kogemus, nendib pika kogemusega muusikahuviline, professionaalne fotograaf Peeter Langovits. Tema fotodest sündis näitus, mida huvilised talve hakul Tallinna vanalinnas Väravatornis, Hortus Musicuse kodus, uudistada said.

Tekst: RIINA JUSSILA Fotod: PEETER LANGOVITS JA GRETE AHTOLA

„**S**ee oli mulle midagi täiesti erilist. Olen käinud aastate jooksul pildistamas paljusid kollektiive, kuid see oli sootuks midagi muud,” kirjeldab fotograaf Peeter Langovits hetke Hortus Musicuse karismaatilisest ansambliproovist barokkfestivali eel, millest detsembri lõpuni Väravatornis nähtava fotonäituse idee sündis.

„Tegelikult pean tänama oma tööandjat Postimeest, kes saatis mind Hortust pildistama. Õeldi, et mine tee neist proovi ajal pilti – ja mulle kohutavalt meeldis kõik see, mida ma Väravatornis nägin,” räägib aastakümneid piltnikuna leiba teeninud mees nakkava õhinaga. Peeter ütleb, et Andres Mustoneni juhatatud vanamuusikaansambli muusikutest suisa õhkus energiat, mis liht-

salt pidi fotopaberile ja näituseks vormistatud saama.

„Postimehes ilmus seal jäädvustatust fotokülg. Kui Mustonen neid pilte nägi, ei varjanud ta oma vaimustust ja sealt kõik algaski. Aeg läks, materjali tekkis juurde ja nüüd, mil täitus Hortus Musicuse 40. tegevusaasta, on seda igati paslik ka piltides tähistada,” sõnab Langovits.

Oli see esimene kord Hortusele nii ligi pääseda ja neid pildistada?

Ei, oleme ka varem kohtunud. Meenuvad 1989. aastal Põhja-ltaalias toimunud Eesti kultuuripäevad. Mina sattusin sinna fotonäitusega „Päev Tallinnas,” nemad kontsertidega. Hortus Musicuse etteaste oli särav ja väarikas. Seal oli mu võimalus neid pildistada. Arvestades minu tollaseid võimalusi, kukkusid need fotod välja tagasihoidlikud.

Kas Väravatorni näitus „Muusikas on armastuse häält” on kokkuvõtte ansambli tegemistest läbi aastate?

Ei, see on kuue kontserdi ja kontserdiproovi materjal. Lisasin pilte ka nende mõne aja eest toimunud sünnipäevakontserdilt, mis toimus Kiek In De Kōkis – paigas, kus nad 40 aastat tagasi esimest korda publiku ees olid – ja mis oli lihtsalt lummas. Seda, millist hingestatust neist muusikutest kiirgab, on keeruline sõnadesse panna. See energia pole aastatega kuhugi kadunud.

Kui keeruline oli teha pildivalikut?

Väga keeruline. Sa püüad neid valida ka selle arvestusega, et näitus ei saaks ainult Andrese-keskne. Kollektiivis on ju ikkagi kümme inimest ja püüdsin nii palju kui võimalik neile kõigile tähelepanu pöörata. Mulle jäi eriti ehedalt meelde üks proovidest, kus Riho Ridbeckil olid lapsed kaasas. Ka neile anti

lihtsamad instrumendid kätte ning võeti mängu. See oli nii tore! Nagu suur perekokkutulek, keegi ei igavlenud ja kõikidele leiti rakendus.

Sa räägid sellest kõigest väga elavalt.

Minu töö päevalehe fotograafina on seinast seina, alates kohtusaalist ja lõpetades spordisündmustega. Pean tegema kõike ja olema n-ö kõigesõja. Aga muusikute keskel, etenduste proovides, kunstnike või kirjanike keskel – see on see, mis läheb mulle endale hinge. Oma hinges olen ma ikkagi eelkõige meie kultuuriloo jäädvustaja.

Millised muusikalised kooslused on need, kellest võiksid veel sellise näituse teha?

ERSO on kindlasti üks neist. Olen neid tihti

pildistanud, nad kõik on omaette isiksused ning neid on väga põnev jälgida.

Olen käinud kaasas RAMiga Riias toimunud kontserdil, sõitnud koos soomepoiste meeskoriga läbi pool Soomet, jälginud aastaid Ellerheina tegemisi. Need kõik on jätnud kustumata elamusi. Hiljuti käisin pildistamas Marten Kuninga bändiproovi. Tead, see oli samuti lahe! Kogu see atmosfäär oli nii mõnus, vahetu. Ma ei ole ise muusik, olen muusikatarbija. Minu muusikalise maitse kujundasid paljuski 60ndate alguses biitlid. Praegu kuulan igasugust muusikat hea meelega. Meeldib see, mis on hingega tehtud.

Mitmes isikunäitus see sul on?

Olen oma elus teinud 38 näitust. Mulle väga meeldib neid korraldada. See võtab nagu teatud perioodi kokku ning annab võimaluse omi mõtteid laiemalt avaldada. Mul oli võimalus oma 60. sünnipäeva Estonia Talveaias pidada. Üllatasin külalisi fotonäitusega „Talveaiapildid”. Et olen seal paljude tuntud inimeste plaatide ja raamatute esitlustel käinud ning üritusi jäädvustanud, sain selle kõige põhjal kokku sümpaatse pildigalerii. Hiljem kinkisin selle Estonia teatrile.

Mis Hortus Musicuse näitusest saab?

Ilmselt eksponeeritakse seda ka mujal ning lõpuks jääb see nende arhiivi. Üks idee oli pan-

na materjal ka kaante vahele, kuid see on kulukas ettevõtmine. Kahjuks Eestis fotoraamatuid just palju ei ilmu. Meil on juba tõsine probleem 1000 raamatut ära müüa, kuid alla selle pole mõtet trükkidagi. Pean lugu vanameister Kalju Suurest, kes on suutnud kogu oma loominguga kaante vahele jäädvustada. See on fantastiline! Kurb on vaadata, kui raske on tal realiseerida aastakümnete jooksul jäädvustatud laulupeopiltidest raamatut.

Mida sulle kõige rohkem pildistada meeldib?

Mulle on alati meeldinud jäädvustada elu meie ümber, tänast olustikku. Töötasin 90ndate keskpaigani ETAs. Kahetsen, et pildistasin tollast kiiresti muutuvat ümbrust nii vähe. Tol hetkel ei osanud lihtsalt näha, kui suured need muutused olla võivad. Ka tänane olustik on ühel hetkel ajalugu. Siin piisab praegu ka sellest, kui vaataksid kümne aasta taguseid pilte – muutused on võimsad.

Kui tihti juhtub seda, et pilt untsu läheb?

Nii ei tohiks juhtuda, sest leht vajab tulemust. Lugejat ei huvita, kui keeruline on foto sünd, ta soovib näha head pilti. Seda tööd tehes ei saa lihtsalt kohale minna, klõps ära teha ja rahu majas. Miks peaks ühest inimesest ilmuma kole ja ebaõnnestunud pilt? Ma lähen, kuulan ja jälgin teda, proovin tabada talle iseloomuliku. Oskus

Mulle on alati meeldinud jäädvustada **ELU MEIE ÜMBER, TÄNAST OLUSTIKKU.**

see õige hetk ära tabada on väga tähtis. Ühe halva fotoga võid sa inimesele palju kurja teha! Fotograafi jaoks on ka oluline, et teine pool sind usaldaks. Olen alati öelnud, et pole olemas mittofotogeensid inimesi, vaid on olemas head ja halvad fotograafid.

Millise kultuurisündmuse jäädvustamine on eriti meeldejääv?

Kindlasti laulupeod. Mina olen selle suur-

sündmuse enda jaoks jaganud neljale emotsionaalsele tasandile. Esimene on see, kes vaatab laulupidu televiisorist. No mis elamuse ta sealt saab? Järgmisena oled sa publiku hulgas ja tajud seda jõudu läbi kõra distant-silt. Kolmandana oled fotograaf selle kõige keskel ning püüad osa saada nii lauljate kui publiku emotsioonidest. Kõige võimsam tunne on kindlasti esinejal endil. See on midagi erilist, mida teised tajuda ei saa. Kurb on, et viimasel ajal on laulupidudel fotograafidele seatud ranged liikumiskeelud ja nõudmised. Ma ei saa siiani aru, miks seda tehakse, sest hiljem soovivad ju kõik häid ja tore-daid pilte. Öeldi, et fotograafid segavad tele otseülekandeid. See on ju suur rahvapidu, mitte ETV stuudio-salvestus! See on oluline osa meie kultuurist ning tulevas-tele põlvetele jäädvustavad

toimuva ju ka fotograafid, mitte ainult teleoperaatorid.

Mis järgmiseks?

Õige varsti on valmimas järgmine näitus. Soome Vabariik tähistab nüüd 95. sünnipäeva ja Eesti Vabariik veebruaris. Näitus kahe maa läbipõimunud tegemistest eksponeeritakse Helsingis Eesti Majas.

M Ö Ö B L I S A L O N G
 SOPHISTICATED
 L I V I N G

Mööblisalong Sophisticated Living – elegantne elustiil

Diivanid, nurgadiivanid, diivanvoodid,
 voodid, tumbad, tugitoolid, madratsid,
 padjad.

Oleme avatud tööpäeviti 10–18, laupäeviti 10–16.
 Info tel 670 3838, 5912 3822.

www.sophisticated.ee
www.sophisticated-living.de

Pärnu mnt 139c/3, Tallinn
 (parkimine sisehoovis tasuta)

info@sophisticated.ee
facebook.com/elegantneelustiil

Pirjo Püvi

laulab südamest südamesse

„Minu jaoks on tähtis, et kontserdid saaksid hästi tehtud, tervis oleks korras ning laps oleks õnnelik. Need on kolm asja, mille järgi ma joondun,” räägib koloratuursopran **Pirjo Püvi**.

Tekst: RIINA JUSSILA **Fotod:** TAAVI PIIBEMANN

2011. aasta oli sulle imeline ja tõi mitu preemiat. Kuidas jääd rahule lõppeva, 2012. aastaga?

2012. aasta on olnud keeruline ning kui päris ausalt öelda, siis rahule jääda sellega ei saa. Mind vaevasid terviseprobleemid ning taastumine oli aeganõudev ja konarlik. Kui aga positiivselt mõelda, siis kõige kiuste suutsin kevadel sooritada Massenet’ „Wertheris” Sophie rolli ning anda suvel mitu kaunist kontserti. Sügisel osalesin RAMiga kontserdisarjas „Hingevalgus”, mille sõbralik ja toetav kollektiiv, kaunis eestimaine repertuaar ning tänulik publik tegid südame soojaks. Samuti on hea meel äsja Vanemuises esietendunud opereti- ja balletigala üle, kus saan veidi laulda ka koloratuursopranile sobilikku repertuaari. Seega on aasta lõpp kulgenud tõusvas joones ning ma väga loodan, et see nii ka jääb.

Õpinguid alustades polnud laulmine sinu esimene valik. Õppisid inglise filoloogiat ja jätkasid alles siis EMTAs. Kuidas nii?

Olen alati olnud pigem kõhklev ja riskipelgav inimene. Inglise filoloogia tundus

loogiline valik pärast Tallinna inglise kolledži lõppu, kuna ma ei olnud sugugi kindel, kas soovin saada lauljaks. Ülikooli esimesel kursusel õppides aga läksin H. Elleri nimelisse muusikakooli õpetaja Aino Kõivu juurde laulutunde võtma ning juba järgmisest aastast õppisin nii ülikoolis kui Elleris korraga. Eks ma tegelikult valisin inglise filoloogia ka väikese tagamõttega, et kui ma äkki peaksin tahtma laulmisega tegelda, siis see tundus sellise erialana, mille kõrvalt võiks jääda piisavalt aega. Ja mul oli õigus. Elleris õppides süvenes soov saada lauljaks ning EMTA oli loogiline samm edasi.

Kui palju suunasid sind väikse tüdrukuna muusika juurde sinu vanemad?

Nii palju kui mäletan, soovisin klaverimängu õppima minna ise. Vanemad olid iga ti toetavad ja kõik meie pere lapsed õppisid muusikat – mina ja mu õde Grete õppisime klaverit, vend Tim õppis klarnetit ja hiljem saksofoni. Mina olin küll ainus, kes lastemuusikakooli ka lõpetas.

Kas ka sinu pere liikmed on muusikainimesed?

Otseselt muusikainimesed nad ei ole, aga kõik on musikaalsed ja armastavad muusikat kuulata ja ise musitseerida küll. Jõulupeod on meil alati nagu üks suur laulufestival, sest kingitusi on palju ja iga kingi jaoks peab olema eraldi laul ette valmistatud.

Sinu lapsepõlv möödus Tallinnas, kuid praegu veedad suurema osa ajast Tartus. Oli elukoha muutus sinu jaoks keeruline?

Kuna elasin ülikoolis õppides ka neli aastat Tartus, on see linn minu jaoks väga kodus ja armas. Püsivalt pole ma aga Vanemuises töötades Tartusse kolinud. Minu põhikodu on siiani olnud ikkagi Tallinnas ning igal nädalavahetusel ja kui prooviperioodi pole, viibin Tallinnas.

On sul eeskujusid?

Minu üks suur eeskuju on olnud koloratuursopran Natalie Dessay – õpingute ajal, kui hakkasin tasapisi süvenema koloratuursopran repertuaari, kuulasin väga palju tema esitatud Mozarti kontsertariaid. Kõik näis täiuslik – tämber, musitseerimine, ülemloomulikud kõrgused. Praegu laulab ta veidi

/// *plaus*

küpsemaid rolle ning ta hää on veidi muutunud, kuid tema musikaalsus ja fantastiline näitlemisoskus paeluvad mind endiselt meeletult. Teiseks eeskujuks on oma laitmatu stiilitaju ja hingestatud tõlgendusega saanud kontratenor Philippe Jaroussky. Lisaks hindan ma tema kelmikat huumorimeelt – klassikaline muusika ei pea alati olema surmtõsine ja surnud kunst, muusikat saab teha ka naljakalt ja veidi riskantselt, ilma pühadusetootust pelgamata.

Sul on väike tütar. Kui suur muusikasober tema on?

Teele on kuueaastane ja laulab meeeldi. Olen teda viimasel ajal ka mõnele etendusele lava taha kaasa võtnud ja ta on mind oma arukusega üllatanud. Kui teen hääleharjutusi, siis ta laulab minuga kaasa, ise samal ajal muiates. Ta on kõrvalt ka näinud, et laulja elu pole kogu aeg üks lust ja lillepidu, nii et just hiljuti ta leidis, et „oled endale ikka päris raske eriala valinud, jah?“ ning et tema tahab saada hoopis veterinaariks. Ükskõik, millise elukutse ta tulevikus valib, usun, et olen temasse armastust muusika vastu siiski süstida suutnud.

Kuidas sa end pere ja töiste tegemiste vahel jagad? Kui suur on abivägi, kes sind igapäevaselt toetab?

Abivägi on korralik, toetav ja vahel liigagi mõistev. Lauljana pead sa sageli olema valmis esinema ka pühade ja sünnipäevade ajal. Sel aastal satub taas kahjuks nii, et oma tütre lasteaia jõulupeole ma minna ei saa. Sel juhul on ääretult oluline, et sind ümbritsevad inimesed mõistaksid sind ning tütar on mul selles mõttes väga leplik. Tunnistan, et mul on kõige selle pärast aeg-ajalt ka korralikud süümepiinad.

Millised hobid su ellu lisaks laulmisele veel mahuvad?

Käin meelsasti tennist mängimas. Tohutult naudin ka ujumist ja igasuguseid veega seotud tegevusi. Sel suvel proovisin esmakordselt purjelauaga sõitmist ja lohesurfi – veidi hirmutavad, aga täiesti sõltuvustekitavad spordialad. Nooremata tegelesin palju sõejoonistuste, portselanimaali ja siidimaaliga. Nii said üheks jõuluks kõik pereliikmed minu maalitud tassid või taldrikud ja järgmisel jõuludel näiteks siidisallid või lipsud.

Leiad sa mahti ka muusikat kuulata? Kas tõsisema stiili kõrvale mahub ka lihtsamat?

Klassikalist muusikat kuulan reeglina erialastel eesmärkidel. Mõnikord kuulan kergemat muusikat taustaks ja vahel vajan jällegi täielikku vaikust. On aga hetki, kus muusikal on puhastav mõju – et jagu saada näiteks

Aastalõpp raekojas

31. detsembril kell 16 Tallinna raekojas
Pirjo Püvi (sopran, Vanemuise teater)
Keelpillikvartett Prezioso
Esitavad Giacomo Puccini, Richard Wagneri, Robert Schumanni, Franz Schuberti muusikat

„On ääretult oluline, et sind ümbritsevad **INIMESED MÕISTAKSID SIND.**“

melanholiast või, vastupidi, end sellesse ära kaotada. Viimasel ajal on minu lemmikuteks olnud the Do, Katie Melua, Jeff Buckley ja Ewert and the Two Dragons.

Esined aasta viimasel päeval Tallinna raekojas. Oled ka varem just detsembris raekojas üles astunud. Kuidas see esinemispaigana sulle sobib ja meeldib?

Seal on väga hea akustika, mis toetab häält ja laseb sel vabalt kõlada. Meeldib ka see, et publik on suhteliselt lähedal. Kammerkontsertide puhul on oluline, et öhkkond oleks intiimne. Reaktsioonid on vahetumad, publik näeb mind ja mina neid. See on minu jaoks oluline.

0%
intress

6 KUUD

SKANO

JÄRELMAKS

ELUTOAD
RAAMATUKOGUD
SÖÖGITOAD
VALGUSTID

Tallinn - Rocca al Mare Kaubanduskeskus,
Järve Keskus
Pärnu - Suur-Jõe 48

SKANO
FURNITURE

www.skano.ee

Melomaan Toomas Hendrik Ilves

Eesti president Toomas Hendrik Ilves räägib oma **vastses raamatus „Omal häällel“** (Tänapäev 2012) palju ka muusikast - ütleb ta ju raamatu esimeses peatükiski, et inimese identiteet on mitmetahuline asi ning näiteks ühe osa tema identiteedist moodustab see, et ta tunneb hästi kaasaegset alternatiivrokki.

Tekst: IIVI ANNA MASSO Fotod: SCANIPX

Olen lihtsalt melomaan, muusika on mulle oluline," nendib president. Raamatu toimetaja ja intervjuueerija Iivi Anna Masso ning president Ilvese lahkel loal jõuab Aplausi lugejateni just kõnealuse raamatu muusikat puudutav osa.

Eestis teatakse hästi, kui väga president armastab muusikat. Olete sõitnud kuulama Arvo Pärdi teoste esmaesitust nii Istanbuli kui ka Helsingisse, ja Helsingis olete kuulanud muu hulgas ka rockbändi U2. Eestis käite suviti folgipäevadel ja jälgite huviga uusimat

indierock'i arengut nii kodu- kui välismaal. Millest see muusika-armastus alguse sai?

Ma olen alati kuulnud muusikat, igasugust muusikat. Suurim osa minu mälu-piltidest, alates päris esimestest assotsiatsioonidest, seostuvad muusikaga. Ma võin dateerida asju selle järgi, mis parasjagu mängis, mõeldes: „Ahaa, see lugu mängis tollal raadios, tähendab see oli aastal 1964.“

Millised olid Teie nooruse lemmikloomad?

Mul ei ole olnud kunagi kindlaid lemmikuid, lihtsalt on huvitavad asjad, mida ma kuulan. Mul on väga katoliiklik – sõna algupärasest tähenduses ehk kõikehõlmav – lähenemi-

ne. Seda osalt tänu isale, kes kuulas igasuguseid asju. Kui mulle kunagi ei meeldinud dodekafooniline ehk 12-tooniline muusika, siis tema kuulas seda, ja ta kuulas isegi palju ekstreemsemaid asju, nagu näiteks Karlheinz Stockhauseni. Käisin nooruses palju kontsertidel. Vanemad viisid mind klassikalise muusika kontsertidele ja siis hakkasin ise ka teistel kontsertidel käima. Kui lõpetasin 7. klassi, lubas isa viia mind mingit muusikat kuulama, sain ise valida, mida. Ühes väikeses teatris oli *rock-show*, mille nimi oli „Absolutely free“, seda esitas Frank Zappa and the Mothers of Invention, kuigi nad ei olnud vist veel ühtegi plaati välja andnud. See oli väike teater, kuhu mahtus

umbes 75 inimest, ja see kontsert oli kolm tundi täielikku hullumeelsust. Isale hirmsasti meeldis, ja mulle isegi meeldis ka natukene.

Olen alati igasugust muusikat kuulanud, mul ei ole selget põhimõtet, et mulle meeldib üks või teine muusika, aga nii-öelda alternatiivmuusika on palju vähem trafaretne kui tüüpiline, nüüd juba väga leierdatuks saanud rokk. Tegelikult ma arvan, et rokkmuusika suri juba ammu – raske öelda, milal just, aga pärast Sex Pistolsit ei olnud enam võimalik midagi uut teha. Kõik, mis on tulnud pärast seda, on ühe või teise asja rafineerimine. Võib isegi öelda, et juba Sex Pistols oli eneserefleksiivne, ennast kirjel-

dav. See veel parodeeris mingit muud muusikat. Ja siis tulid igasugused Bruce Springsteenid, kes hakkasid väga osavalt kombineerima seda, mis oli varem juba tehtud, et teha sellest midagi veel võimsamat. Kui sa hakkad nägema muusikas viiteid oma eelkäijatele, siis sa tead, et sa ei tee enam midagi uut, ja just see on juhtunud rokkis. Rökk on olnud surnud juba 1970ndate keskelt, kui kõik oli juba läbi tehtud. Mis ei tähenda, et see ei pruugi meeldida, aga selline orgaaniline, loomulik kasv ja uute asjade leiutamine lõppes, kui ma just lõpetasin ülikooli. Aga ma ise kuulan senini igasuguseid asju, ja mulle meeldib, kui tuleb midagi huvitavat.

Arvo Pärti austaja olete siiski püsivalt?

Pärt on lihtsalt ainulaadne. Minu suhe Pärtiga ei ole kuidagi seotud eestlusega. Kuulasin ta muusikat esimest korda umbes 1980ndate alguses Kanadas. Kuulasin tollal iga päev kella kolme-nelja paiku CBC uusi plaate tutvustavat klassikalise muusika programmi. See kestis iga päev kaks tundi, selle tegijad olid eriti head muusika asjatundjad. Ja siis kuulsin autot juhtides uskumatut muusikat, teadmata, mis see on. See on niivõrd hämmastav, ma polnud kunagi varem midagi sarnast kuulnud. Olin juba ammu olnud Steve Reichi ja Phillip Glassi taolises minimalistlikus muusikas väga kodus, aga see oli midagi palju enam. See ei olnud lihtsalt minima-

Armastab muusikat – Eesti muusikud on presidenti toetanud alates Toomas Hendrik Ilvese valimisest sellesse ametisse, tema omakorda tunnustab muusikuid ning on tihti erinevatel muusikaüritustel ise kohal.

lism, seal oli mingi hing sees. Kuulasin seda muusikat, ja lõpuks see oli niivõrd vapustav, et jäin tee peale seisma ja lihtsalt kuulasin loo lõpuni.

Ja siis ütles saatejuht, et see on siis uus plaat, autor on eestlane – ta hääldas seda sakspäraselt – „Arvo Pert” –, ja mina mõtlesin: „Eestlane, mis asja?” Järgnes väike jutt, et helilooja elab praegu Viinis, ta ei saanud oma muusikat Nõukogude Liidus teha, ja see, mida te äsja kuulsite, on tema esimene plaat ECM plaadifirmaga. Ma olin lihtsalt täiesti sõnatu. See, et Pärt on eestlane, oli nagu pealekauba. Ma lihtsalt kuulsin ta muusikat ja mõtlesin, et selle plaadi ma pean endale ostma, ma pean teadma, mis see on, see oli nii fantastiline. Aga muusikat kuulan ikka muusika enda pärast. Praegu on see lausa stamp, et eestlane peab olema Pärdi austaja, ma isegi pelgan öelda, et mulle meeldib Arvo Pärt. See ei ole nii, et Pärt meeldib mulle sellepärast, et tema on eesti helilooja ja mina olen Eesti president. Muusika lihtsalt on mingi osa minu elust.

Aga Teid peetakse ka asjatundjaks. Olete olnud Klassikaraadio külaline, ja 2009. aasta jõulude aegu olite „Muusikanõukogu” erikülalisena žüriis. Kas Teid kutsutakse sinna sellepärast, et olete president ja lisaks teate muusikast ka midagi, või sellepärast, et olete muusikas siiski ekspert?

Ei, ma ei ole mingi asjatundja. Ülikooli aegu ma võib-olla tõesti olin, aga nüüd on see pigem sedasorti ekspertlus nagu see, et poisid, ja hiljem ka täiskasvanud mehed, teavad kogu spordistatistika, näiteks jalgpallist. Mõni mu nõunik teab kõike mis tahes aastast – kes mängis mis meeskonnas,

kus, mis mõotmes. Mina ei tea spordist midagi, keralised esemed on mulle võõrad, ma ei tegele nendega. Mul on selle asemel muusika. Aga minu asjatundmine on rohkem harrastaja oma – nii, nagu keegi teine teab midagi jalgpallist, tean mina midagi muusikast.

Siis nad vaatasid mulle hämmastunult otsa – ta ei ütlegi, et „oi, mulle meeldib Arvo Pärt ja Eduard Tubin, ja Georg Ots” ja nii edasi. Pärast seda tuli kutse „Muusikanõukogusse”. Aga see ei ole minu meelest midagi erilist. Olen lihtsalt melomaan, muusika on mulle oluline.

Ei ole nii, et Pärt meeldib mulle seepärast, et tema on eesti helilooja ja mina olen Eesti president. ***MUUSIKA LIHTSALT ON MINGI OSA MINU ELUST.***

Raadiosaadetes esinemise taga oli mõlemat. See sai alguse sellest, et Klassikaraadio tegi minuga saate lihtsalt tänu sellele, et ma olen president. Ja siis sain tagantjärele teada, et nad olid hämmastunud: „Mees teabki midagi muusikast!” Rääkisin seal klassikalises muusikast, sellest, kuidas Arvo Pärdi muusika tegelikult pöörab pikalt jätkunud trendi: alates Bachist läks kogu lääne muusika areng selles suunas, et kontrapunkt ja muu selline jäi kõrvale ja arenes meloodia – mis siis lõppes ühelt poolt dodekafoonilisusega ja lõpuks Edgar Varèse'i ja Stockhauseni ja kõige selle plahvatamisega. Pärt läheb tegelikult tagasi teises suunas ja arendab helide omavahelisi seoseid – meloodia on olemas, aga ta ei lähe kaugele, ta ei rõhu meloodiale nii, nagu kogu muusika areng on teinud pärast Bachi.

Paari aasta taguses intervjuus Soome kultuurilehele nimetasite oma „nädala lemmikbändideks” Arcade Firet, Sufjan Stevensit ja Nico Muhlyt. Millised on Teie praegused muusikalised lemmikud?

See on niivõrd hetkeline, sõltub ka sellest, mida on parajasti välja tulnud. Kuulan väga palju erinevat muusikat, viimase aja lemmikutest mainiksin ehk ära PJ Harvey, Black Keysi ja Santo Goldi. Võsalõikamisel mullu suvel kuulasin sellist bändi nagu The Hold Steady, mis oli algupäraselt pärit Minneapolisest St Paulist, aga kolis Brooklynisse ja sai seal kuulsaks. See bänd teeb Bruce Springsteeni taolist Kesk-Lääne muusikat, ta on bruceespringsteenilik selles mõttes, et ühelt poolt on ta rokkmuusika, aga samas on ta ka proletaarne elu kirjeldus. Neil on päris vaimu-

kas tekstikirjutaja, kes räägib *white trash*'i elust kuskil Minnesotas. See on hästi lõbus, sest ta on huvitav ja omamoodi tuttav – ja seda on olnud mõnus võsa raiudes kuulata.

Olete ka silmanähtavalt toetanud Eesti folgiliikumist.

Jah, teen seda teadlikult. Mulle meeldib, et inimesed on taaselustanud mingi traditsiooni ja leidnud sellele uusi väljendusviise. Konserveeritud folk, nagu näiteks arhiveeritud, 1933. aastal halvasti lindistatud setu tädide itk, on intellektuaalselt ja akadeemiliselt kindlasti väga hea. Aga kui sa kuuled, et keegi teeb midagi traditsioonilist kaasajal ja uute, teistsuguste instrumentidega ning paneb sellega inimesi vaimustuma, siis ei ole tegu vaid puhtalt hardaliku rahvaluulekogujate kogunemisega, vaid sellel on laiem kõlapind. Ja see meeldib.

Mulle meeldib, et inimestel on võimalus seda muusikat kuulda ja sellest innustuda ja leida, et ta tuleb siitsamast. Me ei pea kuulama ainult ülitõdedeldud, Hollywoodis kindlate formularide järgi kokku pandud muusikat, kus teatud tegureid kombineerides tagatakse, et loost tuleb hitt. Kõik see on turundamise tulemus. Suvel 2010 mängis Lady Gaga MTVs vähemalt korra iga tunni jooksul, tean seda, sest panin trenni tehes alati mängima lärmaka MTV, et keskenduda trennile ja mitte midagi mõelda. Ükskõik, mis kell ma trenni tegin, sealt tuli kogu aeg Lady Gaga. Sellise kordamise juures on paratamatu, et inimesed muudkui kuulevad ja siis hakkavad seda ostma. Rahvamuusika on midagi hoopis muud, ja sinne folk on tõesti hästi lahe.

Kas ise ka pilli olete mänginud? Supilinna päevadel näidati pilli presidendist trummi taga.

Väga halvasti, mul ei ole mingit muusikalist

annet. Olen mänginud saksofoni, kitarri ja klaverit algelisel tasemel, aga ma ei oska mängida. Rütmitaju mul puudub üldse, trummi võin korra lüüa, aga see on ka kõik.

See ei ole kõige tavalisem, et riigipead käivad alternatiivbändide kontsertidel ja muudel alternatiivkultuuri üritustel. Olete öelnud, et Eestis ei ole riigivõim ja alternatiivkultuur üksteisest nii kaugel, nagu on mujal kombeks. Kas see tuleb ainult Eesti väiksusest või ka sellest, et Ida-Euroopas üldse moodustavad praeguse eliidi kunagised võimuvastased?

Miks me peaksime jälgima trafaretseid käitumismudeleid? Tõsi, teistmoodi käitumine ka häirib paljusid inimesi: „Riigijuht ei tee selliseid asju.“ Ma ei tea, kust selline ettekujutus tuleb, kas ma pean siis kogu aeg frakis ringi käima? Ma ei tea ka, millised on olnud erinevate riigijuhtide muusikalised eelistused, peale selle, et ükskord lugesin kirjeldust Richard Nixon'i lemmiktegevusest: ta pani Valges Majas, kuumas Washingtonis, oma õhujahutaja maksimumi peale, tegi kaminasse tule, jõi džinn-toonikut ja kuulas Mantovanit, mis on selline liftimuusika, *ele-vator music*.

Räägitakse ka, et Venemaa president Dmitri Medvedev olevat kasvanud üles lääne rokkmuusika mõju all ning et tema lemmikansambel olevat Deep Purple. Minu meelest ei ütle ei Nixon'i ega Medvedevi muusikaline maitse midagi nende poliitilise tegevuse kohta, kuigi viimase puhul nähti muusikalistes eelistustes lääneliku liberalismi ilminguid. Intellektuaalselt kuulub selline järeldus samasse kategooriasse väitega, nagu meeldiks Wagneri loominguga austajale natside ideoloogia.

Aga ma tõesti ei tea, kas inimene, kes on valitud mingisse ametisse, peaks varjama oma muusikalist maitset. Siis, kui olin minister, käisin ka kogu aeg kontsertidel, aga seda ei pannud keegi eriti tähele, või ehk natuke. Kui ma ei olnud veel ka minister, siis ei huvitanud üldse kedagi, mida ma kuulasin.

Kui käisin üle kümne aasta tagasi välisministrina Helsingis U2 kontserdil, siis keegi nägi mind, ja sellest kohe tuli BNSis uudis. Ma ei saa aru, miks on see nii väga imelik, et välisminister käis U2 kontserdil. Mulle meeldib muusika. Mõnele teisele inimesele meeldib sport. Kui toimub mingi riikidevaheline kohtumine, siis lähevad kõik peaministrid kohale ja vaatavad spordivõistlusi. On olnud küllalt palju kohtumisi läbi aastate erinevates ametites, mille juurde justkui kuuluvad spordivõistlused, olgu siis jalgpall, korvpall või pesapalli maailmakarikas. Keegi ei pea seda imelikuks, et kõik vaatavad neid võistlusi ja räägivad neist.

Mind sport ei köida, mind köidab muusika. Presidendina olen küll käinud ka spordivõistlustel, suusatamist ja lõpuks koguni jalgpalli vaatamas, ent pigem oma ameti tõttu ja tunnustamas inimesi, kes midagi hästi teevad, mitte seetõttu, et mulle sport vaatamänguna midagi pakuks. Kui Eesti inimesed teevad midagi hästi – näiteks mängivad jalgpalli, suusatavad või teevad muusikat –, siis tahan neid tunnustada ja innustada. Seepärast olen kutsunud ka vastuvõttudele esinema muusikuid, kes on südamega asja juures ning kellel tuleb see hästi välja ning kellest mõnda pean koguni geniaalseks. Vaiko Eplik, Ewert, Lenna, Leslie da Bass, Malcolm Lincoln, HU?, Mimicry – nad on andekad siin ja praegu, sõltumata sellest, kas neid näitab MTV või kas mõni mainekas tituleeritud lääne ajakiri neid mainib või mitte.

Mustonen toob maailmanimed

Tekst: KRISTEL KOSSAR Fotod: SCANPIX, ERAKOGU

Veebruaris 2013 toimuv MustonenFest, ajastu- ja stiilipiire avardav mahukas festival, mille juhiks ja loominguliseks keskpunktiks on viiuldaja ja dirigent, mitmekülgne muusik ja isiksus **Andres Mustonen**, toob ka tuleval aastal Eestisse maailmanimed - Krzysztof Penderecki, Gidon Kremeri ja Miša Maiski.

Isaks astub festivalil üles ka hulk põnevaid kooslusi, nagu näiteks Peterburi mungakloostri koor Optina Pustõn. Kui Andres Mustoneniga tema kabinetis Tallinna vanalinnas asuvas Väravatornis istet võtame, laiutavad akna taga veel 2012. aasta lumised riismed, tema aga on oma planeerimisega juba kusagil 2015. aastal – MustonenFest on teatavasti sedavõrd mahukas ja mitmekülgne festival, millele maailmanimega esinejate värbamiseks tuleb eeltööd teha juba mitu aastat varem. Niisiis ma igaks juhiks ei küsi, millal tuli tal pihta hakata tööga algavaks festivaliks – tulevad ju MustonenFestiks 2013 Eestisse muusikailma kolm väärikat tähte: helilooja Krzysztof Penderecki, viiuldaja ja dirigent Gidon Kremer ja tšellist Miša Maiski.

„Minu kontseptsioon on mastaapne,“ kõneleb festivali süda ja hing Andres Mustonen, kelle nime tema ja Hortus Musicuse 1989. aastal algatatud barokkmuusikakontsertide sari, mis hiljem festivaliks kasvas, nüüd juba teist aastat auga kannab. „Minu jaoks on oluline esteetiline protsess, mõtlemine, mitte pelgalt kontsert. Seejuures on kõige tähtsamad kaasaegsed heliloojad, kes muusikat kirjutavad – mina tahan nende sõnumit edasi anda,“ juhatab ta sisse MustonenFesti ideelise alge. „Ühelt poolt on oluline festivali vaimususe, teisalt ka interpretatsioon – üks teiseta ei toimi. Ma tahan näidata, et muusikas pole olemas üht ja ainsat tõde, et on mitmeid võimalusi, ning festivalile tulnud saaksid tajuda teiste inimeste vaimususe väljendust. Kõik on stiil, mida loovisik teeb, ning see, mis tuleb hingest, läbi

iseenda, ongi autentne. Iga kontsert on omaette maailm.“

Meie aja harmoonia

Nii juhatabki festivali veebruaris 2013 sisse Krzysztof Penderecki „Credo“. „Puutusin tema muusikaga esmakordselt kokku teismelisena, kui hakkasin avangardistliku muusika vastu huvi tundma. Ta oli mu iidol,“ räägib Mustonen. Tollases Nõukogude Liidus liikus ikka sotsialistlike riikide heliloomingut, nõnda pääses ka Eestisse nii Penderecki kui Lutoslawski teoseid. „Pendereckiga kohtusin kunagi nooruses ka Varssavi sügisel, kuid tihedamad kokkupuuted olid pärast seda, kui hakkasin juhutama tema oratooriume,“ jutustab Mustonen. „Muidugi on vahepeal muutunud maailm, on täielikult muutunud ka tema muusika. Sarnaselt on

Fest

Sild sajandite vahel - Vivaldi & Cage

MustonenFest ei väsi üllatamast, üks põnevamaid kontserte leiab aset 5. veebruaril Tartus Vanemuise kontserdimajas ning 6. veebruaril Tallinnas Estonia kontserdisaalis ning kannab alapealkirja „Vivaldi & Cage. Kaheksa aastaaega“.

Belgia vanamuusikaansambel B'Rock toob publiku ette nii John Cage'i Keelpillikvarteti neljas osas kui ka Antonio Vivaldi „Aastaajad“.

„Mõlemad, nii Vivaldi kui Cage, on heliloojana mõjutanud oma aega ja nende vaim elab meie kunsti- ja esteetikamaailmas edasi,“ räägib Andres Mustonen. 2005. aastal loodud B'Rock resideerib Gentis ning annab aastas ligi 30 kontserti

Belgias ja mujal maailmas. Ekspressiivse, etenduselaadse mängustiiliga orkester kombineerib oma kavades tuntud barokkrepertuaari vähem tuntud, ent ülimalt põnevate, sageli ka tänapäeva heliloojate töödega.

Krzysztof
Penderecki

Miša Maiski

Gidon Kremer

muutunud ka Pärdi või Silvestrovi helilooming – nad on kõik ju endised avangardistid. Nüüd kirjutavad nad, kaasa arvatud Penderecki, niinimetatud uut, meie aja harmooniat – seal on sees seisund, helilooja kõneleb Jumalaga. Mulle on see väga lähedane, ka mina kõnelen teispooleusega.”

Avakontserdil soleerib tšellist Miša Maiski, ta annab aga festivali raames ka teise kontserdi – Lätis sündinud kuulus muusik tuleb Eestisse esimest korda. „Ta on loov otsija, väga ekstravagantne interpreet. Mulle meeldib just tema stiil, tema julgus, suutlikkus leida mängus peeneid nüansse, rõhutada erilisi aktsente,“ märgib Mustonen, kes on koos Maiskiga esitanud palju kammermuusikat, näiteks Bachi.

Koostöö ja sõprus seob Mustoneni aga Eesti-sõbrast viuldaja Gidon Kremeriga, kellega ta esimest korda kohtus juba möödunud sajandi 70ndatel. „Väga paljudel festivalidel oleme koos olnud, viimati kohtusime suvel Istanbulis. Väga tihti on meie koostöö seotud kindlate tänapäeva heliloojatega,

sest lihtsalt kuhugi Brahmsi mängima me ei sõida. Meie koostöö on seotud ikkagi sõnumiga, mis meid mõlemaid kõnetab.“ Mustonen nimetab Kremerit eluaegseks otsijaks. „Mõtletaja, muusika avastaja, mõtte edasiandja ja loovinterpreet selle sõna parimas mõttes,“ iseloomustab ta. Sel MustonenFestil saab aga teoks ajalooline kohtumine: laval saavad kokku Kremerata Baltica ja Hortus Musicus. „Põnev on kuulata, kuidas saavad need kaks kooslust kokku Erkki-Sven Tüüri ja Gia Kantšeli muusikas,“ tunneb Mustonen heameelt.

„MustonenFestil on väga erinev publik. Minu sooviks ongi see, et kontserdile tuleks just võimalikult palju erinevate muusika-eelistustega inimesi,“ räägib Mustonen. „Tahan näidata, kui rikas on tegelikult maailm, milles elame. Luua sidet, harmooniat sajandite, maade ja kultuuride vahel!“ Tuleva aasta veebruari MustonenFest on niisiis ammuugi paigas, kuid kindel on ka see, kuidas 2014. aasta festival välja näeb ning nagu öeldud, planeerib Mustonen juba 2015. aasta omanimelist festivali.

Vaimulik vene muusika

Maailmanimedede kõrval astub aga üles ka noori interpreete ning huvitavaid kooslusi – üheks selliseks on näiteks Peterburi mungakloostri koor Optina Pustõn. „Sügavate traditsioonidega sakraalne muusika ja selle toomine Eesti publiku ette on olnud samuti mu südamele lähedal. Nüüd siis on tulemas Optina Pustõn, kes on juba aastaid teadnud nii mind kui ka Hortus Musicust. Käisin ka nende kontserdil ja teadsin kohe – nemad peavad Eestisse tulema!“ räägib Mustonen.

MUSTONENFEST 2013:

Peterburi mungakloostri koor Optina Pustõn, kunstiline juht Aleksander Semjonov
T, 1. veebruar kell 19 Pärnu Eliisabeti kirik
L, 2. veebruar kell 17 Tallinna Jaani kirik
P, 3. veebruar kell 15 Jõhvi Mihkli kirik
Kavas vene vaimulik koorimuusika

Ajavaimuga looja Krzysztof Penderecki

2013. aasta MustonenFesti aukülaline, Poola helilooja Krzysztof Penderecki on Eesti muusikasõpradele hästi tuntud. „Krzysztof Penderecki on suur helilooja ja muusik, aga ka Poola suur kodanik, kes aastakümnete jooksul on lähtunud kindlast põhimõttest – kunst ei kannata kompromisse, võõra näo teesklemist, iseene vastu rääkimist,” ütles Eesti riigipea Toomas Hendrik Ilves, kes kuulsal heliloojal Poolas külas käis. „Nagu tõeliselt suur looja, pole ta end pannud väljapoole aega, milles elab ja loob, ega ole end välja lülitanud oma ajaloost ja olevikust.”

Eesti sõbrast helilooja promoveeriti 2010 ka Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia (EMTA) audoktoriks. Oma tänukõnes ütles helilooja nii: „20. sajand oli ajalooliste kataklüsmide ajastu, poola poeedi ja nobelisti Czesław Miłoszi sõnastatuna: inimõistuse vangistamise ajastu. Kuid oli ka totalitaarsete süsteemide kokkuvarisemise ja uue – mitte kerge – reaalsuse loomise ajastu. Mulle on alati olnud lähedane Theodor Ludwig Wiesengrund Adorno mõte, kuidas reageerida muusikaga ajaloo õudusele ja ajaloo vajadusele.

Looja ei saa ju olla väljaspool aega, milles ta loob. Ei saa end välja lülitada oma ajaloost siin ja praegu ning kirjutada või komponeerida tühjuses. Seetõttu ei uskunud ma ka 20. sajandi teises pooles kuulutatud „autori surma” või „suure vormi”, „suure narratiivi” allakäiku ja lõppu. Igal ajal on oma dramaturgia ja oma sisu. Tuleb end vaid neisse sisse kuulata ja tabada loometöök vajalik motiiv või impulss, mis võiks kultuuriruumis toimida ja vastu kõlada. Olles südamest tänulik väga

aväärsse tiitli, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia *doctor honoris causa* omistamise eest, tahan meenutada sõnu esimesest Taaveti laulust. Leidub selles psalmis järgmine – kui oluline mõte meile kõigile:

*See mees, kelle rõõm on Issanda Õpetus ...
... on kui oja äärde istutatud puu,
mis vilja kannab õigel ajal:
ei närtsi tema lehed
ning mida ta teeb, läheb korda.*
(Psalmitõlge Vello Salo ja Indrek Hirv)

Puud – see on oluline ja tähenduslik motiiv minu elus ja minu muusikas. Puud kui looduse sümbolid ja esindajad õpetavad meile väärtusi ja olemise mõtte mõistmist. Vaadake neid. Nad on kui saladuslik ja läbitungimatu looduse raamat. Kaheti juurdunud: maasse ja taevasse. End puude helisse sisse kuulata ja mõista nende saatust – see on kui alustaks teemat fuugas või sümfoonia. Rohkem puid, olgu meil rohkem puid ...”
(Tõlkinud Marius Peterson, Sirp)

MustonenFest

1.–9. veebruarini 2013

1. veebruar kl 18 Estonia kontserdisaal

Kohtumine heliloojaga: Krzysztof Penderecki

1. veebruar kl 19 Estonia kontserdisaal

Credo

ERSO, segakoor Latvija, tütarlastekoor Ellerhein

Solist Miša Maiski (tšello),
Claire Meghnagi (sopran, Iisrael),
Helen Lokuta (sopran, RO Estonia),
Monika-Evelin Liiv (metsosopran),
Mati Turi (tenor),
Priit Volmer (bass, RO Estonia).

Dirigent Andres Mustonen

Mozart „Credo” missast c-moll KV427
Ottorini Respighi „Adagio variatsioonidega”
Pjotr Tšaikovski „Variatsioonid rokokoo teemale” op. 33

Krzysztof Penderecki. Oratoorium „Credo”
Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

Ehedad
muusika-
elamused
sünnivad
kooskõlas

SALVA
K I N D L U S T U S

Eesti Kontserdi
suurtoetaja

Riiast maailma lavadele:

Gidon Kremer

Tippviuldaja, Riias muusikute peres sündinud Gidon Kremer ning tema Baltimaade parimatest keelpillimängijatest koosnev, Grammyga pärjatud orkester Kremerata Baltica, millel täitus hiljuti 15 tegutsemisaastat, on Eesti publikule siinsete ülesastumiste kaudu head tutvavad. „Kremer on põnev ja mitmetahuline isiksus,” nendib ühes temast kirjutatud ülevaates muusikakriitik Heili Vaus-Tamm. „Kriitikud ütlevad tema mängu kohta „loomulik virtuoossus”. Ta on elus väga palju jõudnud. Moskva-päevil oli ta kuulnud oma tohutu töövõime ja menu poolest naiste hul-

„Nad on värske suhtumisega ja rutiinist kaugele,” iseloomustab Kremer omaloodud kollektiivi.

„Eestiga seovad Kremerit tihedad sidemed juba tema vanaisast Karl Brücknerist, kes töötas Tartus,” kirjutab oma 2007. aastal avaldatud ülevaates ajakirjas TeMuKi muusikakriitik Toomas Velmet. Ka Gidon Kremeri enese esimesed kokkupuuted Eesti publikuga on varasemas kui tema esimesed tiitlid rahvusvahelistel interpreetide konkurssidel. „1967. aastal toimus Tallinnas, Tartus ja Võrus kolm kontserti, kuhu Moskva konservatooriumis õppinud Jüri Gerretz tõi Tallinna

Kriitikud ütlevad tema mängu kohta **LOOMULIK VIRTUOOSUS.**

gas. Ta osales vene muusikute avangardrühmituses, mis siiani maailmas oma loomingu ja ideedega huvi tekitab. Kuna rühmitusse kuulusid peamiselt heliloojad, oli Kremeri roll interpreedina, ideede teostaja ja publikuni viijana väga suur ning selleks sobis tema ere isiksus ülihästi,” kirjutab Vaus-Tamm. „Elu teises pooles on Kremeri energia rakendunud noorte talentide enda ümber koondamisele ja neile väljundite andmisele.”

Võib öelda, et just 1996. aastal asutatud kammerorkester Kremerata Baltica, mis koosneb Läti, Leedu ja Eesti noortest muusikutest ning on pälvitud rahvusvahelist tunnustust, on kuulsaks muusiku südameasi. „Minu sooviks oli ühel poolt kaitsta nende rahvuslikku identiteeti ning teisalt teha midagi head nende riikide muusikaelule – seda võib vabalt nimetada ka poliitiliseks ettevõtmiseks,” on muusik rääkinud intervjuus ajalehele Guardian. Viis kuud aastas pühendubki Kremer tööle oma kammerorkestriga.

Kammerorkestri ette David Oistrahhi noorukese tudengi Gidon Kremeri. Kõlas Vivaldi kontsert kahele viiulile ja orkestrile a-moll, kus soleerisid Gerretz ja Kremer, ning Kremer mängis Mozarti kontserti D-duur, mille esimese osa kadentsi esitus on kõrvus tänaseni. Juba siis oli selgelt märgata, et virtuoossus on Kremeril küll elementaarne, ent mitte peamine vahend oma kontseptsiooni realiseerimisel,” kirjutab kriitik. Maestro Eesti-suhete mitmetahulisust demonstreerides tsiteerib Velmet ka lõiku Kremeri raamatust „Ülemhelid”: „On inimesi, kes ilmuvad eikusagilt. Nad lihtsalt osutuvad sinu kõrval olema nii loomulikult, nagu oleksid seal alati olnud. Selliste inimeste hulka kuulub Arvo Pärt.” Tippviuldaja ja dirigent on Pärdi muusikat palju esitanud ning mõistagi ka salvestanud. Eesti-sõpra Gidon Kremerit tunnustati tänavu ka Maarjamaa Risti IV klassi teenetemärgiga.

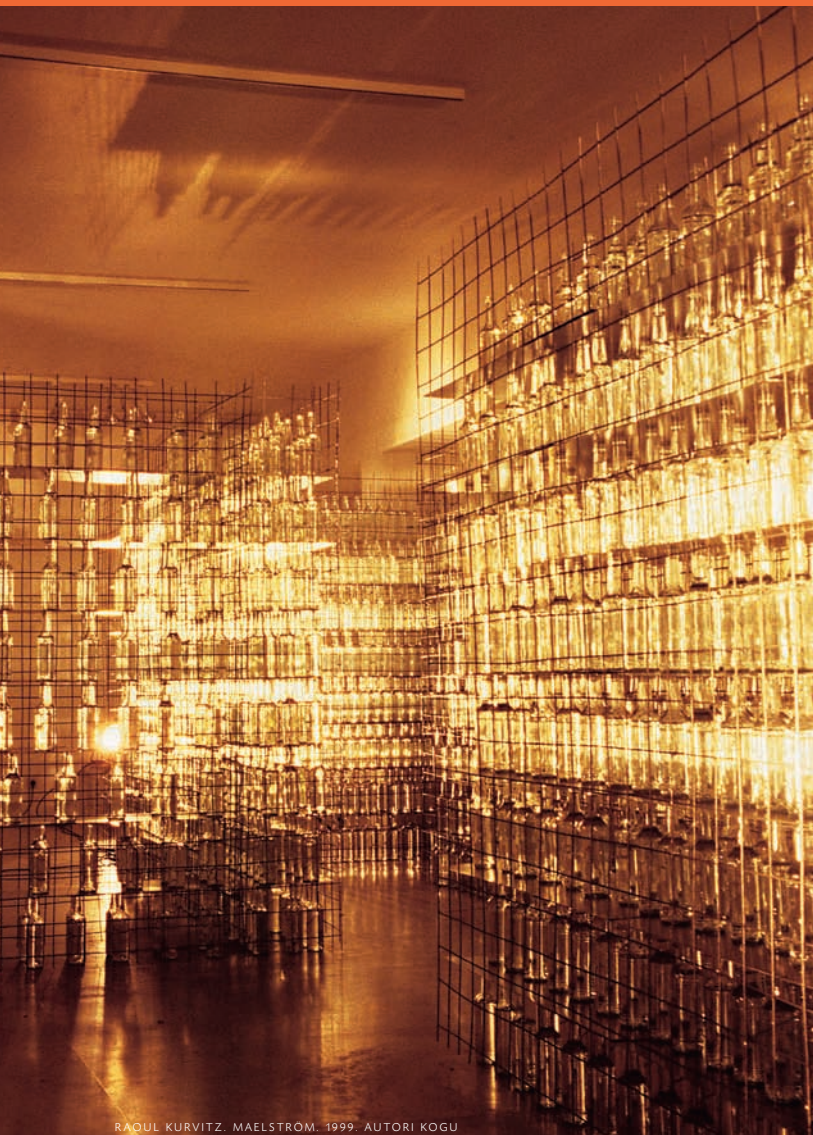

MustonenFest 2013:

Kremerata Baltica & Hortus Musicus
7. veebruar kl 19 Estonia kontserdisaal

Kremerata Baltica
Kunstiline juht Gidon Kremer
Hortus Musicus
Kunstiline juht Andres Mustonen

Gidon Kremer ja Andres Mustonen Kremerata Baltica ja Hortus Musicus Erakordne ühiskontsert, kus esmakordselt kohtuvad laval muusikalised juubilarid – 40-aastane Hortus Musicus ja 25-aastane Kremerata Baltica. Kava kompab ajastute ja stiilide piire, tulemus on kindlasti ülimalt nauditav ja hõrk muusikaline esteetika. Kavas Corelli, Kantšeli, Tüür

RAOUL KURVITZ. MAELSTROM. 1999. AUTORIKOGU

JAAN KOORT. BIKAASA. 1970. EESTI KUNSTIMUUSEUM

Raoul Kurvitz

18.01.–21.04.2013

Näitusel on väljas Raoul Kurvitza (1961) mitmekülgne looming – videod, *performance*'id, maalid, installatsioonid jpm 1980. aastate lõpust tänaseni. Näitus toob vaatajani Kurvitza tähelepanuväärseimad teosed, millest paljud kuuluvad praeguseks juba Eesti kaasaegse kunsti klassikasse.

Modernismiaja klassikud. Jaan Koort

25.01.–28.04.2013

20. sajandi algul Pariisis töötanud esimese Eesti modernistliku skulptori, maali ja keraamiku Jaan Koorti (1883–1935) loomingu ülevaade.

KUMU KUNSTIMUUSEUM

Weizenbergi 34 / Valge 1, Tallinn

Tel 602 6000, muuseum@ekm.ee, www.kumu.ee

Avatud: oktoober–aprill K 11–20, N–P 11–18

mai–september T 11–18, K 11–20, N–P 11–18

Suletud: 1. jaanuar, 24. veebruar, 29. märts, 31. märts, 1. mai

Suletakse kolm tundi varem: 23. veebruar

Miša Maiski

raske tee tähtede poole

Lätis sündinud tšellisti Miša Maiski õpingutee möödus alguses Leningradi konservatooriumis, siis juba Moskva konservatooriumis, kus tema õpetajaks ja mentoriks oli Mstislav Rostropovič. Kuigi juba oma debüütesinemisega pälvis ta tiitli „tuleviku-Rostropovič“, viidates maailmanimega Vene tšellistile, tuli tõeline läbimurre 1966. aastal auhinnalise kohaga Tšaikovski-nimelisel interpreetide konkursil. 1971. aastal emigreerus tšellist Iisraeli, muusiku ja tema pere praeguseks elukohaks on Belgia.

Samas, nagu kuulus muusik on öelnud

„Kui õpetaja, ta oli kui teine isa,“ märgib Maiski samas intervjuus. „Kuigi formaalselt õppisin tema käe all kõigest neli aastat, oli ta mu iidol olnud alates ajast, mil tšellomänguga alustasin. Moskva konservatooriumis tema käe all õppida oli minu jaoks suur au.“

Drastiline pööre Nõukogude Liidus juba nimeka tšellisti kuulsust omandama hakanud Maiski elus saabus 1970ndatel pärast seda, kui tema õde Iisraeli emigreerus – kontserdid jäeti ära, tal keelati sõita välismaale, kogu asi tipnes aga vangla ja 18 kuuga töölaagris. Peaaegu kaks aastat interpreedi

õnnestunud mängida rohkem kui 20 kontseriti ning teha kolm plaati koos legendaarse Leonard Bernsteiniga.“

Veidi pärast Maiski pääsemist raudse eesriide tagant saabus ülesastumine ka maailma ühes hinnatuimas kontserdisaalis Carnegie Hallis. Sestpeale on ta koostööd teinud mitmete mainekate muusikutega, nagu näiteks pianistide Martha Argerichi, Radu Lupu ja Sergio Tiempoga, viuldajate Gidon Kremeri ja Janine Janseni ning dirigentide Leonard Bernstein, Zubin Mehta, Vladimir Ashkenazy, Daniel Barenboimi ja teistega. Maineka plaadifirma Deutsche Grammophone märgi all on Maiskil ilmunud üle 50 plaadistuse teiste seas selliste nimekate kollektiividega nagu Viini Filharmoonikud, Berliini filharmoonikud jt.

„Ükskõik, mida sa elus ka teed, proovi seda teha erakordselt hästi,“ kõlab tema moto. „Minu jaoks on kvaliteet alati tähtsam olnud kui kvantiteet.“

„Ükskõik, mida sa elus teed, proovi seda teha ERAKORDSELT HÄSTI.“

varasemas intervjuus ajalehele The Jewish Chronicle, polnud sugugi nõnda, et ta vanaema oleks ilmtingimata teda muusikuna näinud. „Olin selline hüperaktiivne laps, tagusin jalgpalli ega püsinud pudeliski paigal ning eks neile tuli paraja üllatusena, kui teatasin, et tahan tšellot mängida,“ räägib mees, kes kaheksa-aastaselt – ise on ta selle kohta öelnud „väga hilja“ – tšellomänguga algust tegi. Hilisemate õpingute osas on muusiku elus olulist rolli mänginud just Rostropovič. „Kuna mu isa suri väga varakult, oli Rostropovič minu jaoks kaugelt roh-

elust möödusid tšellona. „Kuigi see oli ääretult raske aeg, usun, et just see on mind kujundanud nii isiku kui muusikuna,“ on ta intervjuus öelnud. Moskva konservatooriumi lõputunnistust mehel saada ei õnnestunudki, kuid nagu ütles talle ka tema õpetaja Rostropovič – diplom on vaid paber, oluline on see, mida õpid elust enesest. „Mul on tegelikult õnne olnud,“ hindab Maiski ühes varasemas intervjuus. „Mulle meeldib see, mida igapäevaselt teen ehk siis mu töö. Mul on õnnestunud õppida ajaloo ühe kõige hinnatuma tšellisti käe all ning olen ainuke tšellist, kel

MustonenFest 2013:

Miša & Lily Maiski

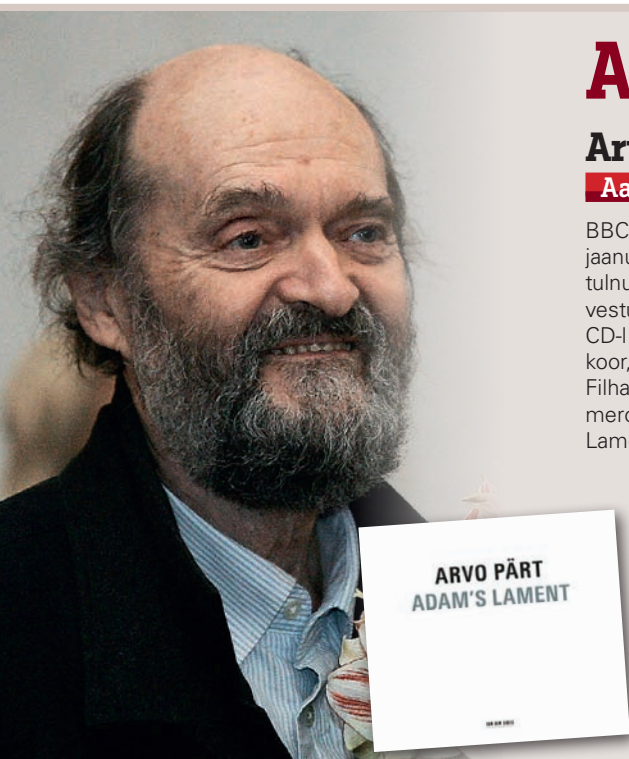
3. veebruar kl 17 Estonia kontserdisaal

Miša Maiski (tšello)

Lily Maiski (klaver)

Kavas Brahms, Debussy, Rahmaninov

Foto: SCANPIX

Aasta plaat

Arvo Pärt

Aadama itk

BBC Music Magazine valis 2013. aasta jaanuari plaadiks hiljuti ECM märgi all välja tulnud Arvo Pärdi teose „Aadama itk” salvestuse. Arvo Pärdi muusikat esitavad uuel CD-l Tõnu Kaljuste dirigeerimisel Läti Raadio koor, Vox Clamantis, Sinfonietta Riga, Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Tallinna Kammerorkester ning plaadikavas on „Adam’s Lamenti”, uued versioonid teostest „Beatus Petronius”, „Salve regina”, „Statuit ei Dominus”, „Alleluia-Tropus” ja „L’Abbé Agathon”, samuti seni salvestamata versioonid „Eesti hällilaulust” ja „Jõuluhällilaulust”. Plaadi number kataloogis on ECM New Series 2225. Teosed salvestanud kolme helirežissööri hulgas on ka Margo Kõlar.

Aärmiselt sooja vastuvõtu osaliseks sai ka plaadi esitluskontsert

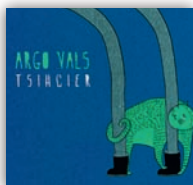
13. oktoobril Müncheni kuningalossi kuulsas Heraklese saalis, kus avalikult kontserdil viibis ka helilooja Arvo Pärt ise. Plaadikava tutvustasid Tõnu Kaljuste dirigeerimisel seal Läti Raadio koor, Vox Clamantis ja Sinfonietta Riga, ettekandele tulid „Ein Wallfahrtslied”, „Salve regina”, „Trisagion”, „Alleluia-Tropus”, „Adam’s Lament”, „Da pacem Domine” ning lisalugudena „Kaks hällilaulu”. „Harva tuleb Pärdi muusika kvintessents nii ehedalt ja sügavalt kuuldavale kui tol kontserdil. Läti Raadio koor, meie Vox Clamantis ja Sinfonietta Riga andsid igale helile ruumi ja kandvuse, koor nagu orkestergi kõlas kord õhkõrnalt, kord jõuliselt ja ekspressiivselt, Vox Clamantis laulis talle iseloomuliku ühtse hingamise ja nõtkusega. (Plaadil teevad kaasa ka Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Tallinna Kammerorkester.) Sellise kvintessentsi tabava tõlgenduse taga seisis Tõnu Kaljuste, kes pani helisema Pärdi teoste arhitektoonika, need kunstipärased osade mõõduhuhted ja hierarhiad, ning tõi selle kaudu esile peamise – teose idee ja impulsi, mille helilooja on soovinud kuulajani viia,” vahendab kontserdimuljeid ajalehes Sirk muusikateadlane Kristel Pappel.

Aplaus

Argo Vals

Tsihciei. Eesti Pops 2012

Argo Vals on tõesti uskumatu atmosfäärivõlvur. Kui mitmed teised luuperimuusikutest sooloesinejad katsetavad tohtu hulga instrumentide ja tehnikaga, siis Argo

on küpselt keskendunud kitarrile, luuperid, sündid ja plokid on pelgalt abivahendid, võtmata kitarrilt pearolli. Hoolimata oma noorusel oleks tal justkui ammu selge, mis on tema tugev külg – meloodia ja neid ülestikku ladudes tekstuuri punumine, väikese korduste nõksuga. Ei mingeid traagelniite ega kahtlust ärata vaid ebakõlasid, tema näppude alt väljub puhas Muusika. Bändiga salvestatud ja esitatud materjal tõestab, et see perfektsus ei kavatsegi saada tema nõrgaks ehk haigutamapanevaks küljeks, sest muusika suuremale koosseisule suudab olla ühel ajal nii üllatav ja heldimapanev kui ka tehniliselt korrektne. Plaadi aevastusassotsiatsioone tekitava nimiloo kõrval on tänini minu suur lemmik juba 2011. aasta kevadel internetiavarustesse ilmunud „Hallitussilmad”, millel on tuntavalt Jaga Jazzistiga sarnanevaid jooni, kõlades ühtviisi võimsalt nii plaadil kui ka bändiga laval.

Vast kõige lihtsam ja seeläbi armsam on aga „Pulmavalss”, mis tõepoolest ongi pulmadeks loodud.

Maria Mölder

Jakob Juhkam

T. Mortimer Snerd 2012

Jakob Juhkami sooloplaati on publik oodanud sellest ajast saadik, kui progeusku eksperimenteerimisel aldis noormees oli umbes neliteist ja tegutses veel Hää-

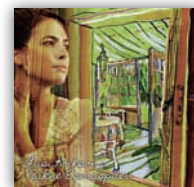
demeestel, astudes vahel üles Vaiko Epliku koosseisus Eliit. Sel aastal ilmunud album „T” on ootamise kuhjaga ära tasunud. Jakobil on perfektsionistina jäänud nende aastate sisse uusi loomingulisi kohtumisi, mõjutusi ja eneseotsinguid, kompositsiooniõpingud Tallinna muusikakeskkoolis ja nüüd Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Kogu plaadimaterjal on kompromissivaba, kõik lood toimivad iseseisvana, samuti on tugevate pealkirjadega loodud teatud nihe ja filmiilik fluidum (loos „Vaenlase köök” suisa nii tugev hirmufaktor, et ma pole kindel, kas julgeksin sellist filmi vaadata). Siinseal tulevad esile noore helilooja eeskujud, näiteks „Hulkuri samba” on ehitatud pesuehtsale Zappa käigule, „Mandelbrot” kõlab aga võrdlemisi sarnaselt Grünbergiga. Jah, Juhkam on avangardistidelt palju õppinud, kuid tegu on suurepäraselt reegleid eirata oskava kaasaja noore loominguga. Progerokist ja eksperimentaalsemast muusikast tuletatud leidlikud lahendused ja rütmikäigud on vapustavalt hästi tasakaalus mänglevama popmuusikaga.

Maria Mölder

Liisi Koikson ja Vaikne Esmaspäev

Tonoscope Records 2012

Album on huviäratav juba sellepärast, et helilooja Ardo Ran Varrese ja Liisi Koiksoni ideede realiseerimiseks sai studios kokku noorema põlvkonna tähtede paraad.

Iga isikupärane instrumentalist ja diskreetne taustalaulja siin plaadil on eriline ning teeb häält äärmiselt mõtestatult, tuues kaasa midagi oma kogemustepagasist – džässmuusika, folgi, popi, klassika või nüüdismuusika radadelt. Ardo Ran Varrese lood toimivad vahetult ja siiralt, justnagu oleks nad ka oma struktuurilt lihtsad, kuid ei ole seda mitte. Just see, kui loogiliselt on Anzori Barkalaja luuletekstid muusika keelde tõlgitud, on siin kõige otsustavam tegur. Võluv on saateansambli paindlikkus – kohati annab seltskond suisa orkestri mõõdu välja, teistpidi osatakse end timmida väga kammerlikuks ja intiimseks. Viimasest on parim näide üllatuslugu, mis demonstreerib ka kõige mitmekesisemalt Liisi Koiksoni häält – tema duo kontrabassimängija Mihkel Mälgandiga. Koiksoni hääl on aga omandanud minu kõrvus täiesti uusi värve, kohati on kuulda madalaimad ja sügavamad toone, teisel kõlab ta tavapärasest heledamalt ja fraasid ei olegi nii harjumuspäraselt sametised.

Maria Mölder

Kuhu lähed, - eesti jazz?

Tekst: AIGI VIIRA Fotod: PRESSIFOTO, SCANPIX, ERAKOGU

Veebruar on Eesti Kontserdi jaoks džässikuu, sest publiku ette jõuab suurejooneline läbilõige eesti džässi varasalvest. Et saksofonist ei saa džässist kõneldes üle ega ümber, otsustas Aplaus kokku tuua kolm oma ala tegijat - **Raivo Tafenau**, **Virgo Veldi** ja **Kristjan Mazurchaki**, et nendega saksofonimängu ja eesti džässi teemal arutleda.

Raivo Tafenau

„**M**ul on vist elus vedanud,” tunnistas tippsaksofonist Raivo Tafenau. „Ma ei tea praeguseni, mis asi on rutiin muusikas. Kunagi rasketel aegadel töötasin laevamuusikuna ning tulin tulema, kui rutiini alged hakkasid tekkima. Praeguseks esinen väga palju, ning minu kõrval on Eesti tippmuusikud, erinevad koosseisud, erinevad kohad, erinev publik. Ei mingit rutiini, ainult puhas rõõm.”

Saksofon, millega Tafenau näib olevat enam kui kokku kasvanud, pole aga kaugelt esimene instrument, mille muusik on käte võtnud. Esimene oli akordion. Pärnu lastemuusikakoolis ta akordioniga alustas ning hiljem lõpetas sel alal ka Otsa-kooli. „Akordionit mängin siiamani,” sõnab ta. „Tean väga palju oma muusikuid, kelle esimene instrument oli akordion, kuid ilmselt olen üks vähestest, kes seda täielikult unustanud pole.”

Tafenaul on varnast võtta seletuski, miks akordion oli meie vanemate noorusajal tohutult populaarne: „Põhjus on väga proosaline – akordioniga sebiti tüdrukuid. Ja nii need Weltmeisterid peaaegu igasse kodusse sattusidki. Tänapäeval on hoopis teised pillid, et naistele meeldida.” Et aga akordio-

improvisatsiooni osas, mis on sisuliselt vahetult laval toimuv geniaalne mõtetegevus.” Teinekord on aga saksofongi, mida aastaid mängitud, kaunis tujukas armuke: „Saksofon muutub tujukaks siis, kui minu muusikalised mõtted ei jõua hästi pillini. Sellisel juhul sulgub poolenisti „klapp” minu aju ja sõrmede vahel. Seda on lihtne vältida – tuleb harjutada.”

Muusik lisab, et tegeleb harjutamisega pidevalt, mõnikord tundide viisi ja iga päev. „Viimase paari aasta jooksul olen esitanud kaks klassikalist saksofonikontserti – Marguste ja Glazunovi teosed,” räägib ta. „Sellised väljakutsed lukustasid mind iga päev viieks tunniks stuudiosse. Harjutamise kohta öeldakse, et jäta kaks päeva vahele, saad ise aru. Jätad kaks nädalat vahele, saavad aru bändikaaslased. Jätad kaks kuud vahele, saab aru ka publik.”

Eesti džässil on head ajad

Kui Tafenau käest pärida, millises seisus on eesti džäss, vastab muusik kindlameelselt, et eesti džässil on praegu läbi aegade parimad ajad. „Meie väikese riigi džässielu on imetlenud isegi ameeriklased ja seda tänu mõnelele kadestamisväärsele võimekatele

inimestele nagu Jaak Sooäär, Siim Aimla ja teised,” kiidab Tafenau. „Nad mitte ainult ei ole meistrid oma pillimängu poolest, vaid loovad tasahilju süsteemi, mida tulevikus võime nimetada eesti džässi koolkonnaks.”

Tafenau meelest on oluline seegi nüanss, et korraliku rütmimuusikahariduse saanud noored muudavad ka eesti popmuusika kõlapilti. „Liis Lemsalu ansambel kõlab täiesti professionaalselt, džässmuusikat tulakse kuulama, Jazzkaare kontserdid on valdavalt välja müüdnud,” puistab ta kui varrukast plussmürgilisi momente. „Siin hakkab mängima motivatsioon noorte hulgas, võimalus on minna Skandinaavia ja Euroopa koolidesse end täiendama.” Lisab sedagi, et väljendusvõimalusi on muusikuil palju, alates sellest, et Eesti Jazzliit korraldab 150 džässikontserti aastas, ja lõpetades Eesti Kontserdiga, mis on džässmuusikute tegevusele toetava õla alla pannud. Ning mis peamine – publikut on aina rohkem.

„Hiljuti olime Jõhvi kontserdimajas: hinge teeb rõõmsaks, kui väike saal on peaaegu täis – mis ei ole seekandis päris tavaline –, ja tullakse kuulama originaalloomingut,” meenutab Tafenau oma kontserdielamusi. „Arvan, et praegusel muusikafailide ajastul inimesed tahavad järjest enam kogeda, kuidas päriselt muusikat tehakse. Džäss on väga subjektiivselt persoonikeskne muusikastiil ja alati kordumatu.”

Džäss on kui nakkushaigus

Seda, mis on see miski, mis nii teda ennast ja teisi muusikuid kui ka publikut džässis köidab, püüab Tafenau sõnastada mitmel moel.

„Tiit Paulus ütles kunagi, et džäss on nakkushaigus, millele puudub ravim,” lausub ta. „Louis Armstrongilt küsiti täpselt sama küsimus, mille peale ta vastas: „Kui te juba nii küsite, siis järelikult ei saa te sellest mitte mõhkugi aru, ei nüüd ega tulevikus.””

Lõpuks tõdeb Tafenau, et ega sellele küsimusele head vastust olegi. „Üks, mis kindel, džässmuusikud teevad enesega metsikult tööd, uuriavad harmooniaid, tegelevad rütmiga ja meloodiaga, möllavad erinevate laadidega, otsivad asendusakorde ja nii edasi,” selgitab ta. „Kui need etapid saavad kord läbitud, siis tagasitee lihtsakoelise muusika juurde on välistatud. Tal hakkaks lihtsalt igav.”

„**Džässmuusiku tagasitee lihtsakoelise muusika juurde on välistatud. Tal hakkaks lihtsalt igav.**”

nistile saksofon pihku sattus, oli juhus. „Pärnu Koidula-kooli puhkpilliorkestris jäi saksofon üle, kui läksin viimasesse keskkooliklassi,” meenutab muusik. „Elu koosneb juhustest.”

Harjutab pilli iga päev

Nüüd, mil Tafenau on saksofoni mänginud aastakümneid, sõnab ta tõsi-meeli, et pole seda instrumenti veel päriselt selgeks saanud. „Iga kord kui kuulan Coltrane'i, Breckerit ja teisi maailmanimesid, läbib mind teatud küündimatuse värin,” lausub ta. „Juba need kaks meest on muutnud „saksofoni maailma” ning mängivad teatud mõttes inimvõimete piiril. Ja seda mitte ainult pilli käsitlemise poole pealt, vaid ka

FOTO TIIT BLAAT

Virgo Veldi

„Saksofoni mängimine ei ole veel selge!” kinnitab altsaksofonist Virgo Veldi. Teeb seda veendunult. Mis sest, et on terve elu seda elegantset instrumenti tundma õppinud ning õpejõuna noori muusikuid nii Eestis kui Soomes saksofoni hingeeluga tutvustanud.

Huvi saksofoni vastu algas muusik Veldil sõna otseses mõttes ei-tea-kustkohast. Kui praegune tunnustatud saksofonist oli 12-aastane poiss Ida-Virumaal Aseris, tuli tema ema ühel päeval töölt koju ja ütles, et nüüd saab kohalikus muusikakoolis ka puhkpile õppida ning küsis pojalt, kas too ei sooviks proovida.

„Ma ei tea, kust ma selle võtsin, aga küsisin kohe, et kas saksofoni kah saab?” meenutab Veldi. „Ja nii see algas!”

Naudib muusikas vaheldust

Loomuldasa järgnesid õpingud Tallinna Georg Otsa nimelises muusikakoolis Villu Veski ja Olavi Kasemaa juures, viimase käe all lõpetas ta ka Tallinna konservatooriumi ning samaviisi 1997. aastal *cum laude* alt-

mine tippsaksofonistiks, Veldi otsesõnu ütleva ei kipu. „Aega läheb,” tunnistab ta na-piit. Ning muigab. Ise tavatseb Veldi enda sõnul harjutada vastavalt vajadusele – vahest rohkem, vahest vähem – ja kindlasti üritab võtta ka saksofonivaba aega.

Kui tujukas armuke on aga Veldi meelest elegantse välimusega saksofon? „Tujukust on meil mõlemal – mul ja saksofonil – küllaga! Iga instrument on ju omamoodi, mis tähendab ka seda, et kõik ei ole võimalik ja palju on sellist, mida on vägagi ebamugav teostada. Ehk kui sul ei jätku südikust ja piisavalt jonnit, siis parem ära alusta!” naerab muusik, kellel endal märksõna „saksofon” kuuldes turgatab esimese hooga pähe kolm mõtet: „Sügav kiindumus, palju tööd ja palju rõõmu!”

Rõõmu paistab Veldile tegevat ka eesti džässi olukord: „Eesti džässil läheb väga hästi! Noorte andekate muusikute pealetulek on hämmastav ja seda kindlasti tänu nii Otsa-kooli kui muusikaakadeemia džässiosakonnale.”

„Tujukust on meil mõlemal – mul ja saksofonil – küllaga!”

saksofoni eriala Eesti Muusikaakadeemia magistrantuuris. Lisaks lõpetas ta ka Sibelius Akadeemias magistrantuuri, kus tema õpetajaks oli Pekka Savijoki. Nüüdseks on Veldi Eesti üks tunnustatumaid interpreete, kes esineb nii solisti kui kammermuusikuna Eestis ja välismaal ning kelle muusikaline diapasoon ulatub klassikast džässini ja popini. Lisaks on ta teinud hulganisti koostööd eesti lauljatega – samal moel klassikast popini.

„Olen aegade algusest peale paralleelselt tegelenud nii klassikalise kui popmuusikaga,” sõnab Veldi. „Mõlema puhul tuleb eraldi tööd teha. Mina isiklikult kasutan erinevaid pille, rääkimata huulikutest, trostidest, ja muidugi suudmist. Erinevate stiilidega tegelemine annab vaheldust, mida ma väga naudin.”

Tippu jõudmine võtab aega

Tippaksofonist Veldi, kes on juhendanud nii tudengeid kui meistrkursuslasi, hindab praegu saksofoni kui instrumenti vägagi ligi-tõmbavaks. „Saksofon on alati populaarne olnud,” kinnitab ta. „Seda suuresti just tänu džäss- ja popmuusikale.” Seda aga, kui kaua võtab realselt aega enese või teiste timmi-

Kristjan

„Kui meenutan oma esimest saksofoni, mis toodi Leningradist ega maksnud midagi, siis see pill võtaks iga kell algajal isu ära,” muigab Kristjan Mazurtchak. „Mälestus sellest on masendav: kohutavalt halb pill, mis ei häälestunud ja millest ka häält üldse kätte ei saanud.”

Vaatamata jubedakõlalisele kogemusele ei visanud Mazurtchak saksofoni nurka. Vastupidi. Täna on ta saksofoni mänginud 20 aastat. „Sellest 19 aastat erinevates koolides,” tähendab Mazurtchak, kes on käinud läbi nii Otsa-kooli kui muusikaakadeemia. Viimase lõpetas tänavu kevadel.

Enne saksofoni, tõi, tegi ta algul katsetusi akordioniga. „Seal ei olnud midagi märkimisväärset, sest see protsess ei olnud inspireeriv,” sõnab muusik, kes on tegelikult saksofoni kõrvalt teisi pille – klaverit, basskitarrit, flööti, löökpile – mängima õppinud.

Tõi endale Itaaliast käsitööpilli

Saksofonist ei saa ta vaatamata kõrvalhüpetele üle ega ümber. „See on kuidagi armsaks saanud,” tunnistab ta. „Ma tean temast nii palju ja loomulikult on saksofon osa minu identiteedist. Ta on minuga kokku kasvanud.” Praegu ütleb ta nii, kuid kokkupuude oma esimese saksofoniga sarnanes Mazurtchakil tõrksa taltsutamise-ga. See Leningradist toodud instrument tõrkus häältkitegemast ja jättis tulevasele muusikule masendava mälestuse. Samas tunnistab ta, et mingil ajahetkel meeldiski talle mängida *vintage*-instrumentidega – karakteri ja kõlavärvi pärast. Hiljuti, oktoobris, tõi ta endale Itaaliast käsitöösaksofoni. „Valisime instrumendi koos pillimeistriga välja – see oli kohe esimesest pilgust minu pill,” lisab ta müües, et itaalia meistrite pill olla nii hea, et mängivat vaat et ise. „Põhimõtteliselt on see parim pill, mis on mul olnud.”

Rahutu hing korraldab festivale

Kuid nagu Mazurtchak suutis poisikese-ena jagada end saksofonitundide ja jalgpallitreeningute vahel, rabeleb ta mitmel rindel nüüdki. Lisaks sellele, et

Mazurtchak

ta on tipp saksofonist, kuulub ta Eesti Jazzliidu juhatusse, on mitmete džässifestivalide korraldaja ning üritusturunduse loovagentuuri Jolos Events loovjuht ja ürituste projektijuht. Üleüldse suudab Eesti ja Euroopa muusikailmas kaks aastakümnet kogemusi ammutanud tegevmuusik olla nii festivalijuht kui mäenedžer, nii helilooja kui produtsent. Näiteks praegu on tal käsil tervelt kolme plaadi materjali kokkupanemine ja väljaandmine. „Mulle meeldib, kui mõne asjaga saab väga põhjalikult tööd teha ja näha viimase peal tulemust,” lisab ta, öeldes, et tegevmuusikust korraldajaks saamine on asjade loomulik kulg.

„Eks see tulene mu isiksuseomadustest – mul on korraldamise ja organiseerimise pisik sees,” selgitab Mazurtchak, miks tema tegevusampluaa on mõõtmatu laiaks muutunud. „Olen rahutu hing. Oma 12 klassi kooliharidustki sain läbi kuue kooli kulgedes. Nii kui ma kuskil rahul ei olnud, panin lõikama.”

Et tegevmuusik nii erinevatel rünnatel rassis, pole üksnes Mazurtchaki rahutus loomuses kinni. „Eesti muusikaga on nii, et turg on väike,” selgitab ta. „Kui midagi teed, siis jõuad tippu kiiresti. Konkurents on väike ja asi ammendub, sest kõik hakkab korduma ja läheb igavaks.” Ses plaanis on loogiline, et tegevmuusikud asuvad ise endale uusi töövõimalusi otsima, usub mees, kes enam ei taha kõigemängija-muusikuna liinitööd teha. „Olen seda mingil hetkel teinud, kolm-neli korda nädalas mängid kõike – erinevaid stiile. See läheb kuivaks ja automaatseks tegemiseks ning see rutiin tapab kunstitegemise.”

Eesti džäss on tõusuteel

Kui aga Mazurtchakilt küsida, kuidas eesti džässil praegu läheb, lausub Eesti Jazzliidu juhatusse kuuluv muusik, et kohalik džäss on absoluutsel tõusuteel. „Jazzliidu loomisega seitse aastat tagasi, 2006. aastal, on eesti džäss saanud uue hingamise,” tunnustab Mazurtchak kolleege, eriti aga džässkitarrist Jaak Sooäärt. „Lõpuks on saanud eesti džäss definitsiooni, mis ta õigupoolest on,” ütleb Mazurtchak ja lisab, et nüüdseks on džäss kui kunstiharu ja kunsti osa märganud ka Eesti kultuuripoliitika. „Kuvandist, et džäss on kõrtsimuusika, on lahti saadud,” lausub Mazurtchak. „Mõistetakse, et selle muusika tegemine nõuab peent käsitsitööoskust ja palju tööd. Vale definitsioon on õnneks kuidagi kaduma hakanud.”

Mida aga tegevmuusik loodaks näha, on see, et praegustel noortel džässmuusikutel võiks rohkem julgust ja energiat olla, et oma

„Saksofon on osa minu identiteedist.”

mõtteid väljendada. „Eks see võtab aega,” möönab Mazurtchak, kes on hetkel ülirahul, et uusi tegijaid tuleb järjest juurde. Ka sellega on tal põhjust rahul olla, et Eesti Jazzliit on loomeliitudest üks tegusamaid. „See kultuur elab ja meil on ka piisav kriitiline mass huvilisi koos,” valgustab Mazurtchak, kelle sõnul korraldab liit üle saja kontserdi aastas. „Eesti mastaabis on kõik hästi.”

Eesti džässi antoloogia jõuab publiku ette

Veebruaris jõuab Eesti Kontserdi eestvedamisel publiku ette meie džässilugude paremik.

„Eesti džässi antoloogia” kontserdid on 20. veebruaril kell 19 Pärnu kontserdimajas, 21. veebruaril kell 19 Jõhvi kontserdimajas, 22. veebruaril kell 19 Vanemuise kontserdimajas ja 23. veebruaril kell 19 Estonia kontserdisaalis.

„Kavas on läbilõige eesti džässi algusaegadest tänapäevani – alates John Pori ja Kurt Strobeli orkestrite repertuaarist, Emil Laansoo ansambelite mängitust kuni tänapäevani – näiteks Raivo Tafenu, Meelis Vindi, Virgo Sillmaa ja Siim Aimla loominguni välja,” kirjeldab kontserdi „Eesti džässi anto-

loogia” kunstiline juht Siim Aimla, millise programmiga kavatsevad muusikud veebruarikuistel džässikontsertidel publiku südameid vallutada.

„Lavale tulevad Meelis Vind, Raivo Tafenu, Mihkel Mälgand, Eduard Akulin, Jaak Ozerov ja teised,” loetleb Siim Aimla muusikuid, kes asuvad talvisele retkele läbi eesti džässi ajaloo. Mõistagi on kohal Estonian Dream Big Band.

Muusikaline Prantsusmaa, Eesti sõber

Veebruaris väisab Eesti Kontserdi kutsel Maarjamaad Prantsusmaa kolme parima orkestri hulka kuuluv **Orchestre National du Capitole de Toulouse**. Hea põhjus silmitseda veidi lähemalt Prantsusmaa muusikalist portreed ja uurida, millised on Eesti-Prantsuse kultuurisidemed.

Prantsusmaa ja eriti muidugi pealinn Pariisi muusikaelu on lihtsalt võimatult mitmekülgne ja keev," nendib Kersti Kirs, Eesti kultuuriatašee Prantsusmaal. Kultuurisaadiku sõnul pole samas aga nii, et Pariisis ületaks pakkumine nõudluse, kuigi neid muusikuid, ansambleid, grupe maailma eri paigust, kellel võimalus ennast näidata, on kindlasti rohkem kui neid, kes selle võimaluse saavad. „Samas pole ma peaaegu kunagi pidanud viibima pooltühjas saalis, ükskõik millise muusikavaldkonna kontserdiga tegu. Kõigele leidub alati publikut, näiteks orkestrite püsi kuulajad, aasta-abonendid, moodustavad saalide täitumusest 40–70%, igal saalil on oma truu publik. Pigem on probleem selles, et keeruline on nii paljude asjade vahel valida," räägib ta. „Aga muidugi on metropolile omaselt siin suurtes nimekates kontserdisaalides ja ooperites siiski tegijad suured maailmanimed ja paljudele tundub, et see ring on kitsas ja seda kontrollib väike hulk tippmängedžere. Tundmatuna on raske jalga ukse vahele saada, kui ei ole toetavat tugistruktuuri," räägib ta. „Tänapäeval on võimalik noore hakkajana leida teed ja oma publikut või plaati välja anda virtuaalseid

Tekst: KRISTEL KOSSAR Fotod: EESTI KONTSERIT

„mõjutusvahendeid“ ja *fundraising*‘ut kasutades, kuid klassikalises muusikas need lahendused veel ei toimi. Ka on klassikalise muusika publik siinmail märksa eakam kui meil, kes oma info saab peamiselt kirjutavast pressist ja otsepostitustest.”

Hinnatud interpreedid

Väikesel Eestil on ometigi vedanud, sest selles hektiliselt voolavas kultuuride virvaris esindavad Maarjamaad maailmanimed – Arvo Pärt ja Paavo Järvi või ka Ewert and the Two Dragons on järjest rohkem tähelepanu saanud ning tänu sellele kõigele kuul-

dakse ka Eestist enam, kinnitab Kersti Kirs. „Dirigent Paavo Järvi sai novembri alguses Kunstide ja Kirjanduse ordeni komandöri kraadi, Arvo Pärt pälvis mullu Auleegioni ordeni. Novembris 2012 ilmus Pärdist esimene prantsuskeelne raamat ja Pärti esitas Pariisis Vox Clamantis, kõik see sai väga hea meediakajastuse. Samuti on näiteks Ewert and the Two Dragonsi eelmisel aastal Prantsusmaal ilmunud plaat meedias suurt tähelepanu pälvinud,” jutustab kultuurisaadik. „Minuni jõuavad uudised siinsetest kooridest, kes esitavad Pärti, Tormist, mullu toimunud hiigelfestivaliga „Estonie tonique”

tehti samuti suur töö ära Eesti ja siinse muusika tutvustamisel – see kõik on väga rõõmustav.”

Mitte ainult muusika

Samas tuleb Eesti tutvustamisega igapäevaselt tegelda, kinnitab Kersti. „Asja tuleks vaadata ka valdkonniti ja aastate lõikes. Mõni aasta on edukam näiteks kirjanduses – kui ilmus Sofi Oksaneneni menuk „Puhastus”, said paljud Eestist teada. Mõni aasta on edukam näiteks filmis – kindlasti aitab Eesti tuntuksle kaasa tänavu 26. detsembril Prantsuse kinodesse jõudev Raagi film

Eesti kultuuriatašee
Kersti Kirs ja
Arvo Pärt.

Paavo Järvi oma
Pariisi orkestri ees.

Toulouse'i Rahvusliku Sümfooniaorkestriga astub üles pianist Elisabeth Leonskaja.

!!! piiri taga

„Eestlanna Pariisis” Jeanne Moreau’ga võtmerollis.” Eesti-sugune väikeriik sõltub paljuski ka headest inimestest, kes siin igapäevaselt Eesti kultuuri tutvustamisele kaasa aitavad, räägib Kirs. „Selles kontekstis on minu silmis samaväärsed nii tõlk, kes üritab kirjastustega eesti romaani ilmumise osas läbi rääkida, kui suure päevalehe külgedel Eesti muusikatradsioonist kõnelenud dirigent. Tilk tilga haaval seda Eestit me prantslastele lähemale toome,” lubab ta.

Kultuurisaadikut rõõmustab aga iseäranis asjaolu, et Prantsuse kollektiivid tee ka

Eestimaale leiavad. „Toulouse’i Rahvuslik Sümfooniaorkester on Prantsusmaal väga tuntud ja veel nii hea pianistiga nagu Elisabeth Leonskaja! Kunagi on selle orkestriga Toulouse’is esinenud ka RAM. Väliskollektiivide, eriti orkestrite kuulamine Eestis pole elamus mitte ainult meie publikule, vaid ka meie muusikutele. Samuti kannavad Eestisõnumit edasi Toulouse’i muusikud koju minnes,” nendib ta. „Usun, et sõna ilusast ja toredast Eestist levib, seni pole ma ühegi pettunud prantslasega kohtuma pidanud. Loodan, et seda niipea ei juhtu ka.”

„USUN, ET SÕNA ILUSAST JA TOREDAST EESTIST LEVIB, seni pole ma ühegi pettunud prantslasega kohtuma pidanud.”

Rikkalik muusikaelu

Jaan-Eik Tulve
ansambli Vox Clamantis
kunstiline juht
ja dirigent

Prantsusmaa muusikaelu on loomulikult äärmiselt rikkalik. Seal toimub hulgaliselt väga elitaarseid festivale, tegutseb loendamatu hulgal tiptasemel kollektiive jne. Prantsusmaa on oma koduks valinud erinevatest maadest ja kultuuridest pärit kuulsad heliloojad, dirigendid, lauljad ja instrumentalistid. Arvata- vasti on põhjuseks Prantsusmaa enese rikkalik ja pikk

muusikakultuur ja -ajalugu, aga eelkõige rohked võimalused oma kunsti esitada ja leida positiivset vastukaja. Kui Eestis peavad paljud õigeks eesti asja ajamiseks vaid eesti rahvamuusika või siis eesti soost heliloojate tutvustamist, siis Prantsusmaal ollakse aru saanud, et kõik, kes sealt riigist välja lähevad, esindavad just nimelt Prantsusmaad. Ning vahet pole, kas nad laulavad siis vanu rüütillaule, mängivad Boulezi või „Marseljeesi”.

Samas toimub eelmainitud elitaarsete ja novaatorlike festivalide, kontserdisarjade, kavade jm kõrval hulgaliselt ka nn traditsioonilise muusika kontserte, kuna ka väga tavalised inimesed käivad hea meelega sagedasti kontsertidel ja kuulavad siis natuke klassikalisemat kava. Prantslased armastavad väga klaverit, toimub ju seal La Roque d’Anthonis üks suuremaid rahvusvahelisi klaverifestivale oma 100 000 kuulajaga igal aastal. Seetõttu on loomulik,

et paljud vanemad panevad oma lapsukesed just klaverit õppima. Klaveriõpetajana on seal väga lihtne tööd leida ning tihti annavad klaveritunde ka viuldajad, klarnetimängijad, heliloojad ja isegi mõni kunstnik.

Prantsusmaal toimub ka üks täiesti omapärane muusikafestival nimetusega La Folle Journée ehk siis eesti keeli „hull päev.” Seda juhivad geniaalse äriavaistu ja juhiomadustega, äärmiselt hea maitse ja rikkaliku muusikatundmisega René Martin, kes korraldab aastas umbes 1800 kontserti. Lisaks juhivad ta ka plaadifirmat Mirare. La Folle Journée ideeks on see, et 45-minutilised kontserdid toimuvad samaaegselt suure hoone erinevates saalides hommi- kust õhtuni ning kuna piletid ei ole eriti kallid, külastavad melomaanid tavaliselt mitut kontserti päevas. Festival toimub sel talvel juba 18ndat korda ning see on prantslaste hulgas nii populaarne, et on veninud juba viie päeva pikkuseks. Selle aja jooksul toimub 250 kontserti ja neid külastab 150 000 inimest. Pean lisama, et festivali juht René Martin paneb kokku kogu programmi ning käib kuulamas pea kõiki esinejaid. Muusikamaailmas orientee-

rub ta nii hästi, et teab täpselt, milline muusik kuskil maailmas otsas parasjagu midagi huvitavat teeb ning mida paluda tal oma festivalil mängida.

Vox Clamantisega käime Prantsusmaal õige tihti, viimastel aastatel keskmiselt kaks kuni neli korda aastas. Oleme seal esitanud kõiki meie kavasid alates gregooriuse laulust ning lõpetades meie improvisatsioonilise koostööga Weekend Guitar Trioga. Alati on meid hästi

vastu võetud ning ma arvan, et prantslased tulevad kontserdile küllaltki eelarvamustevabalt ja on valmis avastama vahel ka küllaltki eksperimentaalseid asju. Mitu korda oleme laulnud eelnimetatud festivalidel La Folle Journée ja La Roque d’Anthonis ning läheme sinna uuesti algava aasta jaanuaris, esitades siis XX sajandi prantsuse muusikat. Viimati olime Pariisis novembri keskpaiku festivalil Les Heures des Bernardins, kus esinesime kolme kavaga. Ühel kontserdil laulsime koos pianist Claire-Marie Le Guay’ga F. Liszti „Via crucist”, teisel, väga meditatiivsel hommi- kusel kontserdil gregooriuse laulu ning C.-M. Le Guay’ga F. Liszti „De profundist”. Kolmandal kõlas Arvo Pärdi uus teos „Habitare fratres in unum” esiettekandes koos Pärdi „Kanon Pokajeneniga”. Festival toimub vanas bernardiinide kloostri hiiglaslikus ja hea akustikaga refektooriumis ehk söögisaalis, mis mõne aasta eest ilusasti restaureeriti ning millest on kujunenud üks olulisi sakraalse kultuuri keskusi Pariisis. Esiettekandel viibis prantslaste seas väga armastatud Arvo Pärt ka isiklikult ning oli tunda, et see sündmus päästis publikumassi meeled eriliselt valla.

Erakordne kultuuris
tähendab erakordset
mõtlemises.
Kultuuri toetab EMT.

EMT Topeltpluss kliendid saavad kultuuri-
sündmustele erakordseid soodustusi.

RAM

esines Itaalias ja Venemaal

Eesti Rahvusmeeskooril on seljataga sisukas sügis - osalemine erikülalisesena Euroopa koorimuusika suursündmusel, festivalil „Europa Cantat“ ning kontserdireis Venemaale. Käidi ära ka Jaroslavlis, kus RAM omal ajal alguse sai.

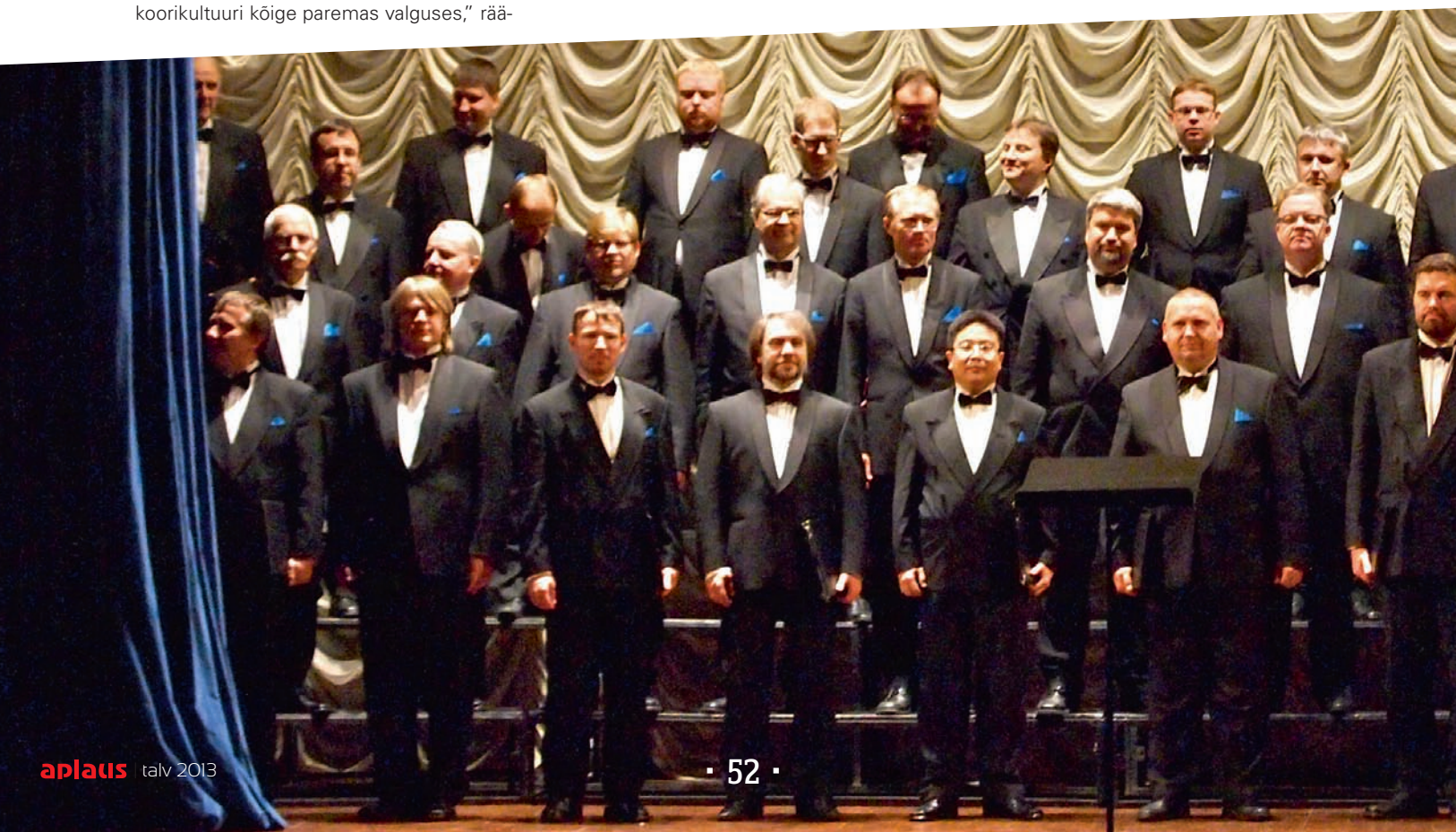
Tekst: KRISTEL KOSSAR Fotod: EESTI KONSERT

Tänavu augusti algul oli Rahvusmeeskooril võimalus ja au olla erikülaliseks Euroopa koorimuusika suursündmusel – festivalil „Europa Cantat“. Kohal oli enamik Euroopa koorijuhte ja organisaatoreid, seega oli meil suur vastutus ja väljakutse näidata ennast ja eesti koorikultuuri kõige paremas valguses,“ rää-

kis Eesti Rahvusmeeskoori direktor Indrek Umberg. „Meiega oli kaasas ka festivali kutsunud aukülaline, helilooja Veljo Tormis, kelle loomingust andsime kontserdi ja osalesime tema loomingule pühendatud töötoas.“

RAM andis Itaalias erinevate kavadega ja eri paikades neli kontserti. „Laulsime eesti

uemat muusikat – Märt-Matis Lille, Arvo Pärti, Uusbergi, Galina Grigorjeva ja Artur Lemba loomingut. Samuti olid kavas Giovanni Bonato teosed – tema heliloomingut oleme palju ka Eestis laulnud ja meid seob juba pikemaajaline koostöö.“ Umbergi sõnul võttis publik kõik kontserdid väga soojalt

vastu ja RAM ning eesti muusika said palju tunnustust.

Käisid koori sünnikohas

RAMi kontserdireisi Venemaale võib Umbergi sõnul aga nimetada suisa ajalooliseks. „Mõnes paigas pole üle kahekümne aasta käinud, ent sellest hoolimata meid mäletatakse ja meie kontserte oodati väga. Alustasime Peterburi Jaani kirikust, edasi sõitsime Novgorodi, siis Tver, Jaroslavl ja viimane kontsert toimus Moskvast,” jutustas Umberg, „Nõudlik ja huvitav kava oli väljakutseks publikule, kuid nõudis ka meestelt suurt keskendumist. Tihe ajagraafik ja omapärased teolud mõjusid muidugi väsitavalt, kuid ülisoo vastuvõtt, lõppematud aplausid ja kontsertide ühtlaselt kõrge tase kompenseerisid sellel reisel kõik vintsutused. Puupüsti täis saalid, publiku siiras tunnustus – sellist vastuvõttu kogeme siiski harva,” nentis ta.

Jaroslavis andis Eesti Rahvusmeeskoor lisaks *a cappella* kontserdile maestro Eri Klasi juhatusel kontserdi koos kohaliku sümfooniaorkestriga, kõlas eesti orkestrimuusika ja Šostakoviči „Baby Yar”. „Ajast, mil seal loodi eesti kunstiansamblid, on möödunud seitskümme aastat ja seda sündmust tähistati Jaroslavis suure tähelepanuga. Avatud oli näitus, kohal käis televisioon ja RAMil õnnestus käia ja laulda kohas, kus koori idee alguse sai. Tänu kunstiansamblikele jäid ilmselt paljud eesti sõjaaegsed ja -järgsed kultuuritegelased üldse ellu,” jutustas Umberg. „Vastuvõtt oli suurepärase ning kõikjalts saime kaasa ka kutse tulla tagasi niipea kui võimalik.”

PÄRAST KONTSERTI: RAMi direktor Indrek Umberg, Eesti kultuuriatašee Venemaal Helene Tedre, dirigent Eri Klas ja Eesti Kontserdi direktor Jüri Leiten.

Eesti Rahvusmeeskoorilt vabariigi sünnipäevaks kontserdid Eesti eri paigus

Eesti Rahvusmeeskoor tähistab 2013. aastal Eesti Vabariigi sünnipäeva kontsertidega Eesti eri paigus. Kava kannab pealkirja „Dialektilisi vaatlusi vabariigi asjus”, koori juhatab peadirigent ja kunstiline juht Mikk Üleoja.

RAMi esituses kõlavad isamaalised, hingesoojendavad ja vaimuvärskendavad teosed eesti heliloojatelt, mis on kirjutatud armastatud eesti luuletajate tekstidele. Esitatavates teostes vaadeldakse Eesti riiki ja vaimust erinevate nurkade alt ning heidetakse pilk elule tema vastuolulisuses.

Kontsert algab Villem Kapi 1943. aastal Lydia Koidula luuletusele loodud lauluga „Eesti muld ja eesti süda”, seejärel kuuleme Veljo Tormise Juhan Liivi tekstidele kirjutatud „Dialektilisi aforisme”, mis on andnud idee kontserdi pealkirja sünniks.

Tormise teostest saab kuulata ka „Maarjamaa

ballaadi” (sõnad Jaan Kaplinski), „Juhan Liivi sarkasme” ning Paul-Eerik Rummo tekstidele kirjutatud „Hamleti laule” ja „Ühtehoidmiselaulu”.

Kontserdil kõlab veelgi eesti muusika klassikat: Aleksander Kunileid-Saebelmanni „Sind surmani”, Artur Kapi „Püha paik”, Aleksander Lätte „Kuldrannake”, Konstantin Tümpu „Mis oli see, mis juba lapsepõlves”, tekstide autoreiks vastavalt Lydia Koidula, Peeter Grünfeldt, Ado Reinvald ja Gustav Suits. Kontserdi lõpetab Aleksander Kunileid-Saebelmanni 1869. aastal Lydia Koidula tekstile kirjutatud „Mu isamaa on minu arm”.

Kontserdid toimuvad 21. veebruaril Kuressaares, 22. veebruaril Vastseliinas, 23. veebruaril Otepääl ja 24. veebruaril Nõmmel.

RAM NOVGORODIS: eesriie avaneb!

HELILOOJATEGA: RAMi kauaaegne koostööpartner Itaalias, helilooja Giovanni Bonato ja tema kolleeg Fabio Vacchi, kelle teoseid Rahvusmeeskoor festivalil esitas.

Birminghami sümfooniaorkester

Tuli ja tõestas oma kuulumist maailma eliitorkestrite sekka. Hiljem kontseriti kommenteerinud Igor Garšnek nägi enda sõnul elus esimest korda, et lennukas ei olnud ainult muusika, vaid lendu läks ka dirigendi taktikepp. Startides dirigent Andris Nelsonsi käest Brahmsi Viulikontserdi viimase osa ajal, tegi taktikepp elegantse õhulennu publiku sekka.

Gospelimeemmed Paides

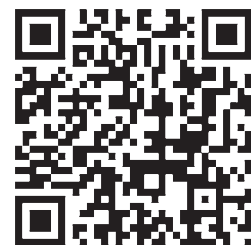
Detsembri alguses andis siin koos oma ansambliga viis kontseriti USA lõunaosariikides „gospelmuusika esimeseks leediks“ kutsutatud Ethel Caffie-Austin. Tuuri viimane kontseriti toimus Paide kultuurikeskuse puupüsti täis saalis ning kontserdijärgsed emotsioonid olid kuumad. KUMA raadio kirjutas pärast kontseriti oma veebilehel: „USA gospelimeemmed võitsid paidelaste südamed ja vastupidi: mustad tädid sõitsid koju veendumuses, et said paidelastega koos lauldes ingleid kuulda“.

Ilusa muusika päev

Juba aastaid on septembri alul üks päev, mil järjekord Estonia kontserdisaali ukse taha hakkab moodustuma juba hommikul kell 9. Keskpäevaks, piletimüügikassade avamise hetkeks on sajad muusikasõbrad ukse taga valmis – Eesti Kontserdi hooaja algust tähistav traditsiooniline soodusmüük võib alata! Tänavu juhatasid huvilisi piletikassade juurde asfaldile joonitud MUS-rajad, ning kiire elutempoga dirigendid Anu Tali, Eri Klas ja Andres Mustonen olid endale saanud elusuurus teisikud.

Ideid? Nõu? Unistusi? Telli reisiajakiri Estraveller!

Eesti vanim reisiajakiri. Ilmub kuus korda aastas.
otsekorraldus 2,90 € • 12 kuu tellimus 17 € • 6 kuu tellimus 8,60 €

www.tellimine.ee/ajakirjad/estraveller või 617 7717

Hortus Musicus 40

„Nelikümmend aastat on parim loominguine iga. See annab küpsuse. Samas on ansambli fantaasia, mängulust ja uudishimu aastatega ainult kasvanud. Rohkem kui kunagi varem eksperimenteeritakse, nihutatakse piire ja ületakse neid. Euroopa varajase muusika ajalised ja geograafilised raamid on ansambli jaoks ammu kitsaks jäänud. Kindel koht kavades on uuel muusikal,

koostööd tehakse tunnustatud eesti džässmuusikutega ja üha rohkem esitatakse meie jaoks eksootiliste rahvaste ja maade, oriendi traditsioonilist muusikat. Muusika on universaalne keel, mille kõige erinevamatest murrakutest iga avatud meel rõõmu võib tunda.”

Robert Staak,
Hortus Musicuse toimetaja

Muusikaelamus kingiks

Kuidas lähedastele pühadeks või tähtpäevadeks muusika-
elamusi kinkida? Vastab Swedbanki eraisikute rahaasjade
teabekeskuse juht Anne Sägi.

Muusikaelamuse kinkimine kontserdipileti või etenduse näol on kahtlemata hea mõte, sest kindlasti on lähedaste seas ka neid, kes kas majanduslikel või muudel põhjustel pole ammu kontserdile jõudnud, ning on neidki, kel pole olnud lihtsalt olnud aega kontserdikavu vaadata ja sobiv välja valida. Kui olete ise suur muusikasõber ja toimuvaga kursis, on mõistagi tore, kui koos kingitusega edastate ka soovitusel, kuhu minna ja mida kuulata-vaadata. Veelgi enam, kui teate, et kingisaajal on soov just teatud kuupäeval mõnd teatud etendust vaatama minna, võite kinkida kogu paketi, näiteks lisaks õhtusöögi ja miks mitte ka sinna-tagasi sõidutamisega. Niisugune kingitus jääb kindlasti kauaks meelde – kes ei ihkaks kordki elus tunda

end erilisena ja saada osa millestki erakordselt kaunist, olgu see siis uusaastakontsert või mõni muu eriline ettevõtmine uue aasta sees.

Kingituse tegemine tuleb aga hoolikalt läbi mõelda ja planeerida, uurida välja, millest kingi saaja on huvitatud, millised on tema eelistused, samuti millised võimalused – väga raske on inimesel näiteks saja kilomeetri kauguselt kontserdile sõita, kui majanduslik kitsikus seda ei luba.

Kõige mõistlikum on aga teha elamuskingitus kinkekaardina, siis saab kingi saaja valida välja just talle sobiva ürituse. Või kui teate, et kingi saajal on aega käia kontserditel rohkem kui paar korda, oleks mõislik osta kingituseks suurem hulk pileteid hooaja alguses või kui kontserdikorraldajad soodustusega pileteid pakuvad.

Kohvik Mozart Jõhvi Kontserdimajas

Kohvik Mozart ootab külla!

Asume Jõhvi Kontserdimaja 2. korrusel

www.kohvikmozart.ee

KOHVIK & CATERING

Mozart

Kohvik Mozart on toonud uue hingamise Ida-Virumaal toitlustus- ning teeninduskultuurile. Kohviku meeskonna jaoks on oluline soe ja sõbralik lähenemine igale külalisele, kes uksest sisse astub või kes toitlustuspakkumist küsib.

Kohvik tegeleb lisaks kõrgetasemelise catering-teenuse pakkumisega nii Jõhvi Kontserdimajas toimuvatel üritustel, kui ka väljaspool maja sõltumata asukohast. Lisaks pakutakse Kontserdimajas toimuvatele seminaridele kohvipause, konverentsilõunaid ning grupitoitlustust.

**Ahvatlev
kampania**
veebruari lõpuni!
**Catering teenuste
tellijatele kinke-
kaardiga soodustus
-15%**

**Iga poole aasta tagant
uuendame ja täiendame
à la Carté menüüd.**

**Kuni veebruari
lõpuni 2013. a.
on käimas ka
ahvatlev kampania!**

Kingime kõikidele catering-teenuse tellijatele enneolematult väärtuses isikliku kinkekaardi!

Kinkekaardi väärtus on 15% tellimuse kogusummast!

Kampania kehtib kinnitatud tellimustele, mille minimaalne kogusumma on 1000 € ning lisaks kinkekaardile anname kaasa ka üllatuskingituse!

Rohkem infot meie kodulehelt:
www.kohvikmozart.ee

Kui Kuressaare poiss Tiit Kiik (62) aastakümnete eest Tallinna õppima tuli, ei osanud ta aimagi, et temast saab tulevikus üks Eesti hinnatuim orelimeister. Täna hoiab diplomeeritud organist korras ja hääles Estonia kontserdisaali ja Niguliste kiriku oreleid.

Tekst: RIINA JUSSILA Foto: ERAKOGU

Organist kui perearst

1950. aastal Saaremaal sündinud Tiit Kiik lõpetas Tallinna konservatooriumi kontsertorganistina Hugo Lepnurme käe all 1976. aastal. Hiljem on ta osalenud mitmel meistrkursustel ning 1985. aastast on Kiik Estonia kontserdisaali orelite hooldaja. Tema mängu saab sageli kuulda Eestimaa erinevates kirikutes. Koos Toomas Mäeväljaga on Tiit Kiik aidanud taastada mitmeid hinnalisi oreleid paljudes kirikutes.

„See töö on nagu perearsti oma, kes kontrollib kogu aeg orelitervist,“ lõõbib Kiik. Tegelikult on asi naljast kaugel, sest tööpoolest on selles pillis palju rohkemat kui lihtsalt vileid ja klahvid.

Tiit Kiik jutustab, et koolis õppis ta hoopis akordionit, orelihuvi tekkis hiljem. „Hakkasin seda siis eraviisiliselt Joosep Aaviku käe all õppima. Minu peres pole keegi seda pilli varem mänginud,“ rääkis ta. Ent kuidas näeb välja orelitervisekontroll? „Kui midagi viga on, annab see märku ja organist on see, kes asjast orelimeistrile teada annab. Seda, kui mõni asi ei tööta või on paigast ära, on tunda. Siin võivad rolli mängida temperatuurimuutused ja sajad teised pisiasjad. Ühe pilli lahtimängimine võtab üldjuhul aega 2–2,5 tundi, Estonia oma ehk kauemgi. Eks see häälestamine üks rutiin töö ole, kuid

siis võtadki uue loo ette või mängid vanu pisut teistmoodi,“ räägib Kiik.

Kiige sõnul peaks lihtsamaid asju iga organist parandada oskama, suuremate muredega tegelevad orelimeistrid. „Kui kuskil on takistused ees, tuul ei liigu korralikult, siis tuleb üldjuhul midagi maha võtta ja uurida, mis takistab,“ räägib meister lahti oma töö argipäeva. „Lisaks peab teadma, kuidas orelit kõik nupud töötavad. Vahel ongi nii, et öösel hakkad mõne probleemi üle juurdlema, et mis ühe või teise asja puhul hädaks võiks olla, ja siis mõtled mitu head tundi järjest.“ Kas ainult mõttetöö tuleb meistriga siis koju kaasa? „Kui magnet ei tööta, võib selle kodus korda teha. See on selline väike asi, mille saab pihku võtta ja taskusse pista. Võtad koju kaasa, paned vedrude õli vahele ja telekat vaadates muudkui liigutad seda üles alla. Ja töötabki jälle!“ jutustab Kiik.

Meistri sõnul on iga pill isemoodi, oma

nägu ja tegu. „Orelid ei ole ühe stambi järgi tehtud. Eri ajastutel on eri stiilis pillid, erinevad mehhanismid. Üks ja sama muusika võib erinevates orelites väga erinevalt kõlada. Romantilise muusika jaoks on suurepärane näiteks Toomkiriku oma. Estonia kontserdisaali ja Niguliste kiriku omad sobivad aga nii vana kui ka uuema aja muusika mängimiseks. Julgen öelda, et Eesti Kontserdi pill on üks parimaid Eestis,“ nendib ta.

Orelit seostatakse aga pigem kirikuga, kuidas kõlab ta kontserdisaalis? „Kui Estonia kontserdisaal toolidest tühjaks teha, on seal suurepärase akustika, sugugi mitte halvem kui kirikus. Eks koht mängib rolli küll, kuid see, et ainult kirikus end jumalale ligemal tunneb, ei pea minu arvates küll paika. Kirikus mõjub orelele akustika, mis selle pilli võlud kõige paremini esile toob.“

Kaevur

Veebruar 2013 - Jõhvi Kontserdimajas / Kaupo Kikkas / VKG

Need on kangelased pimedast ja niisest
sügavusest, kellest maapealsed just palju ei tea.
“Kaevur” on Kaupo Kikkase fotoprojekt ametist,
mis on olemuselt sadu aastaid muutumatu.
Igal kaevuril on oma lugu...

*Näituse avamine ekskusiivselt VKG kaevuritele ja erikülastajatele 31.01.2013.
Veebruar 2013 Jõhvi Kontserdimajas.
Lisainfo aadressil www.vkg.ee alates 5.01.2013.*

Tekst: KRISTEL KOSSAR Fotod: STANISLAV MOSKOV/ÖHTULEHT, ERAKOGU

Laululapsest sirgus dirigent

Tütarlastekoori Ellerhein vastne peadirigent **Ingrid Kõrvits** on ise sama koori kasvandik, tema ema Anneli Mäeots tegutseb siiani dirigendina Ellerheina ettevalmistuskoori juures.

Mine tea, ehk tuleb Ellerheina laulma ka noorem tütar Paula, kes õpib viiulit Tallinna muusikakesk-koolis. „Peaks ta vist tõesti koori tooma,“ muheleb Kõrvits, kui võimalikust Ellerheina-dünastiast juttu teeme.

Tänavu sügisel asus legendaarse peadirigendi Tiia-Ester Loitme järel tütarlastekoori Ellerhein etteotsa Ingrid Kõrvits – paarikümneaastase staažiga Tallinna muusikakesk-kooli lastekoori ja noortekoori dirigent, solfedžo- ja dirigeerimise õpetaja ning koorijuhtimise ja vokaali osakonna juhataja, kes on ka Eesti Kooriühingu mentor ning kümme aastat laulupidudel lastekoore juhatanud. Kuigi Ellerheina ettevalmistuskoori asus Kõrvits juhutama juba 1987. aasta jaanuaris konservatooriumi esimese kursuse tudengina ja paarkümmend aastat on töötanud ta ka Ellerheina lastekooriga, ulatub vastse peadirigendi Ellerheina-lugu palju kaugemale – päeva, mil ta 3. klassi tirtsuna praeguse Kanutiaia noortemaja hoones asu-

nud koori harjutusruumi astus. „Ma olen ju selles kooris ise laulnud, kogu aeg selle sees olnud, nii et Ellerheina kõrvaltvaatajana on mul raske hinnata. See on osa minu elust, alguses lauljana ja pärast dirigendina,“ ütleb ta.

Lauljana kooris

Kui Ingrid Kõrvitsast Ellerheina laulutüdruk sai, juhatas koori veel selle looja, maestro Heino Kaljuste, kelle kõrval küll töötas juba ka Tiia-Ester Loitme. „Mäletan seda tunnet, mis mul koori minnes oli – seda aukartust, et nii palju oli seal minust vanemaid tüdrukuid!“ meenutab ta. Missugune dirigent oli Heino Kaljuste? „Väga sõbralik ja isalik, huumorikas. Aga samas ka nõudlik ja range, austasime teda väga,“ meenutab Kõrvits. „Siis oli muidugi ka nõukaaeg, võimalusi vaba aja veetmiseks väga palju polnud, nii et kooris laulmine oli privileeg. Saime igasugustel kontserdireisidel ka käia, põhilisel muidugi Nõukogude Liidus, aga ka Soomes ja Poolas.“ Ringsõidud möödusid kooril ikka lustlikult. „Kontserte, reise ja tegemisi oli palju. Naljakaid asju juhtus ikka, näiteks Ukrainasse loksusime mitu päeva rongiga, ööbisime mitte just kõige kvaliteetsemates hotellides, ebamugavustele ei pööratud eriti tähelepanu, need kuulusid asja juurde. Aga

kontserdid olid väga ehedad ja publik võttis meid väga hästi vastu. Soome reis on mulle eriliselt meelde jäänud, see siit läände minnek oli nagu teisele planeedile minnek! Tore festival Sympaati oli seal ka,“ jutustab ta. Ellerheina toonasesse repertuaari pidid küll kuuluma ka mõned ideoloogiliselt heaks kiidetud teosed, kuid muidugi mahtus sinna hulk suurepärase eesti autorite loomingut. „Tormist ja kõike sai lauldud,“ meenutab ta. „Kui dirigent oli kaval, sai kavasse mahutada küllaltki isamaalisi laule.“

Ettepanek dirigendiamet Tiia-Ester Loitmele üle võtta tuli Kõrvitsale ometigi üllatusena. „Me polnud sellest rääkinud ka, ta käis selle täiesti ootamatult välja,“ räägib Kõrvits. Kas endise laululapsena koori ees seista on kergem või keerulisem? „Seda ei oskagi öelda, kas see nüüd ka mõjutab,“ arutleb ta. „Pigem aitab lauljatest aru saada õpetajana töötamine ning töökogemus selles vanuses õpilastega. Mu teises kooris

muusikakeskkoolis on samas vanuses lauljad, eks selles vanuses ole ikka samad mõtted." Kuidas on aga tüdrukute noodilugemise oskusega, Tiia-Ester Loitme on kurtnud, et see kipub vähenema? „Eks see omal ajal vist vähe kõrgem oli küll, koolides pöörati sellele rohkem tähelepanu. Tänapäeval on muusikaõpetus koolis jäetud rohkem muusikaõpetaja hooleks ja süstemaatiline muusikaõpetuse meetodika, nagu Heino Kaljuste seda juurutas, hakkab ära kaduma," nendib ta. „Aga meil muidugi on Ellerheinas oma muusikatunnid, suhteliselt hästi õpivad noored lauljad uut repertuaari.”

Rõõm muusikast

Aastaid Ellerheina juhatanud Tiia-Ester Loitme oli tuntud oma hea huumorimeele, aga ka nõudlikkuse poolest. Missugune on tema järeltulija Ingrid Kõrvits? „Seda vist tuleks pigem lauljatelt küsida,” muigab ta. „Ma arvan, et Tiia-Ester Loitmega oleme me väga erinevad. Olen ehk pehmem kui tema, ent nõudlikkust mul jagub, huumorit armastan ka. Koostöö lauljatega paistab praegu laabuvat,” leiab dirigent. „Ma pole pidanud kunagi ennast sõna otseses mõttes kehtestama. Need asjad käivad ikka kuidagi muusikavaliku või proovi läbiviimise kaudu.”

Ellerheinal on ette näidata pikk ja kuulsusrikas ajalugu – esikohti ja Grand Prix'sid on toodud konkurssidelt üle ilma. Eesti tü-

tarlastekoori saavutuste loetellu kuulub aga ka muusikailma kõige ihaldatum auhind, 2004. aastal koos ERSOga võidetud klassikalise muusika Grammy.

„Koori jaoks on see väga oluline – millegi tarvis valmistumine, konkursil enese proovilepanek annab lisaväärtuse, mis noortele meeldib.” Proove tehakse kolm korda nädalas, nii et harjutada tuleb tüdrukutel päris palju. „Ees ootavad mitmed koostööprojektid, plaanid on paigas, selle nimel tuleb tööd teha,” räägib Kõrvits, kelle hinnangul kuulub Ellerhein kindlasti Eesti amatöörkooride tippklassi, mille taset võiks võrrelda ka professionaalse kooriga. Tulevased Ellerheina lauljad kasvavad välja kooristuudiost, laulmisega algust tehakse juba koolieelikute lauluringis, järgneb mudilas- ja ettevalmistuskoor. „Aga viisi peab pidama ja häält peab olema, siis saab koori tulla,” sõnab dirigent.

Ellerheina repertuaari kuulub hulk väga erinevat muusikat, kuid uue peadirigendi üks suur soov on ses osas täitunud. „Jõuludeks tegime Britteni „A Ceremony of carols”, see oli mul ammu meeles mõlkunud ja järgmiseks aastaks peaks sellest välja kasvama ka üks meie koostööprojekt Eesti Kontserdiga.” Milline on aga dirigendi uusaastasoo? „Mina sooviksin, et muusika tegemisega kaasneks võimalikult palju rõõmu – nii meile, kes me seda teeme, kui ka kuulajatele.”

Ellerhein MustonenFestil

1. veebruar kl 19 Estonia kontserdisaal

„Credo”

ERSO, segakoor LATVIJA, tütarlastekoor Ellerhein

Solist Miša Maiski (tšello)

Dirigent Andres Mustonen

Kõlavad: Mozarti „Credo” missast c-moll KV427

Ottorini Respighi. „Adagio variatsioonidega”

Pjotr Tšaikovski. „Variatsioonid rokokoo teemale” op. 33

Krzysztof Penderecki. Oratoorium „Credo”

Koostöös Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga

ajakiri muusika

- intervjuu põneva muusikuisiksusega
- maailma superstaarid
- muusikauudised

Aastatellimus
21,50 EUR

Muusikaõpetajatele ja
-õpilastele soodushind
17 EUR

TÄISHINNAGA TELLIMINE

- internetis: <http://www.tellimine.ee/ajakirjad/kultuurivaljaanded/muusika>
 - tellimiskeskuse ExpressPost telefonil: 617 77 17
- SOODUSHINNAGA TELLIMINE
- läbi toimetuse: ia@ema.edu.ee

JAANUAR

Terem kvartett

Terem kvartett (Venemaa)

Andrei Konstantinov (sopran-domra)
Aleksei Barštšev (alt-domra)
Andrei Smirnov (bajaan)
Mihhail Dzjudze (bass-balalaika)

Fenomenaalne ansambel, kes loonud uue lähenemise vene rahvapillidele. 1986. aastal loodud peamiselt crossover'eid viljelev kvartett on välja andnud ligi 20 CD-d ja repertuaaris on üle 500 klassikalise ja uue muusika kompositsiooni.

Terem kvartett on andnud enam kui 2500 kontserti rohkem kui 60 riigis. Tänu oma laiale esinemisgeograafiale peetakse ansambli kodulinna Peterburi sümboliks.

K 9. jaanuar kell 19

Estonia kontserdisaal

N 10. jaanuar kell 19

Vanemuise kontserdimaja

SaxEst, Vox Clamantis "Hümnid Läänerannikult"

Saksofonikvartett SaxEst, kunstiline juht Virgo Veldi
Ansambel Vox Clamantis, kunstiline juht Jaan-Eik Tulve

Vox Clamantis ja SaxEst on tuntud innovaatiliste koostööpartneritena. Mõlemad ansamblid on teinud ühisprogramme nii paljude üksiksolistide kui ka ansamblitega meilt ja raja tagant, neile on kirjutatud oht-ralt uudisloomingut. Kavas gregooriuse laul improvisatsioonilistes seadetes, Helena Tulve, Arvo Pärti ja Tõnu Kõrvitsa looming ning Mirjam Tally "Stjärnorna" / "Täht" (esiettekanne). Kaasa pannakse mängima Niguliste kirik, kasutades ära selle haruldased akustilised võimalused.

**T 15. jaanuar
kell 19
Niguliste**

Saxest

oli neil kasin, ja kord, kui maad laastas suur nälg, ei jõudnud puuraiuja peret enam toita. Nende sõnadega algab vendade Jakob ja Wilhelm Grimmide muinasjutt "Hans ja Grete". Enam kui sada aastat tagasi tegi üks tore ema Saksamaal oma laste tarbeks selle muinasjutu ainetel väikese näidendi. Lapsed kandsid kodus näidendi ette ning et etendus veelgi huvitavam oleks, palus see ema venna kirjutada näidendi jaoks mõned laulud. Vennaks ei olnud keegi muu kui saksa helilooja Engelbert Humperdinck. Just nii sündis muinasjutuoper "Hans ja Grete", millest on vaimustuses olnud mitmed põlvkonnad lapsi koos oma vanemate ja vanavanematega. Operi on eesti keelde tõlkinud Peeter Volkonski. Kas teadsite, et just sellest toredast muinasjutuoperist pärinevad sellised lastelaulud nagu "Üks mehikene elutseb männikus" ning "Lumi tuli maha ja valgeks läks maa"?

N 17. jaan kell 19 Estonia kontserdisaal

R 18. jaan kell 13 Estonia kontserdisaal

Hans ja Grete

ENGELBERT HUMPERDINCKI
OOPERI lavastatud kontsertettekanne
Grete - Kädy Plaas (sopran)

Hans - Annelly Peebo (metsosopran, Viini Volksoper), haldjas -

Pirjo Püvi (sopran, Vanemuise teater), nõid - Juuli Lill (metsosopran, RO Estonia), isa - René Soom (bariton, RO Estonia), Rahvusoper Estonia poiste-koor, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Dirigent ANU TALI

Suure metsa ääres elas vaene puuraiuja oma naise ja kahe lapsega. Poisikese nimi oli Hans, tütarlapse nimi Grete. Leivapaluke

Jaanuar

T 1. kl 18 Estonia ks

HENNESSY UUSAASTAKONTSERT
ERSO, Paavo Järvi

K 6. kl 19 Jõhvi km *Eliitkontserdid VI*

Peep Lassmann (klaver) jt. *Schnittke, Mahler, Brahms*

T 8. kl 19 Estonia ks *Eliitkontserdid VI*

Peep Lassmann (klaver) jt. *Schnittke, Mahler, Brahms*

K 9. kl 19 Estonia ks **Terem kvartett** (Venemaa)

N 10. kl 19 Vanemuise km **Terem kvartett** (Venemaa)

N 10. kl 19 Jõhvi km *KontsertJazz*

Oleg Pissarenko kvartett

T 15. kl 19 Niguliste **SAXEST** ja **VOX**

CLAMANTIS, gregooriuse laul, Mirjam Tally "Stjärnorna" / "Täht" (esiettekanne)

K 16. kl 19 RO Estonia Talveaed *KontsertJazz*

Sofia Rubina ansambel feat. **Jason Hunter**

K 16. kl 19 TÜ aula *Eliitkontserdid VII* **Irina Zahharenkova** (klaver) *C. Ph. E. Bach, Chopin*

N 17. kl 18 Põlva mk **Karmen Puis** (sopran) **Jaanika Rand-Sirp** (klaver) *Sisask "Ganymedes"*

N 17. kl 19 Estonia ks **Hans ja Grete**

Engelbert Humperdincki ooperi kontsertettekanne

N 17. kl 19 Pärnu km *KontsertJazz* **Sofia Rubina ansambel** feat. **Jason Hunter** (trompet, USA)

R 18. kl 13 Estonia ks **Hans ja Grete**

Engelbert Humperdincki ooperi kontsertettekanne

R 18. kl 19 Vanemuise km *KontsertJazz*

Sofia Rubina ansambel feat. **Jason Hunter**

L 19. kl 17 Vanemuise km

ans Pesnjarõ (Valgevene)

L 19. kl 19 Haapsalu kultuurikeskus **Sofia Rubina ansambel** feat. Jason Hunter

P 20. kl 17 Jõhvi km

ansambel Pesnjarõ (Valgevene)

E 21. kl 19 Estonia ks **ans Pesnjarõ** (Valgevene)

T 22. kl 19 Estonia ks *Eliitkontserdid VII* **Irina**

Zahharenkova (klaver) *C. Ph. E. Bach, Chopin*

T 22. kl 19 Pärnu km *Don Quijote ja Don Giovanni*

René Soom, Priit Volmer, Siim Selis

K 23. kl 15 Estonia ks *Lõunamuusika* tütarlastekoor

Ellerhein ja **Reval Ensemble** eesti autorid

N 24. kl 19 Paide kk *Don Quijote ja Don Giovanni*

René Soom, Priit Volmer, Siim Selis

R 25. kl 19 Pärnu km *Kuldne klassika* **Pärnu Linnaorkester**. Leibur, Varema, Alpterten. *Beethoven*

L 26. kl 16 Väravatorn **Hortus Musicus**

Euroopa varajane muusika keskajast barokini

L 26. kl 19 Estonia ks *Kuldne klassika*

Pärnu Linnaorkester Leibur, Varema, Alpterten. *Beethoven*

P 27. kl 17 Jõhvi km *Kuldne klassika* **Pärnu**

Linnaorkester Leibur, Varema, Alpterten. *Beethoven*

T 29. kl 19 Estonia ks *Don Quijote ja Don Gio-*

vanni **René Soom, Priit Volmer, Siim Selis**

Vebruar
**1-9. VEEBRUAR 2013
MUSTONENFEST**

R 1. kl 18 Estonia ks **Kohtumine heliloojaga: Krzysztof Penderecki**

R 1. kl 19 Estonia ks **Credo** ERSO, sk Latvija, Ellerhein, Miša Maiski, dir Andres Mustonen

T 1. kl 19 Pärnu Eliisabeti kirik **Optina Pustõn**, Peterburi mungakloostri koor

L 2. kl 17 Tallinna Jaani kirik **Optina Pustõn**, Peterburi mungakloostri koor

P 3. kl 15 Jõhvi Mihkli kirik **Optina Pustõn**, Peterburi mungakloostri koor

P 3. kl 17 Estonia ks **Miša Maiski** (tšello), **Lily Maiski** (klaver) *Brahms, Debussy, Rahmaninov*

T 5. kl 15 Estonia ks **Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Hortus Musicus**, dir Daniel Reuss

T 5. kl 19 Vanemuise km *Vivaldi & Cage. Kaheksa aastaega. Ens. B'ROCK* (Belgia)

K 6. kl 19 Estonia ks *Vivaldi & Cage. Kaheksa aastaega. Ens. B'ROCK* (Belgia)

N 7. kl 19 Estonia ks **Kremerata Baltica, Hortus Musicus, Gidon Kremer, Andres Mustonen**

R 8. kl 19 Mustpeade maja **Art jazz quartet:** Mustonen, Sooäär, Rimmel, Ruben

L 9. kl 19 Estonia ks **Galakontsert** Klaaspärlimäng Sinfonietta, Eichhorn, Bironi, Mustonen

K 6. kl 19 TÜ aula *Eliitkontserdid VIII Tanel Joamets* (klaver) *Chopin, Sumera, Debussy*

N 7. kl 19 Haapsalu kultuurikeskus **Tribute to Jaco Pastorius** Brian Melvin's Global Village

R 8. kl 19 Vanemuise km **Ooperigala.** Vanemuise Sümfooniaorkester, dir Paul Mägi

T 12. kl 18 Vanemuise km **Väike Muusa** Tartu kaunite kunstide koolide õpilaste galakontsert

T 12. kl 19 Estonia ks *Eliitkontserdid VIII Tanel Joamets* (klaver) *Chopin, Sumera, Debussy*

K 13. kl 19 RO Estonia Talveaed **Tribute to Jaco Pastorius** Brian Melvin's Global Village

N 14. kl 19 Mustpeade maja **Eesti Rahvusmeeskoor**, dir **Charles Barbier** (Prantsusmaa)

N 14. kl 19 Pärnu km Tütarlastekoor **Ellerhein ja Reval Ensemble** eesti autorid

R 15. kl 19 Peterburi Jaani kirik **Tribute to Jaco Pastorius** Brian Melvin's Global Village

P 17. kl 17 Estonia ks **Orchestre National du Capitole de TOULOUSE** (Prantsusmaa)

T 19. kl 19 Paide kk **Eesti džässi antoloogia** Estonian Dream Big Band, Siim Aimla

K 20. kl 19 Pärnu km **Eesti džässi antoloogia** Estonian Dream Big Band, Siim Aimla

N 21. kl 18 Kuressaare kk **Dialektilisi vaatlusi vabariigi asjus** RAM, Mikk Üleoja

**MustonenFest
MIŠA MAISKI (tšello)**

Lily Maiski (klaver)

"Üks väljapaistvaim oma põlvkonna talent. Tema mängus kombineeruvad muusikaline poeesia ja ülim delikaatsus šarmantse temperamendi ja briljantse tehnikaga."

Mstislav Rostropovič

Miša Maiski on kahe väljapaistvaima 20. sajandi tšellisti, Mstislav Rostropoviči ja Gregor Piatigorski õpilane. Eksklusiivne Deutsche Grammophoni artist viimased 25 aastat, teinud selle aja jooksul ligi 30 salvestust maailma nimekaimate orkestrite ning dirigentidega, mida on auhinnatud prestiižsete salvestusauhindadega: viiel korral Record Academy Prize Tokyo, kolmel korral Echo Deutscher Schallplattenpreis, Grand Prix du Disque Pariis ja Diapason d'Or, sa-

Miša Maiski

muti arvukad Grammy nominatsioonid. Kavas: Johannes Brahms, Claude Debussy, Sergei Rahmaninov

**P 3. veebruar kell 17
Estonia kontserdisaal**

**Kremerata Baltica
Gidon Kremer
Hortus Musicus
Andres Mustonen**

Erakordne ühiskontsert, kus esmakordselt kohtuvad laval muusikalised juubilarid – 40-aastane Hortus Musicus ja 25-aastane Kremerata Baltica. Kava kompab ajastute ja stiilide piire, tulemus on kindlasti ülimalt nauditav ja hõrk muusikaline esteetika. Corelli, Kantšeli, Tüür

**N 7. veebruar kell 19
Estonia kontserdisaal**

**Eesti džässi
antoloogia**

Estonian Dream Big Band
Siim Aimla juhatusel
Solistid Airi Allvee ja Mart Sander
Džässi teejuht Mart Sander

Meeleolukas teekond eesti džässmuusika ajalooga aegade algusest kuni tänapäevani – John Pori, Kurt Strobel, Viktor Ignatjev, Uno Naissoo, Evald Vain, Raimond Valgre, Valter Ojakäär, Olav Ehala jpt.

**T 19. veebr kell 19 Paide kultuurikeskus
K 20. veebr kell 19 Pärnu kontserdimaja
N 21. veebr kell 19 Estonia kontserdisaal
R 22. veebruar kell 19
Vanemuise kontserdimaja
L 23. veebr kell 17 Jõhvi kontserdimaja**

**Orchestre National du
Capitole de Toulouse
(Prantsusmaa)**

Solist Elisabeth Leonskaja (klaver)
Dirigent Tughan Sokiev

Berlioz. "Korsaar"
Schumann. Klaverikontsert a-moll
Tšaikovski. Sümfoonia nr 4

Prantsusmaa kolme parima orkestri hulka kuuluv Orchestre National du Capitol de Toulouse on kuulsust kogunud tänu omaaegse kunstilise juhi Michel Plassoni tegevusele. Orkester on salvestanud EMI plaadimärgile koos mainekate artistidega nagu Angela Gheorghiu, Roberto Alagna, Thomas Hampson ja Susan Graham.

Peterburi konservatooriumi kasvandik, orkestri praegune peadirigent Tughan Sokiev on viimase seitsme aastaga viinud orkestri uuele tasemele.

Mainekaimate maailmapianistide tippu kuuluv Elisabeth Leonskaja on ilmselgelt möödunud kuulsaimate nimede jalajälgi mööda sammuv kunstnik. Tema lavapartneriks on parimad orkestrid maailmas.

**P 17. veebruar kell 17
Estonia kontserdisaal**

MÄRTS

Weekend Guitar Trio 20

Robert Jürjendal, Tõnis Leemets, Mart Soo, kaastegevad ansambel UNA CORDA

(Ene Nael (klavessiin), Liis Viira (harf), Kristi Mühling (kannel)) ning Taavi Kerikmäe (klaver), Taavo Rimmel (bass), Tanel Ruben (trummid)

Weekend Guitar Trio (WGT) esitab ja loob omanäolist nüüdismuusikat, mis on sünteesitud minimalismist, džässist, etnost, rokit ja spontaanselt improvisatsioonist.

Sünnipäevakontserdil mängitakse ainult WGT kompositsioone. Õhus on aga uudishimulik küsimus, kuidas need helisevad Una Corda akustilises helidemaailmas või kuidas džässivõtmes ning millistel kõlamaastikel rännatakse kolme trio koosmängus. Igal juhul on see uus kvaliteet, kus piirid muusikastiilide vahel kaovad.

L 2. märts kell 19 Estonia kontserdisaal

T 5. märts kell 19

Vanemuise kontserdimaja

Weekend Guitar Trio

Kannatusnädala kontsert "Lux aeterna"

Tallinna muusikakeskkooli sümfooniaorkester ja koor, Eesti Filharmoonia Kammerkoor, dirigent Mikk Murdvee-Morten Lauridsen. "Lux aeterna" Claude Debussy. Kolm nokturni

Ameerika juurtega, gregooriuse koraali austava helilooja Morten Lauridseni kompositsioonidest on salvestatud üle saja erineva heliplaadi. Oma teostega, sealhulgas suurteosega "Lux aeterna" on ta olnud korduvalt Grammy nominent ja nautinud viimased 20 aastat

Löökpilliansambel KOMODO

Lastekontsert "Kabaré Kalabalik"

Rootsi löökpilliansambel KOMODO

Kabaré Kalabalik on maksimaalne, ülespuhutud trummide sulatusahju meenutav komöödia ja hullumeelsus samal ajal. Laval on jõuk eksentrikuid, kes vanamoodsa kabaree kombel panevad publiku maailma kõikumata. Kasutades kõikvõimalikke löökpille, mh ka oma keha, rokitab Komodo laval plahvatusliku energiaga. Löökpilliansambel Komodo on loodud 2001. aastal. Selle liikmetel on akadeemiline löökpillimängija haridus. Ansambel on esinenud paljudel festivalidel, teatrites, kontserdisaalides Rootsis ja mujal Euroopas.

E 11. märts kell 13

Vanemuise kontserdimaja

T 12. märts kell 13 Pärnu kontserdimaja

K 13. märts kell 12 Jõhvi kontserdimaja

K 13. märts kell 19 Estonia kontserdisaal

N 14. märts kell 12 Estonia kontserdisaal

R 15. märts kell 12 Paide kultuurikeskus

koorimuusikasõprade tohutut populaarsust. Muusikateadlane ja dirigent Nick Strimple on Lauridseni kohta öelnud: "Ainuke Ameerika helilooja, keda võib müstikuks nimetada, kelle pilvitu muusika uurimisel avalduvad tabamatud ja defineerimatud koostisosad, mis tekitavad tunde, et kõik küsimused ongi juba lahendatud."

K 27. märts kell 19

Pärnu kontserdimaja

N 28. märts kell 19

Estonia kontserdisaal

N 21. kl 19 Estonia ks **Eesti džässi antoloogia** Estonian Dream Big Band, Siim Aimla

R 22. kl 16 Vastseliina rm

Dialektilisi vaatlusi vabariigi asjus RAM, Mikk Üleoja

R 22. kl 19 Vanemuise km

Eesti džässi antoloogia

Estonian Dream Big Band, Siim Aimla

L 23. kl 14 Otepää kk

Dialektilisi vaatlusi vabariigi asjus RAM, Mikk Üleoja

L 23. kl 16 Väravatorn **Andres Mustonen, Ivo Sillamaa** Beethoveni sonaadid IV

L 23. kl 17 Jõhvi km

Eesti džässi antoloogia

Estonian Dream Big Band, Siim Aimla

P 24. kl 15 Nõmme kk **Dialektilisi vaatlusi vabariigi asjus** RAM, Mikk Üleoja

P 24. kl 19 Peterburi Jaani kirik
Puhkpillikvintett **ESTICA**

T 26. kl 19 Estonia ks **Heigo Rosin, Madis Vilgats, Kristi Hinsberg Rannap, Krigul** uudisteosed

N 28. kl 19 Pärnu km **Heigo Rosin, Madis Vilgats, Kristi Hinsberg Rannap, Krigul** uudisteosed

Märts

L 2. kl 19 Estonia ks

Weekend Guitar Trio 20

T 5. kl 19 Vanemuise km

Weekend Guitar Trio 20

K 6. kl 19 RO Estonia Talveaed *KontsertJazz*

Pezzoli trio: Gabriele Pezzoli, Taavo Rimmel, Brian Quinn

K 6. kl 19 TÜ aula *Eliitkontserdid IX*

Age Juurikas (klaver) *Albéniz, Rahmaninov, Mussorgski*

N 7. kl 19 Jõhvi km *KontsertJazz*

Pezzoli trio: Gabriele Pezzoli, Taavo Rimmel, Brian Quinn

R 8. kl 19 Haapsalu kk *KontsertJazz*

Pezzoli trio: Gabriele Pezzoli, Taavo Rimmel, Brian Quinn

R. 8. kl 19 Paide kk

Naistepäevakontsert

Jah, ilma naisteta on kurb maailm!

R 8. kl 19 Mustla rahvamaja

Eesti Rahvusmeeskoor

L 9. kl 16 Väravatorn *Balkani ballaadid*

Hortus Musicus

L 9. kl 16 Palamuse kirik

Eesti Rahvusmeeskoor

L 9. kl 19 Pärnu km **Klaaspärlimäng Sinfonietta.** Laura Mikkola, Andres Mustonen

P 10. kl 18 Kadrioru loss *Henry Purcell ja tema aeg* **Hortus Musicus**

P 10. kl 19 Peterburi Jaani kirik *Clarinettes omni-tonique* **Toomas Vavilov** (klarnet)

E 11. kl 13 Vanemuise km Lastekontsert **"Kabaré Kalabalik"** KOMODO (löökpilliansambel)

T 12. kl 15 Estonia ks *Lõunamuusika* **Trio ARTIMUS**

T 12. kl 13 Pärnu km Lastekontsert **"Kabaré Kalabalik"** KOMODO (löökpilliansambel, Rootsi)

K 13. kl 12 Jõhvi km Lastekontsert **"Kabaré Kalabalik"** KOMODO (löökpilliansambel, Rootsi)

K 13. kl 19 Estonia ks Lastekontsert **"Kabaré Kalabalik"** KOMODO (löökpilliansambel, Rootsi)

K 13. kl 19 Pärnu kontserdimaja **Trio ARTIMUS**

N 14. kl 12 Estonia ks Lastekontsert **"Kabaré Kalabalik"** KOMODO (löökpilliansambel, Rootsi)

N 14. kl 19 Vanemuise km **Martin Fogel** (klassikaline kitarr, Rootsi/Suurbritannia)

N 14. kl 19 Jõhvi km **ERSO**, Kalle Randalu, Nikolai Aleksejev. *Tšaikovski, Mozart*

R 15. kl 12 Paide kk Lastekontsert **"Kabaré Kalabalik"** KOMODO (löökpilliansambel, Rootsi)

R 15. kl 19 Pärnu km **Martin Fogel** (klassikaline kitarr, Rootsi/Suurbritannia)

L 16. kl 16 Väravatorn *Burgundia suured meistrid* **Hortus Musicus**

L 16. kl 18 Tallinna raekoda **Martin Fogel** (klassikaline kitarr, Rootsi/Suurbritannia)

P 17. kl 17 Jõhvi km **Martin Fogel** (klassikaline kitarr, Rootsi/Suurbritannia)

T 19. kl 19 Estonia ks *Eliitkontserdid IX* **Age Juurikas** (klaver) *Albéniz, Rahmaninov, Mussorgski*

L 23. kl 16 Väravatorn *Polorum regina / Kõigi taevaste kuninganna* **Hortus Musicus**

L 23. kl 19 Estonia ks *Klaaspärlimäng* **Sinfonietta**. Laura Mikkola, Andres Mustonen

P 24. kl 19 Estonia ks Liszt. **Reekviem meeskoorile** RAM, dir Mikk Üleoja

K 27. kl 19 Pärnu km *Kannatusnädala kontsert*. **TMKK sümfooniaorkester ja koor EFK**

N 28. kl 19 Estonia ks *Kannatusnädala kontsert*. **TMKK sümfooniaorkester ja koor EFK**

N 28. kl 19 Vanemuise km Liszt **Reekviem meeskoorile**, RAM, dir Mikk Üleoja

Aprill

K 3. kl 19 TÜ aula *Eliitkontserdid X* **Sigrid Kuulmann** (viul), **Marko Martin** (klaver)

N 4. kl 19 Estonia ks *Kuldne klassika* **RO Estonia Sümfooniaorkester**, *Bezrodny, Ilja, Pähn*

Kuldne klassika Rahvusooper Estonia Sümfooniaorkester

Anna-Liisa Bezrodny (viul)
Ivari Ilja (klaver)
Dirigent Vello Pähn

Felix Mendelssohn Bartholdy.
Avamäng "Suveöö unenägu" op. 21
Kontsert viiulile, klaverile ja
keelpillidele d-moll
Sümfoonia nr 5 op. 107
("Reformatsioonisümfoonia")
Koostöös Rahvusooperiga Estonia

N 4. aprill kell 19
Estonia kontserdisaal

Anna-Liisa
Bezrodny

Eesti Riiklik
Sümfooniaorkester

Con Brio – Klassikatähed 2013

Finalistide galakontsert
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

1991. aastal Eesti Kontserdi poolt ellu kutsutud noorte interpretide konkurss-festivali "Con Brio" järglane, telekonkurss "Con Brio – Klassikatähed" toimub 2013. aasta veebruarist aprillini Eesti Televisiooni, Klassikaraadio ja Eesti Kontserdi ühistöona.

Telekonkursile on oodatud eesti keelt kõnelevad klassikalise muusika vallas tegutsevad noored, 15–25 aasta vanused muusikud. Erinevalt oma eelkäijast "Con Briost" on uuele telekonkursile oodatud ainult noored solistid, nii instrumentalistid kui ka vokalistid täpsemat eriala määratlemata. Ka repertuaar on vaba, igaüks võib konkureerida oma ande kõige tugevamate külgedega. Võistluse eesmärkideks on luua

noortele muusikutele, kes juba suudaksid kõita publikut, võimalus end nii meie esindussaalis tõelises kontserdiõhkkonnas kui ka telestuudios proovile panna; anda laiemale avalikkusele ülevaade Eesti noorte muusikute paremikust.

Telekonkurss koosneb kuuest voorust: viiest stuudiovooru otsesaaatest Eesti Televisiooni stuudios ning ühest kontsertvoorust Estonia kontserdisaalis, mille kannab üle Klassikaraadio. Konkursi võitjatele panevad auhinnad välja Eesti Kontsert, Eesti Muusikaakadeemia, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, Eesti Televisioon ja Klassikaraadio.

Konkursi lõpetab finalistide kontsert koos Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga Estonia kontserdisaalis, mille kannavad üle Klassikaraadio ja Eesti Televisioon.

17. aprill Estonia kontserdisaal

MAI

Jõhvi balletifestival

9.- 12. mai

Kord aastas toimub Ida-Virumaa südames Jõhvis rahvusvaheline balletifestival, mis toob kokku tippasemel esinejad ja balletisõbrad. 2013. aasta festival on järjekorras

Pärnu kontserdimaja hooaja lõppkontsert GLORIA

Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Eesti Riiklik Sümfooniaorkester, dirigent NEEME JÄRVI

Wolfgang Amadeus Mozart. "Vesperae solennes de confessore"
Francis Poulenc. "Gloria"
Gabriel Fauré. Reekviem

L 4. mai kell 19

Pärnu kontserdimaja

NEEME JÄRVI

FOTO TIT VEEBMAE

juba kuues ning tootab taas tuua täismaja. Festivali peaesinejaks on Venemaa balleti pärl – Moskva Klassikalise Balleti Teater.

Natalja Kassatkina ja Vladimir Vassiljevi juhitud balletiteater astub Jõhvis üles lavastustega "Romeo ja Julia" ning "Maailma loomine".

William Shakespeare'i tragöödia ainetel loodud "Romeo ja Julia" muusika autor on Sergei Prokofjev ning selle on lavale seadnud teatri juhid Kassatkina ja Vassiljev ise.

"Maailma loomine" põhineb Andrei Petrovi muusikal ning seda on lavastanud kuulsad koreograafid enam kui 60 maailma teatris, millega on etendus kantud ka Guinnessi rekordite raamatusse. Legendaarne ballet, mille võimas esietendus toimus 1971. aastal toonases Leningradi Kirovi-nimelises, nüüdses Maria ooperi- ja balletiteatris, väljapaistvate tantsijate Mihhail Barošnikov ja Irina Kolpakova osalusel. Esietenduse päevast alates oli ballett väga menukas. Inimesed sõitsid selleks ekstra Leningradi, et "Maailma loomist" näha. Võimudes tekitas aga etendus toona äärmiselt suure rahulolematuse. Oli oht, et see võetakse lavalt maha ja keelatakse. Õnneks kaitsesid Leningradi võimukandjad seda etendust, ilmselt Moskva kiuste.

Eesti Kontserdi ja Vanemuise sümfooniaorkestri hooaja lõppkontserdid

Vanemuise Sümfooniaorkester
Ivari Ilja (klaver), dirigent Paul Mägi

Schumann. Introduktsioon ja allegro appassionato

Chopin. Andante spianato ja grande polonaise brillante

Respighi. "Rooma pidustused"
koostöös Vanemuise teatriga

N 16. mai kell 19 Estonia kontserdisaal

R 17. mai kell 19 Vanemuise kontserdimaja

L 18. mai kell 19 Jõhvi kontserdimaja

L 6. kl 16 Väravatorn Muusikasalong läbi sajadite Hortus Musicus

T 9. kl 19 Estonia ks Eliitkontserdid X

Sigrid Kuulmann (viulil)

Marko Martin (klaver)

N 11. kl 19 Tallinna raekoda Resonabilis 10

N 11. kl 19 Vanemuise km Suur sümfoonia

ERSO Mihkel Peaske (flööt)

dir Neeme Järvi

L 13. kl 19 Estonia ks Wagner 200, Britten 100

Anneliisa Pillak (sopran), Ilmo Ranta

17. aprill Estonia ks Telekonkursi "Con

Brio - Klassikatahed 2013" lõppkontsert finalistid, ERSO

L 13. kl 19 Pärnu km Klarnetitrio

Guy Spielman, Marius Järvi, Mihkel Järvi

P 14. kl 17 Jõhvi km Klarnetitrio

Guy Spielman, Marius Järvi, Mihkel Järvi

T 16. kl 15 Estonia ks Lõunamuusika

Puhkpillid ooperis

K 17. kl 19 Estonia ks Bryars-Tavener-Süimer

RAM, dir Mikk Üleoja

L 20. kl 16 Väravatorn Tule, mu armsam /

Lecha dodi Hortus Musicus

L 20. kl 18 Tallinna raekoda Klarnetitrio

Guy Spielman, Marius Järvi, Mihkel Järvi

T 23. kl 19 Vanemuise km Paradiis ja põrgu

Hortus Musicus, Andres Mustonen

K 24. kl 19 Estonia ks Paradiis ja põrgu

Hortus Musicus, Andres Mustonen

P 28. kl 19 Estonia ks Eliitkontserdid XI

Andrus Haav (viulil), Ralf Taal (klaver)

Mai

N 2. kl 19 Estonia ks Eliitkontserdid XII

Klaveriduo Ratassepp - Mikalai lõõkpilliansambel koosseisus: Madis Metsamart, Vambola Krigul, Lauri Ahone, Heigo Rosin

L 4. kell 19 Pärnu km Hooaja lõppkontsert

EFK, ERSO, dir Neeme Järvi

JÕHVI BALLETFESTIVAL

9.-12. mai

N 9. kl 15 Estonia ks Lõunamuusika

Tallinna Kammerorkester dir Risto Joost

L 11. kl 16 Väravatorn Ümber meiuupu

Hortus Musicus

P 12. kl 18 Kadrioru loss Prantsuse barokk

Hortus Musicus

N 16. kl 19 Estonia ks Hooaja lõppkontserdid

Vanemuise Sümf. Ivari Ilja, Paul Mägi

R 17. kl 19 Vanemuise km

Hooaja lõppkontserdid

Vanemuise Sümf. Ivari Ilja, Paul Mägi

L 18. kl 19 Jõhvi km

Hooaja lõppkontserdid

Vanemuise Sümf. Ivari Ilja, Paul Mägi

L 25. kl 16 Väravatorn Trecentost

Monteverdini Hortus Musicus

PIKK 36
RESIDENTS

**EKSKLUSIIVSED KORTERID
VANALINNAS**

www.pikk36.ee

madis@metro.ee
+372 5666 7725

viljar@broadgatecapital.com
+372 5645 9526

**UUED KADRIORU
KORTERID**

www.wiedemanni11.ee
müügiinfo: madis@metro.ee +372 5666 7725

Väike-Kalamaja **KALAMAJA
KODU
SÜDALINNA PIIRIL**

www.vaike-kalamaja.ee
müügiinfo: siim@metro.ee +372 503 3091

**KAASAEGNE KODU
KALAMAJA SÜDAMES**

www.valgevasekodu.ee
müügiinfo: siim@metro.ee +372 503 3091

XF XJ XK

VII OMA UNISTUSED TÄIDE

JAGUAR XF

Kas oled unistanud autost, mis eristub massist? Otsustanud, et hangid endale kunagi sellise? Jaguar on siin ja nüüd. Elu on siin ja nüüd. Jaguar on elus nagu sinagi. Mis sa veel mõtled? Broneeri proovisõit juba täna.

8-käiguline automaatkäigukast, poolnahksisu, intelligentne Stop&Start-süsteem, 7" puuetundlik ekraan, Bi-Xenon tuled + LED-päevatuled, nupust käivitus ja võtmeta sisenemine, 10 kõlariga audiosüsteem koos USB-ühendusega iPodile või iPhone'ile. Uudisena saab 2013. mudeliaastast alates Jaguar XF-i ka nelikveolisena.

**HIND ALATES
42 400 €**

KUI ELAV SA OLED?

Jaguar XF 2,2 i4 Td CO₂ emissioon 135 g/km ja keskmine kütusekulu on 5,1 l/100 km.

INCHCAPE MOTORS ESTONIA OÜ

Läike tee 38, Peetri, Rae vald, 75312 Harjumaa

Tel 663 0600, jaguar@inchcape.ee

www.jaguar.ee